

DARIUSZ SIECZKOWSKI

Niemiecko-polski słownik tematyczny dla początkujących

publikacja darmowa (CC-BY-ND)
wydanie pierwsze
Oświęcim 2018

OD AUTORA

Pomysł na napisanie niemiecko-polskiego słownika tematycznego dla początkujących powstał, kiedy bezskutecznie szukałem czegoś podobnego na półkach sklepowych. Na rynku dostępnych jest mnóstwo książek do nauki języka niemieckiego, wiele na bardzo wysokim poziomie, ale zabrakło mi słownika, w którym będą tylko podstawy. Jeśli chodzi o publikacje internetowe, jedynym słownikiem tematycznym z prawdziwego zdarzenia jest polsko-niemiecki słownik tematyczny ASGARD tworzony przez grupę nieznaną autorów w latach 2003-2007 i udostępniony na licencji GNU.

Niemiecko-polski słownik tematyczny dla początkujących pisałem dla siebie, próbując jak najszybciej nauczyć się podstaw języka niemieckiego. Można go więc traktować jako notatki udostępnione dla wszystkich. Słownik zawiera około 5000 słów i wyrażań pogrupowanych w stu tematach. Nie znajdziecie tu opracowania bloków tematycznych typu Sport, Nauka i Technika, nie podawałem też końcówek liczby mnogiej rzeczowników, bo mi się nie chciało. Natomiast za słabo znam język niemiecki, aby podawać przykłady zdań. Z tego samego powodu nie udało mi się opracować niemieckich przyimków i przysłówków.

Słownik należy traktować jako publikację uzupełniającą dla istniejących rozmówek, słowników i podręczników dla początkujących. Jest to praca amatorska, powstała bez żadnego wsparcia finansowego, merytorycznego i technicznego. Słownik nie przeszedł też przez korektę. Na rynku są znacznie lepsze publikacje (szczególnie polecam książki wydawnictw Langenscheidt i Wagros) dla osób, które uznają, że zasób słownictwa w tym słowniczku jest niewystarczający.

Jest to głównie praca odtwórcza, bibliografię podałem po spisie treści i publikacje tam podane polecam każdemu, kto uczy się języka niemieckiego. W każdym bloku tematycznym starałem się zebrać wszystkie przydatne słowa dla początkujących, lecz nie zawsze się to udało, więc nie zdziwcie się, jeśli wśród słówek zabraknie jakiegoś bardzo prostego wyrazu.

Słownik jest darmowy, można go rozpowszechniać w niezmienionej formie bez mojej wiedzy i zgody. Proszę nie używać tego słownika w wyszukiwarkach dwujęzycznych - jest to słownik tematyczny, a takie publikacje rządzą się swoimi prawami i pokazywane tłumaczenia często będą błędne. Blogerów, vlogerów i innych twórców kopiujących listy słówek do własnych utworów proszę uprzejmie o podanie źródła lub polecenie słownika czytelnikom.

Dariusz Sieczkowski

SPIS TREŚCI**1. PODSTAWOWE TEMATY**

1.1 Podstawowe określenia czasu	6
1.2 Podstawowe określenia miejsca	8
1.3 Podstawowe określenia liczb	9
1.4 Podstawowe pojęcia z językoznawstwa	11
1.5 Najważniejsze niemieckie czasowniki	13
1.6 Najważniejsze przeciwieństwa	14
1.7 Najważniejsze spójniki	14
1.8 Podstawowe niemieckie przysłowia	15

2. ŻYCIE CODZIENNE

2.1 Rodzina	16
2.2 Od narodzin do starości	17
2.3 Śmierć	17
2.4 Małżeństwo	18
2.5 Czynności codzienne	18
2.6 Dom i mieszkanie	19
2.7 Przedmioty osobistego użytku	23
2.8 Edukacja	23
2.9 Życie towarzyskie	25

3. CZŁOWIEK

3.1 Części ciała	26
3.2 Wygląd zewnętrzny	26
3.3 Charakter	27
3.4 Inteligencja	27
3.5 Emocje i uczucia	28
3.6 Seks	28
3.7 Nałogi	29

4. ZDROWIE

4.1 Zdrowie - pojęcia ogólne	30
4.2 Służba zdrowia	30
4.3 Objawy chorób	31
4.4 Podstawowe choroby	31
4.5 Urazy	32
4.6 Leczenie	32
4.7 U dentysty	33

5. PODRÓŻ

5.1 Podróż - pojęcia ogólne	33
5.2 Podróż pociągiem	34
5.3 Podróż samolotem	35
5.4 Podróż samochodem	35
5.5 Komunikacja miejska	36
5.6 Podróż drogą morską	37
5.7 Zakwaterowanie	37
5.8 Nad wodą	38
5.9 W górach	38

6. SPOŁECZEŃSTWO

6.1 Społeczeństwo	39
6.2 Polityka	40
6.3 Środki masowego przekazu	41
6.4 Religia	42
6.5 Historia	43
6.6 Prawo	44
6.7 Przestępczość	45
6.8 Wojsko	46
6.9 Katastrofy i klęski żywiołowe	47
6.10 Miasto	47
6.11 Wieś	48

7. KULTURA

7.1 Literatura	49
7.2 Film	49
7.3 Muzyka	50
7.4 Teatr	51
7.5 Taniec	51
7.6 Sztuka	52

8. JĘZYK BIZNESU

8.1 Pieniądze	53
8.2 Bank	53
8.3 Gospodarka	54
8.4 Finanse osobiste	54
8.5 Praca	55
8.6 Zawody	57
8.7 Firma	57
8.8 Księgowość	58
8.9 Ubezpieczenia	58
8.10 Podatki	58

9. HANDEL I USŁUGI

9.1 Zakupy	59
9.2 Artykuły spożywcze	59
9.3 Jedzenie	60
9.4 Napoje	62
9.5 Owoce	64
9.6 Warzywa	64
9.7 Odzież	65
9.8 Obuwie	65
9.9 Drogeria	66

10. CZAS WOLNY

10.1 Ogród	66
10.2 Majsterkowanie	67
10.3 Fotografia	67
10.4 Showbiznes	67
10.5 Hazard i gry losowe	68

11. PRZYRODA

11.1 Ekologia	68
11.2 Krajobraz	69
11.3 Pogoda	70
11.4 Fauna	71
11.5 Flora	73

12. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

12.1 Czas	75
12.2 Przestrzeń	76
12.3 Kształt	76
12.4 Dźwięk	76
12.5 Ruch	77
12.6 Zmysły	77
12.7 Kolory	78
12.8 Światło	78

13. NAZWY GEOGRAFICZNE

13.1 Państwa świata	79
13.2 Miasta świata	80
13.3 Regiony i jednostki administracyjne	81
13.4 Narodowości	82
13.5 Rzeki	83
13.6 Morza i oceany	83

BIBLIOGRAFIA

Przy opracowywaniu słowniczka korzystałem z następujących źródeł:

KSIĄŻKI:

A.Drummer, M.Grabowska; Niemiecki naprawdę dla Ciebie; wyd. Poltext, Warszawa 2015
S.Górecki, J.Brzeziński, Rozmówki dla wyjeżdżających do pracy polsko-niemieckie, wyd. Edytor, Katowice
praca zbiorowa, Słownik kieszonkowy polsko-niemiecki i niemiecko-polski, wyd. Langenscheidt, 2002
E.Rostek, Deutsch - repetytorium tematyczno-leksykalne 1, wyd. Wagros, Poznań 2016
J.Jóźwiak, Ilustrowany słownik dla dzieci niemiecko-polski i polsko-niemiecki, wyd. Wiedza Powszechna,
Warszawa 1984

PUBLIKACJE INTERNETOWE:

www.langenscheidt.de - słowniki online wydawnictwa Langenscheidt
slovníki.lingea.pl - słowniki online wydawnictwa Lingea
blog.tyczkowski.pl - bardzo dobry blog poświęcony językowi niemieckiemu
Słownik tematyczny polsko-niemiecki ASGARD - amatorski słownik tematyczny na licencji GNU

1. PODSTAWOWE TEMATY

1.1 PODSTAWOWE OKREŚLENIA CZASU

PODSTAWOWE MIARY CZASU

die Sekunde - sekunda

die Minute - minuta

die Stunde - godzina

der Tag - dzień

die Woche - tydzień

der Monat - miesiąc

das Jahr - rok

vorgestern - przedwczoraj

gestern - wczoraj

heute - dzisiaj

morgen - jutro

übermorgen - pojutrze

in ein paar Minuten - za kilka minut

fünf Minuten vor zwölf - za pięć dwunasta

eine Stunde früher - godzinę wcześniej

vor einer Stunde - przed godziną

um zwanzig Uhr - o dwudziestej

in ein paar Tagen - za kilka godzin

letzte Woche - ubiegły tydzień

nächste Woche - przyszły tydzień

vor drei Wochen - trzy tygodnie temu

in einem Monat - za miesiąc

einmal im Jahr - raz w roku

DNI TYGODNIA

der Montag - poniedziałek

der Dienstag - wtorek

der Mittwoch - środa

der Donnerstag - czwartek

der Freitag - piątek

der Samstag - sobota

der Sonntag - niedziela

das Wochenende - weekend

am Wochenende - w weekend

MIESIĄCE

der Januar - styczeń

der Februar - luty

der März - marzec

der April - kwiecień

der Mai - maj

der Juni - czerwiec

der Juli - lipiec

der August - sierpień

der September - wrzesień

der Oktober - październik

der November - listopad

der Dezember - grudzień

PORY ROKU

der Frühling - wiosna

der Sommer - lato

der Herbst - jesień

der Winter - zima

der Einzug des Frühlings - nadejście wiosny

der Altweibersommer - babie lato

der Vorfrühling - przedwiośnie

im Winter wie im Sommer - w zimie jak w lecie

mittsommers - w środku lata

PORY DNIA

der Morgen - rano

der Vormittag - przedpołudnie

der Mittag - południe

der Nachmittag - popołudnie

der Abend - wieczór

am Morgen; morgens - rano

am Vormittag; vormittags - przed południem

am Mittag; mittags - w południe

am Nachmittag; nachmittags - po południu

am Abend; abends - wieczorem

1.2 PODSTAWOWE OKREŚLENIA MIEJSCA

hier - tu
dort - tam
links - na lewo
rechts - na prawo
geradeaus - prosto
zurück - z powrotem

unter - pod
über - nad
neben - obok
hinter - za
zwischen - między

aufwärts - w górę
abwärts - w dół

oben - na górze
unten - na dole

von oben nach unten - z góry na dół

STRONY ŚWIATA

die Himmelsrichtungen - cztery strony świata

der Osten - wschód
der Westen - zachód
der Norden - północ
der Süden - południe

der Nordwesten - północny zachód
der Südosten - południowy wschód
der Südwesten - południowy zachód

östlich; nach Osten - na wschód
westwärts; nach Westen - na zachód
nordwärts; nach Norden - na północ

im Osten - na wschodzie

KONTYNENTY

das Europa - Europa
das Asien - Azja
das Afrika - Afryka
das Nordamerika - Ameryka Północna
das Südamerika - Ameryka Południowa
das Australien und Ozeanien - Australia i Oceania
das Antarktika - Antarktyka

das Mittelamerika - Ameryka Środkowa
das Lateinamerika - Ameryka Łacińska

1.3 PODSTAWOWE OKREŚLENIA LICZB

LICZEBNIKI GŁÓWNE

0 – null
1 – eins
2 – zwei
3 – drei
4 – vier
5 – fünf
6 – sechs
7 – sieben
8 – acht
9 – neun
10 – zehn
11 – elf
12 – zwölf

Liczebniki od 13 do 19 tworzy się dodając do liczebników 3-9 końcówkę "zehn".

13 – dreizehn
14 – vierzehn
15 – fünfzehn
16 – sechzehn (zanik "s")
17 – siebzehn (zanik "en")
18 – achtzehn
19 – neunzehn

Dziesiątki tworzy się dodając do liczebników 2-9 końcówkę "zig"

20 – zwanzig (wyjątek: zmiana pisowni zwei)
30 – dreißig (wyjątek: końcówka -ßig)
40 – vierzig
50 – fünfzig
60 – sechzig (zanik "s")
70 – siebzig (zanik "en")
80 – achtzig
90 – neunzig

Liczebniki złożone tworzymy poprzez wstawienie na początku liczby 1-9, dodanie spójnika und i dziesiątki:

21 - einundzwanzig
27 - siebenundzwanzig
68 - achtundsechzig

100 - hundert
200 - zweihundert
1000 - tausend
2000 - zweitausend
1000000 - eine Million

LICZEBNIKI PORZĄDKOWE

Liczebniki porządkowe tworzymy dodając do liczebnika głównego końcówkę "-te" w mianowniku (do 19 - dwa wyjątki). Liczebniki porządkowe od 20 do 100 tworzymy przez dodanie końcówki "-ste" w mianowniku.

- 1. - der, die, das erste (wyjątek)
- 2. - der zweite
- 3. - der dritte (wyjątek)
- 4. - der vierte
- 5. - der fünfte
- 6. - der sechste
- 7. - der siebte
- 8. - der achte
- 9. - der neunte
- 10. - der zehnte
- 20. - der zwanzigste

WIELOKROTNOŚCI

doppelt - podwójny
dreifach - potrójny

UŁAMKI

- 1/2 - Halb/ die Hälfte
- 1/3 - ein Drittel
- 1/4 - ein Viertel
- 1/5 - ein Fünftel
- 2/3 - zwei Drittel
- 3/4 - drei Viertel
- 4/5 - vier Fünftel
- 1/100 - ein Hundertstel

1.4 PODSTAWOWE POJĘCIA Z JĘZYKOZNAWSTWA

GRAMATYKA

das Aktiv - strona czynna
der Artikel - rodzajnik
der Aspekt - aspekt
imperfektiver Aspekt - aspekt niedokonany
perfektiver Aspekt - aspekt dokonany
das Genus - rodzaj
die Grammatik - gramatyka
das Hilfsverb - czasownik posiłkowy
der Imperativ - tryb rozkazujący
der Indikativ - tryb oznajmujący
das Infinitiv - bezokolicznik
der Komparativ - stopień wyższy
der Konditional - tryb warunkowy
konjugieren - odmieniać czasowniki
der Konjunktiv - tryb łączący
das Lokaladverb - przysłówek miejsca
das zweites Partizip - imiesłów czasu przeszłego
das Partizip Präsens - imiesłów czasu teraźniejszego
das Passiv - strona bierna
unzählbares Substantiv - rzeczownik niepoliczalny
zählbares Substantiv - rzeczownik policzalny
der Verbalaspekt - aspekt czasownika

CZĘŚCI MOWY

das Adjektiv - przymiotnik
das Adverb - przysłówek
die Konjunktion - spójnik
die Partikel - partykuła
die Präposition - przyimek
das Substantiv - rzeczownik
das Verb - czasownik
die Kardinalzahl - liczebnik główny
die Ordinalzahl - liczebnik porządkowy
das Zahlwort - liczebnik

RODZAJE RZECZOWNIKA

das Femininum - rodzaj żeński
das Maskulinum - rodzaj męski
das Neutrum - rodzaj nijaki

CZASY

das Futur - czas przyszły
das Perfekt - czas przeszły złożony
das Präsens - czas teraźniejszy
das Präteritum - czas przeszły prosty
die Zeitform - czas gramatyczny

PRZYPADKI

der Nominativ - mianownik

der Genitiv - dopełniacz

der Dativ - celownik

der Akkusativ - biernik

ZAIMEK

das Demonstrativpronomen - zaimek wskazujący

das Fragepronomen - zaimek pytający

das Fürwort - zaimek

das Indefinitpronomen - zaimek nieokreślony

das Personalpronomen - zaimek osobowy

das Possessivpronomen - zaimek dzierżawczy

das Pronomen - zaimek

bestimmtes Pronomen - zaimek określony

das Reflexivpronomen - zaimek zwrotny

das Relativpronomen - zaimek względny

SKŁADNIA

das Attribut - przydawka

der Attributsatz - zdanie przydawkowe

der Aussagesatz - zdanie oznajmujące

der Hauptsatz - zdanie główne

das Objekt - dopełnienie

direktes Objekt - dopełnienie bliższe

indirektes Objekt - dopełnienie dalsze

das Parsen - rozbiór zdania

das Prädikat - orzeczenie

das Prädikatsnomen - orzecznik

der Satz - zdanie

das Satzgefüge - zdanie podrzędnie złożone

das Satzglied - część zdania

die Satzverbindung - zdanie złożone

das Subjekt - podmiot

die Syntax - składnia

ZNAKI INTERPUNKCYJNE

der Bindestrich - łącznik

der Doppelpunkt - dwukropek

der Gedankenstrich - myślnik

das Interpunktionszeichen - znak interpunkcyjny

das Komma - przecinek

der Punkt - kropka

das Semikolon - średnik

1.5 NAJWAŻNIEJSZE NIEMIECKIE CZASOWNIKI

ablesen - wyczytać
antworten - odpowiadać
arbeiten - pracować
aufhören - przestać
aufräumen - sprzątać
aufstehen - wstać
backen - piec
baden - kąpać
bauen - budować
behandeln - leczyć
bekommen - dostać
beschreiben - opisywać
bitten - prosić
bleiben - zostać
danken - dziękować
denken - myśleć
essen - jeść
fahren - jechać
fernsehen - oglądać telewizję
fliegen - latać; lecieć
fragen - pytać
freuen - cieszyć; ucieszyć
gehen - iść; chodzić
glauben - wierzyć
haben - mieć
hassen - nienawidzić
heiraten - wychodzić za mąż; żenić się
hoffen - mieć nadzieję
hören - słyszeć
husten - kaszleć
kaufen - kupić
kennen - znać
kochen - gotować
kommen - przyjść; przybyć
krank sein - chorować
kritisieren - krytykować
küssen - całować
lachen - śmiać się
leben - żyć
leiden - cierpieć
leihen - pożyczać; pożyczyć
lernen - uczyć się
lesen - czytać
liegen - leżeć
loben - chwalić; pochwalić
lügen - kłamać
machen - robić
mischen - mieszać
mögen - lubić

müssen - musieć
nehmen - brać
öffnen - otworzyć
ordnen - porządkować
putzen - czyścić
rasieren - golić
reisen - podróżować
regnen - padać (o deszczu)
sagen - powiedzieć
sammeln - kolekcjonować; gromadzić
sehen - widzieć
schauen - patrzeć
schlafen - spać
schmecken - smakować
schreiben - pisać
schweigen - milczeć
schwimmen - pływać
singen - śpiewać
sitzen - siedzieć
sorgen - martwić się
spielen - 1. bawić się 2. grać
sprechen - mówić
stehen - stać
sterben - umrzeć
strafen - karać
streiten - kłócić się
studieren - studiować
suchen - szukać
tanzen - tańczyć
töten - zabijać; zabić
tragen - nieść
trauen - ufać
träumen - marzyć
trinken - pić
verkaufen - sprzedać
verlassen - zostawiać; opuszczać
vermissen - tęsknić
versprechen - obiecywać
verstehen - rozumieć
warten - czekać
waschen - myć
wählen - wybierać
weinen - płakać
wischen - wycierać
wissen - wiedzieć
wohnen - mieszkać
wollen - chcieć
zahlen - płacić

1.6 NAJWAŻNIEJSZE PRZECIWIĘSTWA

alt/neu - stary/nowy
bilig/teuer - tani/drogi
dumm/klug - głupi/mądry
der erste/der letzte - pierwszy/ostatni
fleißig/faul - pracowity/leniwy
geöffnet/geschlossen - otwarty/zamknięty
gesund/krank - zdrowy/chory
gewonnen/verloren - wygrany/przegrany
groß/klein - duży/mały
gut/schlecht - dobry/zły
hart/weich - twardy/miękki
heiß/kalt - gorący/zimny
hell/dunkel - jasny/ciemny
hier/dort - tu/tam
hinten/vorne - z tyłu/z przodu
hoch/niedrig - wysoki/niski
hungrig/satt - głodny/syty

kurz/lang - krótki/długi
leer/voll - pusty/pełny
leicht/schwierig - łatwy/trudny
links/rechts - lewo/prawo
lustig/traurig - wesoły/smutny
oben/unten - na górze/na dole
sauber/schmutzig - czysty/brudny
schmal/breit - wąski/szeroki
schnell/langsam - szybki/wolny
stark/schwach - silny/słaby
still/laut - cichy/głośny
stumpf/scharf - tępy/ostry
süß/bitter - słodki/gorzki
schön/hässlich - ładny/brzydki
traditionell/modern - tradycyjny/nowoczesny
trocken/nass - suchy/mokry
waagrecht/senkrecht - poziomy/pionowy

1.7 NAJWAŻNIEJSZE SPÓJNIKI

aber - ale; lecz
allerdings - jednak; wprawdzie
als - gdy
also - a więc; zatem
anderseits - z drugiej strony
anstatt dass - zamiast
außerdem - poza tym
außer wenn - chyba, że
bevor - zanim
bis - aż
da - ponieważ; bo
dabei - przy tym
dadurch - przez to
dafür - za to
damit - tym samym
danach - po tym
dass - że
davor - przed tym
dazu - prócz tego
denn - bo; ponieważ
deshalb - dlatego
deswegen - dlatego
ehe - zanim

genauso - tak samo
immerhin - przynajmniej
indem - przez to, że; podczas gdy
inzwischen - tymczasem
ob - czy
obwohl - chociaż
oder - albo
seit - odkąd
seitdem - od tego czasu
sodass - i dlatego
solange - dopóki
sondern - ale; lecz
sonst - w przeciwnym razie
soweit - o ile
und - i (*łączy*); a (*przeciwstawiający*)
während - podczas gdy
weil - bo; ponieważ
wenn - jeśli; jeżeli
wobel - przy czym
wohingegen - podczas gdy
zumal - zwłaszcza że, szczególnie
zwar - wprawdzie

1.8 PODSTAWOWE PRZYSŁOWIA

- Alle Wege führen nach Rom.
 Aller guten Dinge sind drei.
 Allzuviel ist ungesund.
 Alte Liebe rostet nicht.
 Andere Länder, andere Sitten.
 Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm.
 Der Appetit kommt beim Essen.
 Auge um Auge, Zahn um Zahn.
 Aus den Augen, aus dem Sinn.
 Die Ausnahme bestätigt die Regel.
 Besser ein Spatz in der Hand, als eine Taube auf dem Dach.   Lepszy wróbel w garści, niż gołąb na dachu.
 Besser spät als nie.
 Eile mit Weile.
 Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul.
 Ende gut, alles gut.
 Es ist nicht alles Gold, was glänzt.
 Es ist noch kein Meister vom Himmel gefallen.
 Freunde in der Not gehen hundert auf ein Lot.
 Die Furcht hat große Augen.
 Geld regiert die Welt.
 Geld stinkt nicht.
 Gelegenheit macht Diebe.
 Eine Hand wäscht die andere.
 Hunde, die bellen, beißen nicht.
 Jeder ist seines Glückes Schmied.
 Jedes Ding hat zwei Seiten.
 Kein Rauch ohne Feuer.
 Keine Rose ohne Dornen.
 Der Klügere gibt nach.
 Eine Krähe hackt der anderen kein Auge aus.
 Liebe geht durch den Magen.
 Liebe macht blind.
 Lügen haben kurze Beine.
 Man soll das Eisen schmieden, solange es heiß ist.
 Morgenstunde hat Gold im Munde.
 Ohne Fleiß kein Preis.
 Ordnung muss sein.
 Reden ist Silber, Schweigen ist Gold.
 Der Schein trügt.
 Eine Schwalbe macht noch keinen Sommer.
 Stille Wasser sind tief.
 Übung macht den Meister.
 Ein Unglück kommt selten allein.
 Verbotene Früchte schmecken am besten.
 Die Wände haben Ohren.
 Wenn die Katze aus dem Hause ist, tanzen die Mäuse.
 Wenn zwei sich zanken, freut sich der Dritte.
 Wer Wind sät, wird Sturm ernten.
 Wer zuerst kommt, mahlt zuerst.
 Wie die Arbeit, so der Lohn.
 Wie du mir, so ich dir.
 Wie gewonnen, so zerronnen.
 Wie man sich bettet, so liegt man.
 Wo man sägt, da fallen Späne.
 Die Zeit heilt alle Wunden.
 Zeit ist Geld.
 Der Zweck heiligt die Mittel.
 Zwei Köpfe wissen mehr als einer.
- Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.
 Do trzech razy sztuka.
 Co za dużo, to niezdrowo.
 Stara miłość nie rdzewieje.
 Co kraj, to obyczaj.
 Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
 Apetyt rośnie w miarę jedzenia.
 Oko za oko, ząb za ząb.
 Co z oczu, to z serca.
 Wyjątek potwierdza regułę.
 Lepiej późno niż wcale.
 Spiesz się powoli.
 Darowanemu koniowi nie zagłada się w zęby.
 Wszystko dobre, co się dobrze kończy.
 Nie wszystko złoto, co się świeci.
 Nikt nie urodził się geniuszem.
 Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
 Strach ma wielkie oczy.
 Pieniądz rządzi światem.
 Pieniądze nie śmierdzą.
 Okazja czyni złodzieja.
 Ręka rękę myje.
 Pies, który szczeka, nie gryzie.
 Każdy jest kowalem swojego losu.
 Każdy medal ma dwie strony.
 Nie ma dymu bez ognia.
 Nie ma róży bez kolców.
 Mądrzejszy ustąpi.
 Kruk krukowi oka nie wykole.
 Przez żołądek do serca.
 Miłość jest ślepa.
 Kłamstwo ma krótkie nogi.
 Kuj żelazo, póki gorące.
 Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
 Bez pracy nie ma kołaczy.
 Porządek musi być.
 Mowa jest srebrem, milczenie złotem.
 Pozory mylą.
 Jedna jaskółka wiosny nie czyni.
 Cicha woda brzegi rwie.
 Trening czyni mistrza.
 Nieszczęścia chodzą parami.
 Zakazany owoc smakuje najlepiej.
 Ściany mają uszy.
 Gdy kota nie ma, myszy harczą.
 Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta.
 Kto sieje wiatr, zbiera burzę.
 Kto pierwszy, ten lepszy.
 Jaka praca, taka płaca.
 Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
 Łatwo przyszło, łatwo poszło.
 Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz.
 Gdzie drwa rąbią, tam wióry lecą.
 Czas goi rany.
 Czas to pieniądz.
 Cel uświęca środki.
 Co dwie głowy, to nie jedna.

2. ŻYCIE CODZIENNE

2.1 RODZINA

der Ahn - przodek	der Opa - dziadek
der Bruder - brat	der Schwager - szwagier
der Cousin - kuzyn	die Schwägerin - szwagierka
die Cousine - kuzynka	die Schwester - siostra
die Eltern - rodzice	die Schwiegermutter - teściowa
der Enkel - wnuk	der Schwiegersohn - zięć
die Enkelin - wnuczka	die Schwiegertochter - synowa
die Familie - rodzina	der Schwiegervater - teść
entfernte Familie - daleka rodzina	der Sohn - syn
die engste Familie - najbliższa rodzina	erst geborener Sohn - syn pierwotny
meine entfernte Verwandte - moja daleka krewna	der Stammbaum - drzewo genealogiczne
Familie gründen - założyć rodzinę	der Stiefbruder - brat przyrodni
aus einer guten Familie stammen - pochodzić z dobrej rodziny	die Stiefmutter - macocha
das Familienoberhaupt - głowa rodziny	die Stiefschwester - siostra przyrodnia
die Großmutter - babcia	der Stiefsohn - pasierb
der Halbbruder - brat przyrodni	die Stieftochter - pasierbica
die Halbschwester - siostra przyrodnia	die Tante - ciocia; ciotka
das Kind - dziecko	der Taufpate - ojciec chrzestny
kinderlose Familie - rodzina bezdzietna	die Taufpatin - matka chrzestna
kinderreiche Familie - rodzina wielodzietna	die Tochter - córka
die Mutter - matka	der Urenkel - prawnuk
nahe Verwandtschaft - bliskie pokrewieństwo	die Urgroßmutter - babcia
der Nachkomme - potomek	der Urgroßvater - dziadek
der Nachwuchs - potomstwo	der Vater - ojciec
der Neffe - bratanek; siostrzeniec	die Verwandte - krewna
die Nichte - bratanica; siostrzenica	der Verwandte - krewny
die Oma - babcia	verwandt sein - być spokrewnionym
der Onkel - wujek	der Vorahn - przodek
	die Waise - sierota

2.2 OD NARODZIN DO STAROŚCI

der Alltag - życie codzienne	die Jugendlichen - młodzież
das Alter - starość	die Jugendzeit - młodość
das Altersheim - dom spokojnej starości	das Kind - dziecko
altersbedingt - ze starości	ein Kind bekommen - rodzić dziecko; urodzić dziecko
altern - starzeć się; postarzeć się	einem Kind die Brust geben - karmić dziecko piersią
im arbeitsfähigem Alter - w wieku produkcyjnym	von Kind auf - od dziecka
in der Blüte seiner Jahre - w kwiecie wieku	die Kindheit - dzieciństwo
Elternhaus verlassen - opuścić dom rodzinny	Kinder erziehen - wychowywać dzieci
Erinnerungen an die Kindheit - wspomnienia z dzieciństwa	leben - żyć
erwachsen - dorosły	sein Leben leben - żyć własnym życiem
die Erwachsene - dorosła	das Leben - życie
der Erwachsene(r) - dorosły	das Leben geht weiter - życie toczy się dalej
ein Familienleben führen - prowadzić życie rodzinne	im Leben weiterkommen - dojść do czegoś w życiu
das ganze Leben lang - przez całe życie	im Leben zurechtkommen - radzić sobie w życiu
eine glückliche Kindheit haben - mieć szczęśliwe dzieciństwo	die Lebenserwartung - średnia długość życia
Herbst des Lebens - jesień życia	die Lebensreife - wiek dojrzały
hohes Alter - późna starość	mittleren Alters - w średnim wieku
ein hohes Alter erreichen - dożyć sędziwego wieku	das Neugeborene(s) - noworodek
sich Illusionen hingeben - żyć złudzeniami	nicht mehr ganz jung - nie pierwszej młodości
in den Tag hinein leben - żyć dniem dzisiejszym	der Säugling - niemowlę
in seiner Jugend - za młodu; w młodości	die Schwangerschaft - ciąża
die Jugend - młodość	sorgenfreies Leben führen - prowadzić beztrudne życie
von Jugend an - od młodych lat	verlorene Jugend - stracona młodość
das Jugendalter - wiek młodzieńczy	volljährig - pełnoletni
die Jugendliche - nastolatka	im vorgerückten Alter - w podeszłym wieku
der Jugendliche(r) - nastolatek	von der Wiege an - od kołyski

2.3 ŚMIERĆ

die Beerdigung - pogrzeb	przyczyn naturalnych
das Begräbnis - pogrzeb	an einer Wunde sterben - umrzeć w wyniku obrażeń
das Beerdigungsinstitut - zakład pogrzebowy	qualvoll sterben - umrzeć po długich cierpieniach
das Bestattungsinstitut - zakład pogrzebowy	jung sterben - umrzeć młodo
der Bestattungswagen - karawan	mit dem Tod(e) ringen - walczyć ze śmiercią
Blumen aufs Grab legen - położyć kwiaty na grobie	natürlicher Tod - śmierć z przyczyn naturalnych
der Friedhof - cmentarz	plötzlicher Tod - nagła śmierć
auf dem Friedhof begraben - pochowany na cmentarzu	ein seliger Tod - spokojna śmierć
das Grab - grób	der Selbstmord - samobójstwo
ein Grab graben - wykopać grób	sterben - umierać
jüdischer Friedhof - cmentarz żydowski	der Tod - śmierć
der Kirchhof - cmentarz (przy kościele)	das Totengräber - grabarz
klinischer Tod - śmierć kliniczna	das Totenmahl - stypa
sich das Leben nehmen - odebrać sobie życie	die Trauerrede - mowa pogrzebowa
an einer Lungenentzündung sterben - umrzeć na zapalenie płuc	der Trauerzug - kondukt pogrzebowy
mit einem Bein im Grab stehen - być jedną nogą w grobie	vorzeitig sterben - umrzeć przedwcześnie
eines natürlichen Todes sterben - umrzeć z	die Witwe - wdowa
	Witwe werden - owdowieć (o kobiecie)
	der Witwer - wdowiec
	Witwer werden - owdowieć (o mężczyźnie)

2.4 MAŁŻEŃSTWO

Alimente (pl.) - alimenty	die Hochzeit - 1. wesele 2. gody 3. ślub
Alimente zahlen - płacić alimenty	bei einer Hochzeit Trauzeuge sein - być świadkiem na ślubie
sich bald nach der Hochzeit scheiden lassen - rozwieść się niedługo po ślubie	zu einer Hochzeit eingeladen sein - być zaproszonym na ślub
Band der Ehe - węzeł małżeński	eine stille Hochzeit - cichy ślub
der Brautschleier - welon ślubny	das Hochzeitsgeschenk - prezent ślubny
der Brautstrauß - bukiet ślubny	das Hochzeitskleid - suknia ślubna
diamantene Hochzeit - diamentowe gody	das Hochzeitsmahl - przyjęcie weselne
die Ehe - małżeństwo (<i>stan</i>)	der Hochzeitstag - 1. dzień ślubu 2. rocznica ślubu
die Ehe vor dem Standesamt schließen - zawrzeć małżeństwo w urzędzie stanu cywilnego	den Hochzeitstag festsetzen - ustalić datę ślubu
die Ehe in der Kirche schließen - zawrzeć małżeństwo w kościele	der Hochzeitszug - orszak ślubny
eine Ehe für ungültig erklären - unieważnić małżeństwo	jemanden trauen - udzielać ślubu
eine Ehe schließen - zawierać małżeństwo; zawrzeć małżeństwo	der Mann - mąż
Ehe ohne Trauschein - życie na kocią łapę	der Pantoffelheld - pantoflarz
der Ehebruch - zdrada małżeńska	sich scheiden lassen - rozwodzić się; rozwieść się
die Ehefrau - żona	die Scheidung - rozwód
der Ehekrach - kłótnia małżeńska	Scheidung einreichen - wystąpić o rozwód
eheliche Treue - wierność małżeńska	auf Scheidung klagen - wnieść pozew rozwodowy
der Ehemann - mąż	einverständliche Scheidung - rozwód za obopólną zgodą
das Ehepaar - małżeństwo (<i>para</i>)	in die Scheidung einwilligen - zgadzać się na rozwód
geschieden - rozwiedziony	die Scheidungsklage - pozew przedrozdowowy
getrennt leben - żyć w separacji	silberne Hochzeit - srebrne gody
goldene Hochzeit - złote gody	der Trauring - obrączka ślubna
den Haushalt führen - prowadzić dom	die Trauung - ślub
Hörner tragen - mieć rogi; być rogaczem	der Trauzeuge - świadek
junges Ehepaar - młoda para	Treue geloben - ślubować wierność
Einladung zur Hochzeit - zaproszenie na ślub	standesamtlich heiraten - wziąć ślub cywilny
die Frau - żona	standesamtliche Trauung - ślub cywilny
zur Frau nehmen - pojąć za żonę	kirchliche Trauung - ślub kościelny
heiraten - wychodzić za mąż; wyjść za mąż (<i>kobieta</i>); zenić się, ożenić się (<i>mężczyzna</i>)	die Unterhaltspflicht - obowiązek alimentacyjny
	verheiratet - zamężna; żonaty

2.5 CZYNNOCI CODZIENNE

abschließen - zamykać na klucz	sich die Bilder anschauen - przeglądać zdjęcia
anmachen - włączać; włączyć	bügeln - prasować
anstellen - włączać; włączyć	danken - dziękować
antworten - odpowiadać; odpowiedzieć	 duschen - prysznic
sich anziehen - ubierać się	einkaufen gehen - iść na zakupy
aus dem Fenster schauen - patrzeć przez okno	Eis essen gehen - iść na lody
zur Arbeit gehen - iść do pracy	essen - jeść
zum Arzt gehen - iść do lekarza	zu Abend essen - jeść kolację
aufräumen - sprzątać; posprzątać	zu Mittag essen - jeść obiad
aufstehen - wstawać	Fenster putzen - myć okna; umyć okna
ausbügeln - wyprasować	fernsehen - oglądać telewizję
ausmachen - wyłączać; wyłączyć	fragen - pytać; zapytać
sich ausruhen - odpoczywać	frühstücken - jeść śniadanie
ein Bad nehmen - brać kąpiel	geben - dawać; dać
baden - kąpać się; wykąpać się	die Geschäfte abklappern - biegać po sklepach
basteln - majsterkować	Geschirr spülen - zmywać naczynia
bekommen - dostawać; dostać	haben - mieć
beschreiben - opisywać; opisać	zu Hause hocken - siedzieć w domu
Besorgungen machen - załatwiać sprawunki	Kaffeewasser aufsetzen - nastawić wodę na kawę
das Bett machen - ścielić łóżko; zaścielać łóżko	kämmen - czesać; uczesać

CZYNNOŚCI CODZIENNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

ins Kino gehen - iść do kina	sitzen - siedzieć
kochen - gotować	am Fernseher sitzen - siedzieć przy telewizorze
ins Konzert gehen - iść na koncert	am Kamin sitzen - siedzieć przy kominku
sich langweilen - nudzić się	spazieren - spacerować
laufen - biegać; biec	spazieren gehen - iść na spacer
lernen - uczyć się	sprechen - mówić
lesen - czytać	spülen - zmywać
liegen - leżeć	einen Stadtbummel machen - chodzić po mieście
auf der faulen Haut liegen - leżeć do góry brzuchem	staubsaugen - odkurzać
das Licht ausschalten - zgasić światło	Staub wischen - ścierać kurzę; zetrzeć kurzę
machen - robić; zrobić	stricken - robić na drutach
mit den Kindern spielen - bawić się z dziećmi	den Tisch abräumen - sprzątać ze stołu
den Müll wegbringen - wyrzucać śmieci; wynosić śmieci	tragen - nieść
in den Müll werfen - wyrzucić śmieci	treffen - spotykać; spotkać
Musik hören - słuchać muzyki	trinken - pić
nähen - szyć	warten - czekać
nehmen - brać; wziąć	sich waschen - myć się; umyć się
die Pflicht - obowiązek	die Wäsche machen - robić pranie
Rad fahren - jeździć rowerem	Wasser in die Badewanne einlassen - napuścić wody do wanny
reparieren - naprawiać; naprawić	wecken - budzić; obudzić
sich rasieren - golić się	werfen - rzucać; rzucić
schimpfen - narzekać	wohnen - mieszkać
schlafen - spać	wollen - chcieć
sich schlafen legen - kłaść się spać	wischen - wycierać; wytrzeć
schreiben - pisać	sich dat die Zähne putzen - myć zęby

2.6 DOM I MIESZKANIE**DOM I MIESZKANIE - POJĘCIA OGÓLNE**

der Anbau - przybudówka	die Gasrechnung - rachunek za gaz
das Anwesen - posesja	das Gebäude - budynek
der Anwohner - mieszkaniec	das Haus - dom
die Anwohnerin - mieszkanka	die Haussprechanlage - domofon
das Appartement - apartament	die Heizung - ogrzewanie
das Arbeiterviertel - osiedle robotnicze	der Hof - podwórze; dziedziniec
ausziehen - wyprowadzać się	die Lüftungsklappe - lufcik
der Balkon - balkon	die Kanalisation - kanalizacja
beagliche Wohnung - przytulne mieszkanie	die Miete - czynsz
der Blitzableiter - piorunochron	mieten - wynajmować; wynająć
das Dach - dach	der Mieter - lokator
die Dachrinne - rynna	die Mieterin - lokatorka
die Dreizimmerwohnung - mieszkanie trzypokojowe	das Mietshaus - kamienica
eigene Wohnung - własne mieszkanie	die Mietwohnung - wynajęte mieszkanie
das Einfamilienhaus - dom jednorodzinny	mit den Eltern wohnen - mieszkać z rodzicami
einziehen - wprowadzać się; wprowadzić się	der Nachbar - sąsiad
die Einzimmerwohnung - kawalerka	die Nachbarin - sąsiadka
das Elternhaus - dom rodzinny	die Residenz - rezydencja
das Erdgeschoss - parter	der Schornstein - komin
im Erdgeschoss wohnen - mieszkać na parterze	der Stock - piętro
das Fenster - okno	im zweiten Stock - na drugim piętrze
das Fertighaus - dom z prefabrykatów	der Strom - prąd
fließendes Gewässer - bieżąca woda	die Stromrechnung - rachunek za prąd
die Garage - garaż	die Terrasse - taras
der Garten - ogród	der Umzug - przeprowadzka
das Gas - gaz	Umzugskosten (pl.) - koszty przeprowadzki

DOM I MIESZKANIE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

die Unterkunft - kwatera; lokum; zakwaterowanie
zur Untermiete wohnen - mieszkać na stancji
die Villa - willa
das Villenviertel - osiedle willowe
die Wand - ściana
der Wohnblock - blok mieszkalny
das Wohnhaus - dom mieszkalny
das Wohnviertel - osiedle
die Wohnung - mieszkanie
eine neue Wohnung suchen - szukać nowego mieszkania

wohnungen - mieszkać
Wohnung für Alleinstehende - kawalerka
der Wohnungstausch - zamiana mieszkania; wymiana mieszkania
vorübergehend bei jemandem wohnen - mieszkać kątem u kogoś
die Zentralheizung - centralne ogrzewanie
ein Zimmer mieten - wynajmować pokój
ein Zimmer teilen - dzielić pokój
die Zweizimmerwohnung - mieszkanie dwupokojowe

WNĘTRZE

die Abschlußtür - drzwi wejściowe
die Alarmanlage - system alarmowy
das Arbeitszimmer - pokój do pracy
der Besen - miotła; szczotka do zamywania
das Bügelbrett - deska do prasowania
der Blumentopf - doniczka
die Diele - sień; przedpokój
das Durchgangszimmer - pokój przechodni
die Eingangstür - drzwi wejściowe
das Esszimmer - jadalnia
der Fensterbank - parapet
der Flur - korytarz
der Fußboden - podłoga
die Fußmatte - wycieraczka przed drzwiami
die Garderobe - wieszak
die Gardine - firanka
die Gardinenleiste - karnisz
das Gästezimmer - pokój gościnny
der Griff - uchwyt
das Guckloch - wizjer
der Handstaubsauger - odkurzacz ręczny
der Heizkörper - kaloryfer
die Holztäfelung - boazeria
die Jalousien (pl.) - żaluzje
der Kamin - kominek
der Keller - piwnica
der Kessel - bojler
das Kinderzimmer - pokój dziecięcy
der Kleiderbügel - wieszak ramiączko
die Klingel - dzwonek
die Klinke - klamka
der Korridor - korytarz
der Kronleuchter - żyrandol

die Kuckucksuhr - zegar z kukułką
die Lampe - lampa
der Lappen - ścierka
der Lichtschalter - włącznik światła
der Mülleimer - kosz na śmieci
das Rollo - roleta
das Scheuertuch - ścierka do podłogi
die Schiebetür - drzwi rozsuwane
das Schlafzimmer - sypialnia
die Schuhbürste - szczotka do butów
der Spiegel - lustro
der Staubsauger - odkurzacz (podłogowy)
die Steckdose - gniazdko elektryczne
die Stehlampe - lampa stojąca
der Teppich - dywan
die Teppichbürste - szczotka do dywanów
die Topfblume - kwiat doniczkowy
die Treppe - schody
das Treppenhaus - klatka schodowa
die Tür - drzwi
die Türklinke - klamka
das Türschloß - zamek
die Vase - waza
der Vorhang - zasłona
das Wandbild - obraz
die Wandleuchte - kinkiet
die Waschmaschine - pralka
die Wäscheleine - sznur do bielizny
der Wasserhitzer - podgrzewacz wody
das Wohnzimmer - pokój dzienny
das Zimmer - pokój
die Zimmertür - drzwi do pokoju

KUCHNIA

der Aluminiumtopf - garnek aluminiowy
der Backofen - piekarnik
die Bratpfanne - brytfanna
der Brotkorb - koszyk na chleb
der Deckel - pokrywka
der Dosenöffner - otwieracz do puszek
der Dunstabzug - okap z wyciągiem
der Eckschrank - szafka narożna
die Eieruhr - minutnik
der Emailletopf - garnek emaliowany
der Flaschenöffner - otwieracz do butelek
der Flötenkessel - czajnik z gwizdkiem
der Gasherd - kuchenka gazowa
die Gemüseschale - pojemnik na warzywa
der Geschirrschrank - szafka na naczynia
die Geschirrspülmaschine - zmywarka do naczyń
das Gefrierfach - zamrażalnik
der Gefrierschrank - zamrażalka
das Gewürzglas - słoiczek na przyprawę
das Hackmesser - tasak
das Handrührgerät - mikser ręczny
der Herd - kuchenka
elektrischer Herd - kuchenka elektryczna
die Kaffeemaschine - ekspres do kawy
die Kochplatte - płyta kuchenna
der Kochtopf - garnek
der Korkenzieher - korkociąg
die Küchenlampe - lampa kuchenna
das Küchenmesser - nóż kuchenny
die Küchenmaschine - robot kuchenny

der Küchenstuhl - krzesło kuchenne
der Küchentisch - stół kuchenny
die Küchenuhr - zegar kuchenny
das Kühlfach - półka w lodówce
die Kühlschrank - lodówka
die Mikrowelle - kuchenka mikrofalowa
der Nussknacker - dziadek do orzechów
das Papiertuch - ręcznik papierowy
die Pfanne - patelnia
die Reibe - tarka
der Schneebesen - trzepaczka
der Schnellkochtopf - szybkowar
der Schöpflöffel - chochła
der Schöpftel - czerpak
das Sieb - sito
die Spüle - zlewozmywak
das Spülbecken - zlew
die Spülmaschine - zmywarka
die Teigrolle - wałek do ciasta
die Tischdecke - obrus
die Tischplatte - blat stołu
der Toaster - toster
der Topf - garnek
das Töpfchen - garnuszek
der Trichter - lejek
Türfach für Flaschen - półka na butelki (w lodówce)
der Waffelautomat - gofrownica
der Wasserkessel - czajnik
elektrischer Wasserkocher - czajnik elektryczny
kabelloser Wasserkocher - czajnik bezprzewodowy

ZASTAWA STOŁOWA

die Austerngabel - widelczyk do ostryg
der Becher - kubek
das Besteck - sztućce
das Bierglas - szklanka do piwa
der Bierkrug - kufel
die Bratenplatte - półmisek na pieczeń
die Butterdose - maselniczka
das Buttermesser - nóż do kawioru
der Dessertlöffel - łyżeczka deserowa
das Eßgeschirr - serwis obiadowy
der Eierbecher - kieliszek do jaj
die Essigflasche - buteleczka na ocet
das Fischmesser - nóż do ryb
die Flasche - butelka
die Gabel - widelec
der Gemüselöffel - łyżka do warzyw
die Gemüseschüssel - salaterka na jarzyny
das Glas - szklanka
die Hummergabel - widelec do homarów
das Kaffeegeschirr - serwis do kawy
die Kaffeekanne - dzbanek do kawy
die Kaffeetasse - filiżanka do kawy
die Kanne - dzbanek
die Karaffe - karafka
das Käsemesser - nóż do sera
das Kaviarmesser - nóż do kawioru

die Kognakschale - kieliszek do koniaku
die Kompottschale - kompotierka
die Likörschale - kieliszek do likieru
der Löffel - łyżka
das Messer - nóż
die Milchkanne - dzbanek do mleka
das Obstmesser - nożyk do owoców
die Obstschale - salaterka na owoce
die Ölflasche - buteleczka na oliwę
der Pfefferstreuer - pieprzniczka
die Platte - półmisek
das Rotweinglas - kieliszek do czerwonego wina
das Salatbesteck - łyżka i widelec do sałatek
der Salatlöffel - łyżka do sałatek
die Salatschüssel - salaterka
der Salzstreuer - solniczka
der Sardineneheber - widelczyk do sardynek
die Sauciere - sosjerka
das Schnapsglas - kieliszek do wódki
die Schüssel - miska
die Sektgläser - kieliszek do szampana
der Soßenlöffel - łyżka do sosu
die Suppenschüssel - waza do zupy
der Suppenschöpflöffel - łyżka wazowa
das Tablett - taca
die Tasse - filiżanka

ZASTAWA STOŁOWA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

die Teekanne - dzbanek do kawy
der Teelöffel - łyżeczka
der Teller - talerz
flache Teller - płaski talerz
kleine Teller - talerzyk
tiefe Teller - głęboki talerz

die Terrine - waza do zupy
die Untertasse - spodek
das Vorlegemesser - nóż półmiskowy
die Zuckerdose - cukiernica
das Weißweinglas - kieliszek do białego wina
das Weinglas - kieliszek do wina

ŁAZIENKA

das Bad - łazienka
die Badematte - dywanik przed wanną
die Badewanne - wanna
die Badewannenarmatur - bateria na wannę
das Badezimmer - łazienka
der Brauseschlauch - wąż prysznicowa
die Dusche - rysznic
die Duschkabine - kabina prysznicowa
der Duschvorhang - zasłona prysznicowa
die Eckbadewanne - wanna narożnikowa
das Handtuch - prysznic
der Handtuchhaken - wieszak na ręcznik
der Kaltwasserhahn - kurek wody zimnej

das Klosettbecken - muszla klozetowa
die Klosettbrille - deska sedesowa
der Seifenspender - dozownik mydła w płynie
der Spiegelschrank - szafka łazienkowa z lustrem
der Spülhebel - dźwignia spłuczki
der Spülkasten - spłuczka
die Toilette - ubikacja
das Toilettenpapier - papier toaletowy
warmes Wasser - gorąca woda
der Warmwasserhahn - kurek wody gorącej
die Wäschetruhe - pojemnik na brudną bieliznę
der Wasserhahn - kran
der Zahnbecher - kubek do mycia zębów

SYPIALNIA

das Bett - łóżko
die Bettdecke - kołdra
das Bettlaken - prześcieradło
die Bettwäsche - pościel
die Daunendecke - kołdra puchowa
die Decke - koc
das Doppelbett - podwójne łóżko
das Etagenbett - łóżko piętrowe
die Federkernmatratze - materac sprężynowy
das Himmelbett - łóżko z baldachimem

das Kopfkissen - poduszka
die Luftmatratze - materac dmuchany
die Matratze - materac
der Nachttisch - stolik nocny
die Nachttischlampe - lampka nocna
die Nackenrolle - podglówek
das Schlafzimmer - sypialnia
das Wasserbett - łóżko wodne
der Wecker - budzik

MEBLE

die Armlehne - podłokietnik
der Barhocker - stołek barowy
die Bettcouch - tapczan
der Eckschrank - szafa narożna
das Fach - przegroda; przegródka; półka
der Hocker - taboret
das Kanapee - kanapa
der Klappstuhl - krzesło składane
der Kleiderschrank - szafa na ubrania
der Klubsessel - fotel klubowy
die Kommode - komoda
das Möbelstück - mebel
das Regal - półka
die Rückenlehne - oparcie

der Sekretär - sekretera
der Sessel - fotel
die Sessellehne - oparcie fotela (*boczne*)
der Schaukelstuhl - fotel bujany
die Schlafcouch - wersalka
der Schrank - szafa
der Schreibtisch - biurko
die Schublade - szuflada
das Sofa - sofa
der Stuhl - krzesło
der Tisch - stół
der Wandschrank - meblościanka
die Vitrine - kredens; serwantka

2.7 PRZEDMIOTY OSOBISTEGO UŻYTKU

die Aktentasche - aktówka
der Ausweis - dowód osobisty
das Band - wstążka
der Bibliotheksausweis - karta czytelnicza
das Bild - zdjęcie
der Becher - kubek
die Brille - okulary
der Faden - nić; nitka
der Fahrzeugschein - dowód rejestracyjny
das Feuerzeug - zapalniczka
das Foto - zdjęcie
der Führerschein - prawo jazdy
der Gegenstand - przedmiot; rzecz
das Geld - pieniądze
der Geldbeutel - portmonetka
der Kalender - kalendarz
der Kamm - grzebień
die Kette - naszyjnik
die Kosmetiktasche - kosmetyczka (torebka)
die Kreditkarte - karta kredytowa
der Lippenstift - szminka
die Lupe - lupa
die Mappe - teczka
die Nadel - igła
der Nachweis der Identität - dowód tożsamości
der Notizblock - notatnik

der Ohrring - kolczyk
der Pass - paszport
das Passbild - zdjęcie do paszportu
die Pfeife - fajka
das Portemonnaie - portfel; portmonetka
die Puppe - lalka
der Regenmantel - płaszcz nieprzemakalny
der Regenschirm - parasol
der Reisepass - paszport
der Ring - pierścień; pierścionek
die Sache - rzeczy; ubrania
die Schere - nożyczki; nożyce
der Schlagring - kastet
der Schlüssel - klucz
der Schmuck - biżuteria
der Schnuller - smoczek (do ssania)
die Sonnenbrille - okulary przeciwsłoneczne
das Spielzeug - zabawka
das Stirnband - opaska na czoło
das Streichholz - zapałka
die Tasche - torba; torebka
der Taschenrechner - kalkulator
das Tränengas - gaz pieprzowy; gaz łzawiący
die Uhr - zegar; zegarek
der Wohnungsschlüssel - klucz do mieszkania
die Zigarette - papieros

2.8 EDUKACJA

die Berufsausbildung - wykształcenie zawodowe
die Berufsschule - szkoła zawodowa
die Erwachsenenbildung - edukacja dorosłych
die Fachausbildung - wykształcenie zawodowe
die Fachschule - szkoła zawodowa
die Grundschule - szkoła podstawowa

die Hauptschule - szkoła główna
höhere Schule - szkoła średnia
der Hochschulabschluss - wykształcenie wyższe
die Schulpflicht - obowiązek szkolny
das Schulwesen - szkolnictwo
die Sonderschule - szkoła specjalna

SZKOŁA

die Klassenfahrt - wycieczka szkolna
der Klassenlehrer - wychowawca klasy
das Klassenzimmer - klasa; sala lekcyjna
der Lehrer - nauczyciel
die Lehrerin - nauczycielka
Lehrer an einer Schule sein - być nauczycielem w szkole
das Lehrerzimmer - pokój nauczycielski
der Lehrplan - sylabus; plan nauczania
die Schule - szkoła
die Schule absolvieren - ukończyć szkołę
Schule mit Internat - szkoła z internatem
der Schülerausweis - legitymacja szkolna
der Schüler - uczeń
ein begabter Schüler - uzdolniony uczeń
ein schwacher Schüler - słaby uczeń

der Schüleraustausch - wymiana uczniów
die Schülerin - uczennica
die Schülermitverwaltung - samorząd szkolny
Schulferien - wakacje; ferie szkolne
der Schulfreund - kolega ze szkoły
die Schulfreundin - koleżanka ze szkoły
der Schulfunk - radiowęzeł szkolny
das Schulhaus - budynek szkoły
das Schuljahr - rok szkolny
die Schuljugend - młodzież szkolna
der Schulleiter - dyrektor szkoły
die Schulzeit - 1. okres nauki w szkole 2. lata szkolne
die Tafel - tablica
das Zeugnis - świadectwo
zur Schule gehen - chodzić do szkoły

NAUKA

das Abitur bestehen - zdawać maturę
der Abiturient - abiturient; maturzysta
Fremdsprachen lernen - uczyć się języków obcych
die Hausaufgabe - zadanie domowe
das Klassenbuch - dziennik szkolny
eine Klasse wiederholen - powtarzać klasę
lernen - uczyć się
die Note - ocena
gute Noten haben - mieć dobre oceny
der Notendurchschnitt - średnia ocen
schlechte Noten haben - mieć słabe oceny
der Pauker - kujon
die Reifeprüfung - egzamin dojrzałości

die Schule schwänzen - iść na wagary; wagarować
das Schulfach - przedmiot szkolny
der Schuljahresbeginn - początek roku szkolnego
das Schuljahresende - koniec roku szkolnego
die Schulstunde - godzina lekcyjna
der Schulschwänzer - wagarowicz
die Schulschwänzerin - wagarowiczka
spicken - ściągać
der Streber - kujon
an die Tafel schreiben - pisać na tablicy
ins Unreine schreiben - pisać na brudno
der Unterricht - zajęcia; lekcje; nauka

PRZEDMIOTY W SZKOLE

das Deutsch - język niemiecki
das English - język angielski
die Erdkunde - geografia
die Informatik - informatyka
die Mathe - matematyka

die Mathematik - matematyka
die Musik - muzyka
die Physik - fizyka
das Russisch - język rosyjski
das Spanisch - język hiszpański

POMOCE SZKOLNE

der Atlas – atlas
der Bleistift – ołówek
der Bleistiftspitzer - temperówka
das Buch – książka
das Farbstift – kredka
das Federmäppchen – piórnik
der Filzschreiber - flamaster
der Filzstift - pisak
der Füller – pióro
das Heft - zeszyt
der Kugelschreiber - długopis
der Kuli - długopis

das Lineal – linijka
die Mappe – teczka
der Notizblock – notatnik
das Papier – papier
der Pinsel – pędzel
der Radiergummi - gumka do ścierania
der Ranzen - tornister
die Schere – nożyczki
die Sportklamotten – strój na wf
die Tasche – torba
der Taschenrechner – kalkulator
der Zirkel – cyrkiel

STUDIA

akademisches Jahr - rok akademicki
akademisches Viertel - kwadrans akademicki
an der Universität studieren - studiować na uniwersytecie
anfangen zu studieren - iść na studia
das Aufbaustudium - studia podyplomowe
der Bakkalaureus - licencjat
der Dekan - dziekan
das Dekanat - dziekanat
ewiger Student - wieczny student
die Fakultät - wydział
das Forschungsstipendium - stypendium naukowe
der Freihörer - wolny słuchacz
die Hochschule - uczelnia; szkoła wyższa
der Hochschullehrer - wykładowca (mężczyzna)
die Hochschullehrerin - wykładowca (kobieta)
der Hörer - słuchacz
juristische Fakultät - wydział prawa
das Kolloquium - kolokwium
der Magister - magister

medizinische Fakultät - wydział medycyny; wydział lekarski
philosophische Fakultät - wydział filologii
die Prüfung - egzamin
durch die Prüfung fallen - nie zdać egzaminu
in die Prüfung steigen - przyjść na egzamin
der Rektor - rektor
das Stipendium - stypendium
der Student - student
die Studentin - studentka
studentisch - studencki
das Studentenwohnheim - dom studencki
studieren - studiować
das Studienjahr - rok akademicki
sein Studium abschließen - ukończyć studia
das Studium - studia
die Universität - uniwersytet
die Vorlesung - wykład
Vorlesungen hören - chodzić na wykłady

2.9 ŻYCIE TOWARZYSKIE

begrüßen - witać

alter Bekannter - stary znajomy

der Bekannte(r) - znajomy

der Besuch - odwiedziny

zu Besuch kommen - przyjść w odwiedziny

besuchen - odwiedzać; odwiedzić

die Diskothek - dyskoteka

einladen - zapraszać; zaprosić

zu sich einladen - zapraszać do siebie

die Einladung - zaproszenie

die Einweihungsparty - parapełówka

der Einzelgänger - samotnik

der Empfang - przyjęcie

einen Empfang geben - wydać przyjęcie

feierlich begehen - uroczysto obchodzić

feiern - świętować

der Freund - 1. przyjaciel 2. chłopak (partner)

ein vertrauter Freund - bliski przyjaciel

ein wahrer Freund - prawdziwy przyjaciel

ein falscher Freund - fałszywy przyjaciel

Freunde treffen - spotykać się z przyjaciółmi

Freund des Hauses - przyjaciel domu

die Freundin - 1. przyjaciółka 2. dziewczyna (partnerka)

die Freundschaft - przyjaźń

Freundschaft stiften - zaprzyjaźnić się

der Gast - gość

die Gäste empfangen - podejmować gości

auf die Gäste warten - czekać na gości

Gäste haben - mieć gości

ungebetener Gast - nieproszony gość

seine Gäste unterhalten - bawić gości

der Geburtstag - urodziny

Geburtstag feiern - obchodzić urodziny

der Geburtstagsfeier - przyjęcie urodzinowe

das Gespräch - rozmowa

der Kamerad - kolega

kennenlernen - zapoznawać

der Klatsch - plotka

die Klatschbase - plotkara

klatschen - plotkować; obgadywać

miteinander sprechen - rozmawiać ze sobą

die Nächte durchmachen - hulać po nocach

der Namenstag - imieniny

die Party - impreza

die Schulfreund - kolega ze szkoły

die Schulfreundin - koleżanka ze szkoły

sprechen - rozmawiać

der Trinkspruch - toast

einen Toast ausbringen - wznieść toast; wygłosić toast

verabschieden - żegnać

sich vorstellen - przedstawiać sobie

ein Wochenende mit Freunden verbringen - spędzić weekend z przyjaciółmi

3. CZŁOWIEK

3.1 CZĘŚCI CIAŁA

der Arm - 1. ramię 2. ręka	der Körper - ciało
das Auge - oko	die Leber - wątroba
der Bauch - brzuch	die Lippe - warga
die Bauchspeicheldrüse - trzustka	die Luftröhre - tchawica
der Becken - miednica	die Lunge - płuco
das Bein - noga	der Magen - żołądek
der Blinddarm - jelito ślepe	die Mandel - migdałek
der Darm - jelito	die Milz - śledziona
der Daumen - kciuk	der Mund - usta
der Dickdarm - jelito grube	der Mittelfinger - palec środkowy
der Dünndarm - jelito cienkie	der Nacken - kark
der Ellbogen - łokieć	die Nase - nos
der Finger - palec	der Nerv - nerw
der Fingernagel - paznokieć (u rąk)	die Niere - nerka
die Fuß - stopa	das Ohr - ucho
die Gebärmutter - macica	die Prostata - prostata
das Gehirn - mózg	die Rippe - żebo
das Gesicht - twarz	der Ringfinger - palec serdeczny
das Haar - włos	der Rücken - plecy
der Hals - 1. szyja 2. gardło	der Schenkel - udo
die Hand - ręka	das Schlüsselbein - obojczyk
die Handfläche - dłoń	der Schnurrbart - ws
die Harnblase - pęcherz moczowy	die Schulter - ramię
die Haut - skóra	die Stirn - czoło
das Herz - serce	die Wange - policzek
der Hoden - jądro	die Wirbelsäule - kręgosłup
die Hüfte - biodro	der Zahn - ząb
das Kinn - broda	die Zehe - palec (u nogi)
das Knie - kolano	der Zehennagel - paznokieć (u nóg)
der Knochen - kość	der Zeigefinger - palec wskazujący
der Kopf - głowa	die Zunge - język

3.2 WYGLĄD ZEWNĘTRZNY

abstehende Ohren - odstające uszy	die Hakennase - haczykowaty nos
die Adlernase - orli nos	die Hasenscharte - zajęcza warga
grüne Augen haben - mieć zielone oczy	häßlich - brzydki
das Aussehen - wygląd zewnętrzny	hübsch - ładny
schön ausschauen - ładnie wyglądać	klein - niski
gesund aussehen - zdrowo wyglądać	der Muskelmann - mięśniak
der Bart - zarost; broda	die Narbe - blizna
sich Bart wachsen lassen - zapuścić brodę	schlank - szczupły
bleich - blady	schmale Lippen - wąskie usta
dicklich - gruby	schmal in der Hüfte - wąski w biodrach
elegant - elegancki	der Schnurrbart - wąs
die Figur - figura	die Sommersprosse - pieg
gepflegt - zadbany	die Stupsnase - zadarty nos
das Gesicht - twarz	volle Lippen - pełne usta
groß - wysoki	der Vollbart - broda

WŁOSY

der Blonde - blondyn
die Blondine - blondynka
der Brünnett - brunet
die Brünnette - brunetka
einen Bürstenhaarschnitt haben - mieć włosy na jeża
die Frisur - fryzura
die Haare (n.pl.) - włosy
das Haar lose tragen - mieć rozpuszczone włosy
dichtes Haar - gęste włosy
blonde Haare - blond włosy

fettiges Haar - tłuste włosy
graumeliertes Haar - szpakowate włosy
hochgesteckte Haare - włosy upięte w kok
kastanienbraunes Haar - kasztanowe włosy
kurze Haare - krótkie włosy
lange Haare - długie włosy
lockiges Haar - kręcone włosy
die Glatze - łysina
glatzköpfig - łysy
kahlköpfig - łysy

3.3 CHARAKTER

aggressiv - agresywny
ängstlich - strachliwy
arbeitsam - pracowity
ausgeglichen - zrównoważony
beeinflussbar - podatny na wpływy
berechnend - wyrachowany
bescheiden - skromny
boshaft - zły
charakterstark - o silnej osobowości
dickköpfig - uparty
egoistisch - egoistyczny
ehrgeizig - ambitny
ehrlich - szczerzy
eingebildet - zarozumiały
entschieden - zdecydowany
faul - leniwy
der Feigling - tchórz
frech - bezczelny
geduldig - cierpliwy
geizig - skąpy
gemein - podły
geradlinig - prostoliniowy
gesprächig - rozmowny
grob - nieokrzesany

gutherzig - życzliwy
ein Herz aus Stein haben - mieć serce z kamienia
herzlos - bez serca
jähzornig - porywczy
liebepoll - serdeczny
mutig - odważny
nett - miły
neugierig - wścibski
rücksichtslos - bezwzględny
ruhig - spokojny
schüchtern - nieśmiały
selbstbewusst - pewny siebie
selbstsicher - pewny siebie
sensibel - wrażliwy
Sinn für Humor - poczucie humoru
sorgsam - troskliwy
stur - uparty
taktvoll - taktowny
tolerant - tolerancyjny
treu - wierny
verständnisvoll - wyrozumiały
witzig - dowcipny
zerstreut - roztrągniony
zurückhaltend - powściągliwy

3.4 INTELIGENCJA

der Arsch - głupek
begabt - zdolny
dumm - głupi
dumm wie Bohnenstroh - głupi jak but
die Dummheit - głupota
der Dummkopf - głupek
der Esel - osioł
geistig beschränkt - ograniczony umysłowo
gebildet - wykształcony
das Genie - geniusz
ideenreich - pomysłowy
der Idiot - idiota
die Idiotin - idiotka
intelligent - inteligentny
der Intelligenzquotient - iloraz inteligencji
der Intelligenztest - test na inteligencję

klug - mądry
ein heller Kopf - bystra głowa
ein kluger Kopf - tęga głowa
nicht auf den Kopf gefallen sein - mieć głowę na karku
seinen Kopf anstrengen - ruszyć mózgowicą
gesunder Menschenverstand - zdrowy rozsądek
naiv - naiwny
der Schwachkopf - przygłup
stohdumm - głupi jak but
das Talent - talent
ein Talent für etwas haben - mieć talent do czegoś
talentiert - utalentowany
die Tussi - słodka idiotka
der Verstand - rozsądek
weise - mądry

3.5 EMOCJE I UCZUCIA

der Amok - amok
Amok laufen - wpaść w amok
die Angst - 1. strach 2. lęk
Angst haben - bać się
sich vor Angst schütteln - trząść się ze strachu
eine unterbewusste Angst - podświadomy strach
die Angst überwinden - pokonać strach
der Ärger - gniew
die Feindschaft - nienawiść
die Freude - radość
vor Freude springen - skakać z radości
sich freuen - cieszyć się; radować się
froh - radosny; zadowolony
fröhlich - wesoły
die Fröhlichkeit - wesołość
sich fürchten - bać się
gern haben - lubić
hassen - nienawidzić
die Gewissensbisse - wyrzuty sumienia
die Heiterkeit - wesołość
hoffen - mieć nadzieję
die Hoffnung - nadzieja
hoffnungsvoll - pełen nadziei
trügerische Hoffnungen - złudne nadzieje
die Höhenangst - lęk wysokości
lachen - śmiać się
die Liebe - miłość

Liebe auf den ersten Blick - miłość od pierwszego wejrzenia
platonische Liebe - platoniczna miłość
lieben - kochać
das Mitleid - litość
der Mut - odwaga
Mut fassen - zebrać się na odwagę
die Panik - panika
in Rage geraten - wpaść w furię
das Schluchzen - szloch
die Sehnsucht - tęsknota
die Sorge - obawa
die Todesangst - śmiertelny strach
die Trauer - smutek
der Trost - pocieszenie; pociecha
die Unruhe - niepokój
die Verzweiflung - rozpacz
in Verzweiflung geraten - wpaść w rozpacz
sich verlieben - zakochać się
vermissen - tęsknić
weinen - płakać
vor Glück weinen - płakać ze szczęścia
vor Wut weinen - płakać ze złości
das Weinen - płacz
die Wut - wściekłość
der Zorn - gniew
zufrieden - zadowolony

3.6 SEKS

die Antikonzeption - antykoncepcja
sexuelle Ausrichtung - orientacja seksualna
das Begehren - pożądanie
das Bett - łóżko
bisexuell - biseksualny
mit jemandem ins Bett gehen - iść do łóżka z kimś
die Erektion - erekcja
der Erguß - wytrysk
die Erotik - erotyka
erotisch - erotyczny
erotische Vorstellungen - fantazje erotyczne
die Erregung - podniecenie
der Geliebter - kochanek
die Geliebterin - kochanka
der Geschlechtsakt - stosunek
der Geschlechtsverkehr - stosunek
der Gruppensex - seks grupowy
der/das Kondom - kondom; prezerwatywa
die Heterosexualität - heteroseksualność
der Heterosexuelle - heteroseksualista
die Homosexualität - homoseksualność
der Homosexuelle - homoseksualista

die Jungfrau - dziewica
keulen - walić konia; masturbować się
der Kuss - pocałunek
küssen - całować
lecken - lizać się
der Liebhaber - kochanek
die Liebhaberin - kochanka
masturbieren - onanizować się; masturbować się
onanieren - onanizować się; masturbować się
der Oralsex - seks oralny
der Orgasmus - orgazm
zum Orgasmus bringen - doprowadzić do orgazmu
das Präservativ - prezerwatywa; kondom
schmuseln - przytulać się
der Sex - seks
Sex haben - uprawiać seks
die Sexualität - seksualność
das Sexualleben - życie seksualne
der Vibrator - wibrator
das Vorspiel - gra wstępna
der Zungenkuss - pocałunek z językiem

3.7 NAŁOGI

der Alkohol - alkohol	der Drogenabhängige - narkoman
von Alkohol süchtig werden - wpaść w nałóg alkoholowy	das Feuerzug - zapalniczka
die Sucht nach Alkohol bekämpfen - walczyć z uzależnieniem od alkoholu	der/das Haschisch - haszysz
der Alkoholiker - alkoholik	der Heroin - heroina
der Alkoholismus - alkoholizm	der Kautabak - tytoń do żucia
der Alkoholspiegel im Blut - poziom alkoholu we krwi	der Kettenraucher - nałogowy palacz
die Asche der Zigarette - popiół z papierosa	der Kokain - kokaina
der Aschenbecher - popielniczka	das Nikotin - nikotyna
den Aschenbecher ausschütten - wysypać popielniczkę	rauchen - palić (<i>papierosy</i>)
die Alkoholsucht - uzależnienie od alkoholu	zu rauchen aufhören - rzucić palenie
das Amphetamin - amfetamina	der Raucher - palacz
betrunken - pod wpływem alkoholu	die Raucherin - palaczka
der Betrunkene - pijak	die Sucht - nałóg; uzależnienie
die Droge - narkotyk	süchtig werden - wpadać w nałóg
weiche Drogen - miękkie narkotyki	der Tabak - tytoń
harte Drogen - twarde narkotyki	trinken - pić
Drogen nehmen - zażywać narkotyki	mäßig trinken - pić z umiarem
von Drogen abhängig sein - być uzależnionym od narkotyków	der Trunkenbold - pijak
die Drogensucht - uzależnienie od narkotyków	die Zigarette - papieros
	eine Stange Zigaretten - karton papierosów
	eine Zigarette drehen - skręcić papierosa
	der Zigarettenrauch - dym papierosowy
	die Zigarettschachtel - paczka papierosów

4. ZDROWIE

4.1 ZDROWIE - POJĘCIA OGÓLNE

der Allgemeinzustand - ogólny stan zdrowia	der Impfstoff - szczepionka
die Beschwerde - dolegliwość	die Impfung - szczepienie
der Blutdruck - ciśnienie krwi	die Körpertemperatur - temperatura ciała
die Diät - dieta	die Krankheit - choroba
die Ernährung - dieta; odżywianie	die Krankenversicherung - ubezpieczenie zdrowotne
gesund essen - zdrowo się odżywiać	die Lebensweise - tryb życia
gesundheitliche Beschwerden - problemy zdrowotne	gesunde Lebensweise - zdrowy tryb życia
die Gesundheit - zdrowie	sitzende Lebensweise - siedzący tryb życia
angeschlagene Gesundheit - zły stan zdrowia	gesunde Nahrung - zdrowa dieta
geistige Gesundheit - zdrowie psychiczne	die Prophylaxe - profilaktyka
körperliche Gesundheit - zdrowie fizyczne	rauchen - palić
die Gesundheitsbeschwerden - problemy zdrowotne	Sport treiben - uprawiać sport
der Gesundheitspass - książeczka zdrowia	der Stoffwechsel - przemiana materii
die Gesundheitspflege - opieka zdrowotna	der Stress - stres
harmlose - nieszkodliwy	trinken - pić
das Immunsystem - układ odpornościowy	das Übergewicht - nadwaga
impfen - szczepić	das Vitamin - witamina
der Impfpass - karta szczepień	das Wohlbefinden - dobre samopoczucie

4.2 SŁUŻBA ZDROWIA

die Ambulanz - przychodnia; ambulatorium	im Krankenhaus liegen - leżeć w szpitalu
der Arzt - lekarz	der Krankenpfleger - pielęgniarz
zum Arzt gehen - iść do lekarza	die Krankenpflegerin - pielęgniarzka
beim Arzt - u lekarza	die Krankenschwester - pielęgniarka
praktischer Arzt - lekarz pierwszego kontaktu	der Krankenwagen - karetka
die Ärztin - lekarka	der Laryngologe - laryngolog
der Augenarzt - okulista	der Nachtdienst - nocny dyżur
der Chefarzt - ordynator	der Neurologe - neurolog
der Chirurg - chirurg	der Notarzt - lekarz pogotowia ratunkowego
der Dermatologe - dermatolog	der Notdienst - pogotowie
der Facharzt - lekarz specjalista	der Orthopäde - ortopeda
der Frauenarzt - ginekolog	der Physiotherapeut - fizjoterapeuta
das Gesundheitswesen - służba zdrowia	die Poliklinik - przychodnia
das Gesundheitszentrum - ośrodek zdrowia	in die Poliklinik gehen - iść do przychodni
der Gynäkologe - ginekolog	der Psychiater - psychiatra
der Hautarzt - dermatolog	der Psychologe - psycholog
der Kardiologe - kardiolog	der Rettungssanitäter - sanitariusz
der Kinderarzt - pediatra	der Rettungswagen - karetka
die Klinik - klinika	die Tragbahre - nosze
das Krankenhaus - szpital	der Urologe - urolog
Aufnahme ins Krankenhaus - przyjęcie do szpitala	die Ultraschalluntersuchung - ultrasonografia

4.3 OBJAWY CHOROÓB

der Anfall - atak choroby	die Müdigkeit - zmęczenie
die Apathie - apatia	die Muskelschmerzen (m.pl.) - bóle mięśni
die Aufblähung - obrzęk; opuchlizna	niesen - kichać
der Ausschlag - wysypka	die Ohnmacht - omdlenie
die Bauchschmerzen (m.pl.) - ból brzucha	die Ohrenschmerzen (m.pl.) - ból ucha
die Blutung - krwawienie	die Rötung - zaczerwienienie
die Blutung stillen - zatamować krwawienie	die Rückenschmerzen (m.pl.) - ból pleców
innere Blutung - krwotok wewnętrzny	die Schläfrigkeit - senność
brechen - wymiotować	der Schmerz - ból
der Eiter - ropa	starker Schmerz - silny ból
das Erbrechen - wymioty	sich vor Schmerz krümmen - zwiąć się z bólu
der Fieber - gorączka	der Schnupfen - katar
der Fieberschauer - dreszcze	die Schwäche - osłabienie
die Gelbsucht - żółtaczką	die Schwellung - obrzęk; opuchlizna
husten - kaszleć	der Schwindel - zawroty głowy
der Husten - kaszel	das Seitenstechen - kłucie w boku
trockener Husten - suchy kaszel	die Stuhverstopfung - zaparcie; zatwardzenie
das Jucken - świąd; swędzenie	die Temperatur - temperatura
die Kopfschmerzen (m.pl.) - ból głowy	erhöhte Temperatur - stan podgorączkowy
der Krampf - skurcz	die Übelkeit - mdłości
das Krankheitssymptom - objaw choroby	der Vomitus - wymioty
die Kreuzschmerzen (m.pl.) - ból w krzyżu	

4.4 PODSTAWOWE CHOROBY

die Akne - trądzik	die Grippe - grypa
die Allergie - alergia; uczulenie	die Gürtelrose - półpasiec
die Alzheimerkrankheit - choroba Alzheimera	die Halsentzündung - zapalenie gardła
die Anämie - anemia	die Hämorrhoiden (f.pl.) - hemoroidy
die Angina - angina	der Herzinfarkt - zawał serca
die Arteriosklerose - miażdżyca	der Heuschnupfen - katar sienny
das Asthma - astma	der Krebs - rak
die Blasenentzündung - zapalenie pęcherza moczowego	die Lungenentzündung - zapalenie płuc
die Blinddarmentzündung - zapalenie wyrostka robaczkowego	die Magen-Darm-Grippe - grypa żołądkowa
die Blutarmut - anemia	die Masern (pl.) - odra
hoher Blutdruck - nadciśnienie	die Migräne - migrena
die Bronchitis - zapalenie oskrzeli	multiple Sklerose - stwardnienie rozsiane
der Diabetes - cukrzyca	der Mumps - świnka
der Durchfall - biegunka	der Nesselausschlag - pokrzywka
das Ekzem - egzema	die Nierenentzündung - zapalenie nerek
die Epilepsie - padaczka; epilepsja	die Röteln - różyczka
die Erkältung - przeziębienie	der Tetanus - tężec
der Glaukom - jaskra	die Tonsillitis - zapalenie migdałków; angina
die Gonorrhö - rzeżączka	die Tuberkulose - gruźlica
	die Windpocken - ospa wietrzna

4.5 URAZY

die Abschürfung - obtarcie
blutig - zakrwawiony
der Bruch - złamanie
bruchen - złamać
die Erfrierung - odmrożenie
die Fraktur - złamanie
die Hernie - przepuklina
die Hiebwunde - rana cięta
der Kratzer - zadrapanie
der Leistenbruch - przepuklina pachwinowa
die Quetschung - siniak
die Risswunde - rana szarpana
sich schneiden - skaleczyć się
die Schnittwunde - rana cięta
der Sonnenbrand - oparzenie słoneczne
die Stichwunde - rana kluta
verbinden - zabandażować (ranę)

der Verbrand - opatrunek
die Verbrennung - oparzenie
die Verbrennung ersten Grades - oparzenie pierwszego stopnia
die Verbrennung zweiten Grades - oparzenie drugiego stopnia
die Verbrennung dritten Grades - oparzenie trzeciego stopnia
sich verletzen - zranić się
der Verletzt - ranny
verletzt - ranny
schwer verletzt - ciężko ranny
die Verletzung - uraz; obrażenie
verstauchen - skręcić; zwichnąć
sich den Knöchel verstauchen - skręcić kostkę
die Wunde - rana
offene Wunde - rana otwarta

4.6 LECZENIE

das Antibiotikum - antybiotyk
die Apotheke - apteka
die Arznei - lekarstwo
das Arzneimittel - lek
bandagieren - zabandażować
behandeln - leczyć
die Behandlung - leczenie
symptomatische Behandlung - leczenie objawowe
die Brandsalbe - maść na oparzenia
die Chemotherapie - chemioterapia
die Diagnose - diagnoza
der Druckverband - opaska uciskowa
der Eingriff - zabieg
das Fiebermittel - lek przeciwgorączkowy
genesen - wyzdrowieć
heilbar - uleczalny
die Heilung - leczenie
helfen - pomóc
der Hustensaft - syrop na kaszel
die Injektion - zastrzyk
das Insulin - insulina
der Katheter - cewnik
die Krankschreibung - zwolnienie lekarskie
das Medikament - lek
ein Medikament zur Beruhigung - lek na uspokojenie

der Nachuntersuchung - badanie kontrolne
die Narkose - narkoza
die Ohrentropfen (pl.) - krople do uszu
die Operation - operacja
der Operationssaal - sala operacyjna
operieren - operować
der Patient - pacjent
die Patientin - pacjentka
das Pflaster - plaster
die Pile - pigułka
die Radiotherapie - radioterapia
die Rehabilitation - rehabilitacja
das Rezept - recepta
die Rohkostdiät - ścisła dieta
die Salbe - maść
das Schlafmittel - tabletki nasenna
die Spritze - 1. strzykawka 2. zastrzyk
eine Spritze bekommen - dostać zastrzyk
die Tablette - tabletki
die Tablette mit Wasser schlucken - popić tabletkę wodą
die Therapie - terapia
unheilbar - nieuleczalny
untersuchen - badać; zbadać
der Untersuchung - badanie
das Zäpfchen - czopek

4.7 U DENTYSTY

der Backenzahn - ząb trzonowy
die Karies - próchnica
der Milchzahn - ząb mleczny
der Weisheitszahn - ząb mądrości
die Wurzelbehandlung - leczenie kanałowe
der Zahn - ząb
faule Zähne - popsute zęby
einen Zahn füllen - plombować ząb
Zähne ziehen - wyrwać zęby
bleibende Zähne - zęby stałe
die dritten Zähne - sztuczne zęby
in dem Zahn bohren - borować ząb
der Zahnhals - szyjka zęba
der Zahnarzt - dentysta

beim Zahnarzt - u dentysty
die Zahnärztin - dentystka
die Zahnarztpraxis - gabinet dentystyczny
der Zahnarztstuhl - fotel dentystyczny
die Zahnbrücke - mostek
das Zahnfleisch - dziąsło
die Zahnfüllung - plomba
die Zahnkrone - korona zęba
die Zahnmedizin - stomatologia
die Zahnprothese - proteza; sztuczna szczęka
der Zahnschmelz - szkliwo
der Zahnschmerz - ból zęba
die Zahnsperre - aparat ortodontyczny

5. PODRÓŻ

5.1 PODRÓŻ - POJĘCIA OGÓLNE

das Abenteuer - przygoda
ein Abenteuer leben - przeżyć przygodę
die Altstadt - stare miasto
der Anhalter - autostopowicz
die Anhalterin - autostopowiczka
per Anhalter fahren - jechać autostopem
aufbrechen - wyruszyć w podróż
der Ausflug - wycieczka
einen Ausflug machen - jechać na wycieczkę
der Aussichtspunkt - punkt widokowy
die Autokarte - mapa samochodowa
besichtigen - zwiedzać (zabytki)
die Besichtigung - zwiedzanie
der Drahtesel (pot.) - rower
sich entspannen - zrelaksować się
das Fahrrad - rower
die Fahrradtour - wycieczka rowerowa
die Grenze - granica
an der Grenze - na granicy
die Karte - mapa
die Koffer packen - pakować walizki
die Landkarte - mapa turystyczna
der Pass - paszport
pittoreske Stadt - malownicze miasto
der Radfahrer - rowerzysta
der Radweg - ścieżka rowerowa
die Reise - podróż
eine Reise antreten - wyruszyć w podróż
jeden auf eine Reise nehmen - zabrać kogoś w podróż
Reisen bildet - podróże kształcą

sich zur Reise bereiten - przygotowywać się do podróży
das Reisebüro - biuro podróży
der Reisepass - paszport
reisen - podróżować
die Reiseleitung machen - oprowadzać wycieczki
die Rundfahrt - wycieczka objazdowa
sehenswert - warte zobaczenia
Sehenswürdigkeiten besichtigen - zwiedzać zabytki
das Souvenir - pamiątka
der Souvenirladen - sklep z pamiątkami
die Stadtbesichtigung - zwiedzanie miasta
der Stadtplan - plan miasta
der Tagesausflug - wycieczka jednodniowa
der Tourismus - turystyka
der Tourist - turysta
der Touristensturm - tłum turystów
das Touristenvisum - wiza turystyczna
die Touristin - turystka
das Transitvisum - wiza tranzytowa
der Urlaub - 1. urlop 2. wczasy
Urlaub am Meer - wczasy nad morzem
der Urlauber - wczasowicz
der Urlaubsort - ośrodek wypoczynkowy
das Visum - wiza
der Visumantrag - podanie o wizę
der Wanderer - tramp; wędrowiec
die Wanderung - wycieczka piesza; wędrówka
die Wechselstube - kantor
die Weltreise - podróż dookoła świata

5.2 PODRÓŻ POCIĄGIEM

KOLEJ

die Bahn - kolej
der Bahnangestellte - kolejarz
der Bahnübergang - przejazd kolejowy
beschränkter Bahnübergang - przejazd kolejowy strzeżony
unbeschränkter Bahnübergang - przejazd kolejowy niestrzeżony

die Eisenbahn - kolej; kolej żelazna
die Eisenbahnlinie - linia kolejowa
die Eisenbahnstrecke - linia kolejowa
der Eisenbahntunnel - tunel kolejowy
der Lok(omotiv)führer - maszynista
die Zahnradbahn - kolej zębata

POCIĄG

erste Klasse - pierwsza klasa
zweite Klasse - druga klasa
das Abteil - przedział
abteil der ersten Klasse - przedział pierwszej klasy
abteil der zweiten Klasse - przedział drugiej klasy
der Abteilwagen - wagon z przedziałami
der Großraumwagen - wagon bezprzedziałowy
der Güterzug - pociąg towarowy
der Liegewagen - wagon z miejscami do leżenia

die Lokomotive - lokomotywa
der Nahverkehrs zug - pociąg pasażerski
der Personenzug - pociąg osobowy
der Schlafwagen - wagon sypialny
der Speisewagen - wagon restauracyjny
der Triebwagen - zespół trakcyjny
der Zug - pociąg
die Zuggarnitur - skład pociągu
die Zuggattung - kategoria pociągu

DWORZEC KOLEJOWY

auf dem Bahnhof - na dworcu
der Aufzug - winda
der Bahnhof - dworzec
die Bahnhofshalle - hala peronowa
der Bahnsteig - peron
die Bahnsteigkante - krawędź peronu
die Dusche - prysznic
der Fahrkartenautomat - biletomat
die Fahrtrepe - schody ruchome

die Fundstelle - biuro rzeczy znalezionych
das Gleis - tor
die Gleisnummer - numer toru
der Hauptbahnhof - dworzec główny
der Mietwagen - wypożyczalnia samochodów
der Schalter - okienko (*przy kasie lub informacji*)
das Schließfach - skrzynka bagażowa; skrytka na bagaż

BILET

die Ermäßigung - zniżka
Ermäßigung für Kinder - zniżka dla dzieci
die Fahrkarte - bilet
einfache Fahrkarte - bilet w jedną stronę
die Fahrkartenkontrolle - kontrola biletów
der Fahrpreis - cena biletu
hin und zurück - tam i z powrotem

die Monatskarte - bilet miesięczny
die Platzkarte - miejscówka
die Reservierung - rezerwacja
die Rückfahrkarte - bilet powrotny
die Wochenkarte - bilet tygodniowy
der Zuschlag - dopłata

PODRÓŻ POCIĄGIEM

die Abfahrt - odjazd
die Abfahrtszeit - czas odjazdu
die Ankunft - przyjazd
der Fahrplan - rozkład jazdy
die Pünktlichkeit - punktualność
verspätet - opóźniony
die Verspätung - opóźnienie

der Zielbahnhof - stacja docelowa
im Zug - w pociągu
in den Zug steigen - wsiąść do pociągu
aus dem Zug aussteigen - wysiąść z pociągu
die Zugfahrt - podróż pociągiem
der Zugführer - kierownik pociągu
die Zugführerin - kierowniczką pociągu

5.3 PODRÓŻ SAMOLOTEM

PODRÓŻ SAMOLOTEM - POJĘCIA OGÓLNE

der Abflug - odlot; wylot
sich anschnallen - zapiąć pasy bezpieczeństwa
das Cockpit - kabina pilotów
der Direktflug - lot bezpośredni
der Flug - lot
die Flugbegleiterin - stewardesa
die Fluggeschwindigkeit - prędkość lotu
die Flughafengebühr - opłata lotniskowa
die Flugkarte - bilet lotniczy
die Flugnummer - numer lotu
der Flugplan - rozkład lotów
das Flugzeug - samolot
im Flugzeug - w samolocie
der Flugzeugführer - pilot (mężczyzna)

die Flugzeugführerin - pilot (kobieta)
zweiter Flugzeugführer - drugi pilot
mit dem Flugzeug fliegen - lecieć samolotem
die Gepäckabfertigung - hala odpraw
das Handgepäck - bagaż podręczny
der Inlandsflug - lot krajowy
landen - lądować
die Landung - lądowanie
die Notlandung - przymusowe lądowanie
der Nonstopflug - lot bez międzylądowania
der Sicherheitskontrolle - kontrola bezpieczeństwa
die Stewardesse - stewardesa
das Übergepäck - nadbagaż

LOTNISKO

die Abfertigungshalle - hala odpraw
die Abflughalle - hala odlotów
die Ankunftshalle - hala przylotów
der Duty-free-Shop - sklep wolnocłowy
der Flughafen - lotnisko
der/das Flughafenterminal - terminal lotniczy

der Flugplatz - lądowisko
der Flugsteig - bramka
der Kontrollturm - wieża kontroli lotów
die Landebahn - pas lądowania
der Landeplatz - lądowisko
die Startbahn - pas startowy

5.4 KOMUNIKACJA MIEJSKA

aussteigen - wysiąść
die Bedarfshaltestelle - przystanek na żądanie
der Betriebshof - zajezdnia
der Bus - autobus
mit dem Bus fahren - jechać autobusem
einstiegen - wsiąść
die Endhaltestelle - przystanek końcowy
Fahrkarte entwerten - skasować bilet
der Fahrkartensautomat - biletomat
der Gelenkbus - autobus przegubowy
die Haltestelle - przystanek
an der Haltestelle - na przystanku

die Monatskarte - bilet miesięczny
die Nachtlinie - linia nocna
der Niederflurbus - autobus niskopodłogowy
der Oberleitungsomnibus - trolejbus
der Obus - trolejbus
schwarzfahren - jechać na gapę
der Schwarzfahrer - pasażer na gapę
der Stadtverkehr - komunikacja miejska
die Straßenbahn - tramwaj
die Tageskarte - bilet jednodniowy
der Taxistand - postój taksówek
die U-Bahn - metro

5.5 PODRÓŻ SAMOCHODEM

RODZAJE POJAZDÓW W RUCHU DROGOWYM

der Anhänger - przyczepa
das Auto - samochód
das Fahrrad - rower
das Fahrzeug - pojazd
der Flachbettaufleger - ciężarówka
der Lastwagen - ciężarówka
der Lieferwagen - samochód dostawczy; furgonetka
die Limousine - limuzyna

das Motorrad - motocykl
der Motorroller - skuter
der Personenkraftwagen - samochód osobowy
der Tankwagen - cysterna
der Traktor - traktor
der Wagen - samochód
der Wohnwagen - przyczepa kempingowa
das Zweirad - jednośląd; pojazd jednośladowy

INFRASTRUKTURA DROGOWA

die Ausfallstraße - droga wylotowa
die Autobahn - autostrada
die Autobahnauffahrt - wjazd na autostradę
die Autobahnausfahrt - zjazd z autostrady
der Bordstein - krawężnik
die Brücke - most
die Fahrbahn - jezdnia
der Feldweg - droga polna
die Fernstraße - droga główna
der Fußweg - 1. chodnik 2. ścieżka 3. dróżka
der Gehweg - chodnik
der Graben - rów
der Kreisverkehr - rondo
die Kreuzung - skrzyżowanie

die Kurve - zakręt
scharfe Kurve - ostry zakręt
der Parkplatz - parking
die Schnellstraße - droga szybkiego ruchu
die Seitenstraße - boczna ulica
die Straße - 1. ulica 2. droga
der Straßenrand - pobocze
der Tunnel - tunel
die Umgehungsstraße - obwodnica
die Umleitung - objazd
der Weg - droga
der Wegrand - pobocze
der Wegweiser - drogowskaz

PODRÓŻ SAMOCHODEM

abbiegen - skręcić
anhalten - zatrzymać się
bremsen - hamować; zahamować
das Benzin - benzyna
fahren - kierować
der Fahrer - kierowca
der Fahrradfahrer - rowerzysta
der Führerschein - prawo jazdy
der Fußgängerübergang - przejście dla pieszych
die Geldstrafe - mandat
Geldstrafe bekommen - dostać mandat
die Geschwindigkeit - prędkość
die Geschwindigkeitsüberschreitung - przekroczenie prędkości

hupen - trąbić; zatrąbić
parken - parkować; zaparkować
der Motorradfahrer - motocyklista
der Stau - korek; zator
im Stau stehen - stać w korku
die Tankstelle - stacja benzynowa
überholen - wyprzedzać; wyprzedzić
Überholen verboten - zakaz wyprzedzania
die Verkehrsregel - zasady ruchu drogowego
das Verkehrszeichen - znak drogowy
die Vorfahrt - pierwszeństwo
Vorfahrt gewähren - ustąpić pierwszeństwa
wenden - zawrócić

5.6 PODRÓŻ DROGĄ MORSKĄ

der Anker - kotwica	die Kajüte - kajuta
Anker werfen - rzucać kotwicę	der Kapitän - kapitan
der Ausflugsdampfer - statek wycieczkowy	der Leuchtturm - latarnia morska
auslaufen - wypłynąć	das Meer - morze
der Bord - 1. pokład 2. burta	das Schiff - statek
an Bord - na pokładzie	die Schwimmweste - kamizelka ratunkowa
das Deck - pokład	die See - morze
an Deck - na pokładzie	das Segel - żagiel
sich einschiffen - wsiadać na pokład (statku)	das Segelboot - żaglówka
der Fähranleger - przystań promowa	auf die offene See hinausfahren - wypłynąć na otwarte morze
die Fähre - prom	die Seefahrt - żegluga morska
mit der Fähre fahren - płynąć promem	die Seekrankheit - choroba morska
die Flagge - bandera	der Seemann - marynarz
das Floß - tratwa	die Seemeile - mila morska
der Hafen - port	mit einem Schiff fahren - płynąć statkiem
das Heck - rufa	über Bord werfen - wyrzucić za burtę
die Hochsee - pełne morze	die Welle - fala
auf hoher See - na pełnym morzu	

5.7 ZAKWATEROWANIE

anmelden - zameldować się	hotelu
auschecken - wymeldować się	die Klimaanlage - klimatyzacja
die Ausstattung - wyposażenie	klimatisiert - klimatyzowany
der Bungalow - bungalow	die Minibar - minibar; barek
das Doppelzimmer - pokój dwuosobowy	die Rezeption - recepcja
das Dreibettzimmer - pokój trzyosobowy	der Schreibtisch - biurko
das Einbettzimmer - pokój jednoosobowy	das Sommerhaus - domek letniskowy
das Einzelzimmer - pokój jednoosobowy	das Stundenhotel - hotel na godziny
der Empfang - recepcja	übernachten - nocować
der Empfangschef - recepcjonista	das Zimmer - pokój
die Empfangsdame - recepcjonistka	ein Zimmer mit Bad - pokój z łazienką
der Föhn - suszarka do włosów	ein Zimmer ohne Bad - pokój bez łazienki
Fünf-Sterne-Hotel - hotel pięciogwiazdkowy	ein Zimmer mit Blick aufs Meer - pokój z widokiem na morze
das Hostel - hostel	das Zimmermädchen - pokojówka
das Hotel - hotel	das Zweibettzimmer - pokój dwuosobowy
die Jugendherberge - schronisko młodzieżowe	zwei separate Betten - dwa oddzielne łóżka
ein Zimmer im Hotel mieten - wynająć pokój w	

5.8 NAD WODĄ

der Badeanzug - kostium kąpielowy
die Badehose - kąpielówki
der Bademeister - ratownik
der Baden - kąpiel (w morzu)
baden - kąpać się
die Badetasche - torba plażowa
der FKK-Strand - plaża dla nudystów
das Freibad - kąpielisko
der Kieselstrand - plaża kamienista
der Nackbadestrand - plaża dla nudystów
der Sandstrand - piaszczysta plaża
schwimmen - pływać

in der Sonne butzeln - smażyć się na słońcu
die Sonnenbräune - opalenizna
der Strand - plaża
der Strandkorb - kosz plażowy
der Strandschirm - parasol plażowy
der Strandstuhl - leżak plażowy
tauchen - nurkować
das Tauchen - nurkowanie
die Taucherbrille - maska do nurkowania
die Wasserski - narty wodne
zweiteiliger Badeanzug - dwuczęściowy kostium kąpielowy

5.9 W GÓRACH

die Abfahrtsski - narty zjazdowe
der Aufstieg - wejście (na górę)
auf eine Berg steigen - wchodzić na górę; wspinać się na górę
der Bergbewohner - góral
der Gipfel - szczyt
die Keilhose - spodnie narciarskie
der Rodel - sanki
der Schlitten - sanki
die Sesselbahn - wyciąg krzeselkowy
der Ski - narty

die Skibindung - wiązanie narciarskie
das Skifahren - narciarstwo
Skifahren gehen - jechać na narty
Ski fahren - jeździć na nartach
der Skifahrer - narciarz
das Skigebiet - ośrodek narciarski
der Skipass - skipass
die Skipiste - stok narciarski
die Skisaison - sezon narciarski
die Skistöcke - kijki narciarskie
das Snowboard - snowboard

6. SPOŁECZEŃSTWO

6.1 SPOŁECZEŃSTWO - POJĘCIA OGÓLNE

die Arbeiterklasse - klasa robotnicza	der Menschenrechtsverteidiger - obrońca praw człowieka
der Auswanderer - emigrant	die Minderheit - mniejszość
auswandern - emigrować	nationale Minderheit - mniejszość narodowa
die Bekenntnisfreiheit - wolność wyznania	nationaler Mythos - narodowy mit
die Bevölkerung - ludność	die Mittelschicht - klasa średnia
bewohnen - zamieszkiwać	die Nation - naród
der Bürger - obywatel	die Nationalhymne - hymn państwowy
die Bürgerrechte - prawa obywatelskie	die Norm - norma
die Bürgerschaft - obywatelstwo	die öffentliche Ordnung - porządek publiczny
der Einwanderer - imigrant	die Öffentlichkeit - opinia publiczna
einwandern - imigrować	der Patriot - patriota
ethnische Säuberung - czystka etniczna	der Patriotismus - patriotyzm
das Faustrecht - prawo pięści	das Recht des Stärkeren - prawo silniejszego
der Flüchtige - uchodźca	der Rechtsstaat - państwo prawa
der Flüchtling - uchodźca	die Sitten und Bräuchen - obyczaje i zwyczaje
der Flüchtlingslager - obóz dla uchodźców	sozialer Aufstieg - awans społeczny
die Freiheit - wolność	der Sozialismus - socjalizm
die Freiheit des Gewissens - wolność sumienia	das Sozialsystem - system opieki społecznej
Gelobtes Land - ziemia obiecana	der Staat - państwo
die Gemeinschaft - wspólnota	staatenlos - bezpaństwowy
die Generation - pokolenie	staatliche - państwowy
der Generationskonflikt - konflikt pokoleniowy	der Staatsangehörige - obywatel państwa
die Gesellschaft - społeczeństwo	die Tradition - tradycja
gesellschaftlich - społeczny	eine Tradition bewahren - zachować tradycję
die Globalisierung - globalizacja	eine Tradition pflegen - pielęgnować tradycję
die Heimat - ojczyzna	das Vaterland - ziemia ojczysta
das Heimatland - ojczyzna	die Verfassung - konstytucja
die Herkunft - pochodzenie	der Volk - 1. naród 2. lud
die Hierarchie - hierarchia	einfaches Volk - prosty lud
die Identität - tożsamość	die Volksbräuche - zwyczaje ludowe
der Immigrant - imigrant	der Volkswille - wola ludu
der Inländer - tubylec	die Volkszählung - spis ludności
die Konsumgesellschaft - społeczeństwo konsumpcyjne	die Wanderung - migracja
das Land der Väter - ziemia przodków	der Wohlfahrtsstaat - państwo opiekuńcze
die Leute (pl.) - ludzie	die Zivilisation - cywilizacja
der Mensch - człowiek	zivilisiert - cywilizowany
die Menschenrechte - prawa człowieka	

6.2 POLITYKA

der Abgeordnete - poseł; deputowany
ein Amt innehaben - piastować urząd
der Anhänger - zwolennik
der Außenministerium - Ministerstwo Spraw Zagranicznych
die Behörden - władze (ogół instytucji)
die Bundesregierung - rząd federalny
die Demokratie - demokracja
die Diktatur - dyktatura
die Exekutivgewalt - władza wykonawcza
der Gegner - przeciwnik
die Inlandspolitik - polityka wewnętrzna
die Interpellation - interpelacja
der Kanzler - kanclerz
die Koalition - koalicja
die Linke - lewica
extreme Linke - skrajna lewica; radykalna lewica
die Macht - władza
an die Macht kommen - dojść do władzy
an der Macht sein - być u władzy
die Mehrheitsregierung - rząd większościowy
der Militärputsch - wojskowy zamach stanu
die Minderheitsregierung - rząd mniejszościowy
der Minister - minister
der Minister des Inneren - minister spraw

wewnętrznych
der Ministerium - ministerstwo
der Ministerpräsident - premier
der Nachfolger - następcą
die Opposition - opozycja
die parlamentarische Opposition - opozycja parlamentarna
das Parlament - parlament
die Politik - polityka
der Politiker - polityk
politische Partei - partia polityczna
politische Programm - program polityczny
der Präsident - prezydent
die Rechte - prawica
die Regierung - rząd
die Regierung bilden - utworzyć rząd
die Regierung stürzen - obalić rząd
der Senat - senat
der Senator - senator
der Staatsoberhaupt - głowa państwa
der Stillstand - impas
die Übergangsregierung - rząd tymczasowy
der Umsturz - zamach stanu
die Unterstützung - poparcie
die Versöhnung - pojednanie

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

die Absprache - umowa; porozumienie
das Abkommen - umowa; układ
angespannte internationale Lage - napięta sytuacja międzynarodowa
der Attaché - attaché
gespannte Beziehungen - napięte stosunki
die Beziehungen - stosunki
diplomatischen Beziehungen - stosunki dyplomatyczne
Beziehungen abbrechen - zerwać stosunki
die Botschaft - ambasada
der Botschafter - ambasador
einen Botschafter ernennen - mianować ambasadora
der Diplomat - dyplomata
der Diplomatenpass - paszport dyplomatyczny

die Diplomatie - dyplomacja
diplomatisch - dyplomatyczny
diplomatische Protokoll - protokół dyplomatyczny
der Generalkonsul - konsul generalny
der Gipfeltreffen - spotkanie na szczycie
der Honorarkonsul - konsul honorowy
der Konsul - konsul
das Konsulat - konsulat
konsularisch - konsularny
Militärattaché - attaché wojskowy
das Niemandsland - ziemia niczyja
der Pakt - pakt
internationale Politik - polityka międzynarodowa
der Sicherheitsrat - Rada Bezpieczeństwa
der Staatsbesuch - wizyta państwowa (*oficjalna*)

WYBORY

die Gegenstimme - głos przeciwko	die erste Runde der Wahl - pierwsza tura wyborów
die Ja-Stimme - głos na tak	demokratische Wahlen - demokratyczne wybory
der Kandidat - kandydat	direkte Wahlen - wybory bezpośrednie
die Kandidatin - kandydatka	freie Wahlen - wolne wybory
die Kandidatur - kandydatura	in den Wahlen führen - prowadzić w wyborach
kandidieren - kandydować	die Wahlen gewinnen - wygrać wybory
die Kommunalwahl - wybory samorządowe	vorgezogene Wahlen - przedterminowe wybory
die Nachwahlen - wybory uzupełniające	wählen - głosować (na kogoś)
der Präsidentenkandidat - kandydat na prezydenta	Wahlen ausschreiben - ogłosić wybory; rozpisać wybory
die Stimme - głos	die Parlamentswahl - wybory parlamentarne
stimmen - głosować (za lub przeciw)	die Wahlergebnis - wynik wyborów
die Stimmenauszählung - liczenie głosów	das Wahlergebnis bekannt geben - ogłosić wynik wyborów
die Stimmenthaltung - wstrzymanie się od głosu	das Wahlprogramm - program wyborczy
das Stimmrecht - prawo głosu	das Wahlrecht - czynne prawow wyborcze
die Wahl - wybór	die Wahlurne - urna wyborcza
die Wahl des Staatspräsidenten - wybór prezydenta	
die Wahlen - wybory	

6.3 ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU

akkreditiert - akredytowany	die Pressesprecher - rzecznik prasowy (mężczyzna)
die Akkreditierung - akredytacja	die Pressesprecherin - rzecznik prasowy (kobieta)
die Information - informacja	die Redefreiheit - wolność słowa
das Informationsleck - wyciek informacji; przeciek	die Reportage - reportaż
informieren - informować	die Reporter - reporter
der Journalismus - dziennikarstwo	die Zeitungseite - kaczka dziennikarska
investigativer Journalismus - dziennikarstwo śledcze	zensieren - cenzurować
der Journalist - dziennikarz	zensiert - cenzurowany
die Journalistin - dziennikarka	der Zensor - cenzor
die Massenmedien - środki masowego przekazu	die Zensur - cenzura

PRASA

die Abendzeitung - gazeta wieczorna	die Pressefreiheit - wolność prasy
die Auflage - nakład	die Pressemeldung - komunikat prasowy
die Boulevardpresse - prasa brukowa	der Redakteur - redaktor
der Chefredakteur - redaktor naczelny	die Regionalpresse - prasa regionalna
erscheinen - ukazywać się	der Schlagzeile - nagłówek
die Frauenzeitschrift - czasopismo dla kobiet	die Tagespresse - prasa codzienna
das Interview - wywiad	die Titelseite - strona tytułowa
der Korrespondent - korespondent	die Vierteljahresschrift - kwartalnik
der Leser - czytelnik	die Wochenzeitschrift - tygodnik
die Leserin - czytelniczka	die Zeitschrift - czasopismo
die Morgenzeitung - gazeta poranna	die Zeitung - gazeta; dziennik
die Presse - prasa	eine neue Nummer einer Zeitung - nowy numer gazety
der Pressebericht - komunikat prasowy	

TELEWIZJA

die Antenne - antena
das Fernsehen - 1. telewizja 2. telewizor
fernsehen - oglądać telewizję
der Fernsehkanal - kanał telewizyjny
die Fernsennachrichten - wiadomości telewizyjne
die Fernsehsehung - transmisja telewizyjna
der Fernsehsehzuseher - widz
die Folge - odcinek
das Frühstücksefernsehen - telewizja śniadaniowa
das Kabel-TV - telewizja kablowa
das Kabelfernsehen - telewizja kablowa
die Kamera - kamera
die Kameramann - operator kamer

die Live-Sendung - transmisja na żywo
der Moderator - prezenter
moderieren - prowadzić program
die Nachrichten - wiadomości
der Nachrichtensprecher - prezenter wiadomości
die Satellitenanlage - antena satelitarna
die Serie - serial
die Spielshow - teleturniej
der Teletext - teletekst
der Videotext - teletekst
der Wetteransager - prezenter pogody
der Zusehermagnet - *program przyciągający widzów*

RADIO

der Ansager - spiker
das Funksprechergerät - nadajnik radiowy
die Funkwellen - fale radiowe
hören - słuchać
der Hörer - słuchacz
das Hörspiel - słuchowisko
das Radio - radio

im Radio - w radiu
die Radiosendung - audycja radiowa
die Radiowellen - fale radiowe
der Rundfunk - stacja radiowa
der Rundfunkempfänger - odbiornik radiowy
die Rundfunkehörer - słuchacze radia
der Sprecher - spiker

6.4 RELIGIA

der Abt - opat
der Advent - adwent
der Altar - ołtarz
der Apostel - apostoł
der Atheist - ateista
die Beichte - spowiedź
zur Beichte gehen - iść do spowiedzi
beichten - spowiadać się
der Beichtstuhl - konfesjonał
beten - modlić się
die Bibel - biblia
der Bischof - biskup
der Buddha - Budda
der Buddhist - buddysta
der Christ - chrześcijanin
christlich - chrześcijański
der Dom - katedra
der Engel - anioł
die Erbsünde - grzech pierworodny
der Erzbischof - arcybiskup
das Fegefeuer - czyściec
fromm - pobożny
das Gebet - modlitwa
das Gebetbuch - modlitewnik
der Gebot - przykazanie
der Geistlicher - duchowny
der Glaube - wiara
glauben - wierzyć
das Glaubensbekenntnis - wyznanie wiary
die Glaubensfreiheit - wolność wyznania
der Gott - Bóg
an Gott glauben - wierzyć w Boga

Gott anbeten - wzywać Boga
der Gottesdienst - nabożeństwo
der Gottesleugner - bezbożnik
göttlich - boży; boski
der Heide - poganin
der Heilige - święty
die Heilige Jungfrau - Najświętsza Maria Panna
die Hölle - piekło
der Islam - islam
die Islamisierung - islamizacja
der Judentum - judaizm
die Kapelle - kaplica
die Kirche - kościół
in die Kirche gehen - chodzić do kościoła
anglikanische Kirche - Kościół anglikański
evangelische Kirche - Kościół ewangelicki
orthodoxe Kirche - kościół prawosławny
die Kirchenglocken - dzwony kościelne
kirchlich - kościelny
der Kloster - klasztor
die Konfession - wyznanie
das Kreuz - krzyż
die Messe - msza
die heilige Messe - msza święta
eine Messe halten - odprawiać mszę
zur Messe gehen - iść na mszę
der Moslem - muzułmanin
der Mönch - mnich
die Moschee - meczet
der Muslim - muzułmanin
die Nonne - zakonnica
der Orden - zakon

RELIGIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

einen Orden betreten - wstąpić do zakonu
der Papst - papież
die Pfarrei - parafia
der Pilger - pielgrzym
die Pilgerfahrt - pielgrzymka
der Priester - ksiądz
das Purgatorium - czyściec
die Religion - religia
religiös - religijny
der Schutzengel - anioł stróż

die Seele - dusza
die Sünde - grzech
der Sünder - grzesznik
die Synagoge - synagoga
ünden begehen - popełniać grzechy
taufen - chrzczyć
der Tempel - świątynia
der Teufel - diabeł
die Todsünde - grzech śmiertelny
Zeuge Jehovas - Świadek Jehowy

6.5 HISTORIA

das alte Rom - starożytny Rzym
das Altertum - starożytność
amerikanische Unabhängigkeitskrieg - amerykańska wojna o niepodległość
die Antike - starożytność; antyk
antikes Griechenland - starożytna Grecja
der Archäologe - archeolog
die Archäologie - archeologia
archäologisch - archeologiczny
der Archiv - archiwum
archivalisch - archiwalny
die Aufklärung - oświecenie
der Aufstand - powstanie
das Barock - barok
der Bauernaufstand - powstanie chłopskie
die Blütezeit - złoty okres; okres rozkwitu
die Bronzezeit - epoka brązu
byzantisch - bizantyjski
die Chronik - kronika
der Chronist - kronikarz
die Eisenzeit - epoka żelaza
der Eiserner Vorhang - żelazna kurtyna
der Fall der Berliner Mauer - upadek Muru Berlińskiego
der Feudalismus - feudalizm
der Friedensvertrag von Versailles - pokój wersalski
die Geschichte - historia
in die Geschichte eingehen - zapisać się w historii
der Lauf der Geschichte - bieg historii
das Lehnsgut - lenno
der Lehnsman - lennik
der Herzog - książę
das Herzogtum - księstwo
der Historiker - historyk
die Hussitenkriege - wojny husyckie
der Kaiser - cesarz
der Kaisertum - cesarstwo
die Kolonisation - kolonizacja
kolonisieren - kolonizować
der König - król
die Königin - królowa
der Krieg - wojna

Dreißigjähriger Krieg - wojna trzydziestoletnia
Heiliger Krieg - święta wojna
Hundertjähriger Krieg - wojna stuletnia
der Kalte Krieg - zimna wojna
die Kunstgeschichte - historia sztuki
mediäval - średniowieczny
das Mittelalter - średniowiecze
mittelalterlich - średniowieczny
die Oktoberrevolution - Rewolucja Październikowa
der Pharao - faraon
die Prinzessin - księżniczka
die Pyramide - piramida
die Renaissance - renesans
die Revolution - rewolucja
die Französische Revolution - Rewolucja Francuska
industrielle Revolution - rewolucja przemysłowa
der Ritter - rycerz
die Rote Armee - Armia Czerwona
die Schlacht - bitwa
Schlacht bei Hastings - bitwa pod Hastings
der Sklave - niewolnik
der Sklavenhandel - handel niewolnikami
die Sklavin - niewolnica
die Sklaverei - niewolnictwo
das Spätmittelalter - późne średniowiecze
die Steinzeit - epoka kamienia
der Urmensch - człowiek pierwotny
vergangene Zeiten - minione czasy
die Vergangenheit - przeszłość
der Vietnamkrieg - wojna w Wietnamie
die Völkerschlacht bei Leipzig - Bitwa Narodów pod Lipskiem
der Volksheld - bohater narodowy
Weimarer Republik - Republika Weimarska
die Weltgeschichte - historia świata
der Weltkrieg - wojna światowa
erster Weltkrieg - pierwsza wojna światowa
zweiter Weltkrieg - druga wojna światowa
der Wiener Kongress - kongres wiedeński
der Zar - car
die Zeitgeschichte - historia współczesna

6.6 PRAWO - PODSTAWOWE POJĘCIA

die Amnestie - amnestia	die Jurisdiktion - jurysdykcja
die Anklageschrift - akt oskarżenia	die Klage - powództwo
der Anwalt - adwokat; obrońca	der Kläger - powód (strona w sądzie)
die Appellation - apelacja	der Notar - notariusz
das Arbeitsgesetzbuch - kodeks pracy	der Pflichtverteidiger - adwokat z urzędu
das Arbeitsrecht - prawo pracy	das Recht - prawo (zbiór przepisów)
der Augenzeuge - naoczny świadek	geltendes Recht - obowiązujące prawo
die Berufung - apelacja	das Recht auf Verteidigung - prawo do obrony
das Beweismaterial - materiał dowodowy	rechtskräftig - prawomocny
Buchstabe des Gesetzes - litera prawa	der Rechtsberater - radca prawny
das Bürgerrecht - prawo cywilne	die Rechtsgrundlage - podstawa prawna
das Erbrecht - prawo spadkowe	die Rechtsnormen - normy prawne
Euer Ehren - Wysoki Sądzie	die Rechtsordnung - porządek prawny
das Gericht - sąd	der Rechtsreferendar - aplikant
das Gericht erster Instanz - sąd pierwszej instancji	der Rechtsschutz - ochrona prawna
vor Gericht erscheinen - stawić się przed sądem	der Rechtsstreit - spór prawny
die Missachtung des Gerichts - obraza sądu	die Rechtsvorschriften - przepisy prawa
das Gesetz - 1. prawo (pojęcie abstrakcyjne) 2. ustawa	der Rechtswissenschaftler - prawnik
das Gesetz brechen - złamać prawo	der Richter - sędzia
Gesetze durchsetzen - egzekwować prawo	das Strafgericht - sąd karny
das Gesetz einhalten - przestrzegać prawa	das Strafgesetzbuch - kodeks karny
im Namen des Gesetzes - w imieniu prawa	das Urteil - wyrok
laut Gesetz - zgodnie z prawem	das Verfahren - postępowanie
das Gesetzbuch - kodeks	das Verwaltungsrecht - prawo administracyjne
bürgerliches Gesetzbuch - kodeks cywilny	das Verwaltungsverfahren - postępowanie administracyjne
der Gesetzgeber - prawodawca	die Vorladung - wezwanie
die Gesetzgebung - prawodawstwo	der Zeuge - świadek
das Jugendgericht - sąd dla nieletnich	das Zivilrecht - prawo cywilne
der Jurist - prawnik	

6.7 PRZESTĘPCZOŚĆ

<p>der Autodieb - złodziej samochodów der Bankraub - napad na bank bestrafen - karać der Betrug - oszustwo der Beweis - dowód unwiderlegbare Beweise - niepodważalne dowody überzeugende Beweise - niezbita dowody der Brandstiftung - podpalenie der Dieb - złodziej der Diebstahl - kradzież der Einbruch - włamanie der Entführer - porwacz die Entführung - porwanie die Erpressung - szantaż die Fälschung - fałszerstwo die Freiheitsstrafe - kara pozbawienia wolności lebenslängliche Freiheitsstrafe - dożywocie der Gang - gang der Gangster - gangster der Gefangene - więzień das Gefängnis - więzienie die Geldstrafe - grzywna; kara pieniężna die Gewalt - przemoc die Haft - areszt in Haft sein - przebywać w areszcie der Häftling - aresztant das Handgemenge - bójka die Korruption - korupcja die Kriminalität - przestępczość die Kriminalpolizei - policja kryminalna der Ladendieb - złodziej sklepowy die Mafia - mafia der Mord - morderstwo; zabójstwo der Mörder - morderca das Opfer - ofiara die Ordnungswidrigkeit - wykroczenie</p>	<p>die Polizei - policja die Polizeistreife - patrol policji der Polizist - policjant die Prostitution - prostytutka der Raub - rozbój der Raubmord - morderstwo na tle rabunkowym der Schmuggel - przemyt der Schmuggler - przemytnik der Serienmörder - seryjny morderca sicher - bezpieczny die Sicherheit - bezpieczeństwo die Staatsanwaltschaft - prokuratura der Staatsanwalt - prokurator die Strafe - kara exemplarische Strafe - przykładowa kara straffällig werden - popełnić przestępstwo die Strafe auf Bewährung - kara w zawieszeniu eine milde Strafe bekommen - dostać łagodną karę die Strafe verbüßen - odsiedzieć karę der Strafprozess - proces karny die Straftat - czyn karalny; przestępstwo das Strafverfahren - postępowanie karne die Strafverfolgung einstellen - umorzyć postępowanie karne der Taschendieb - kieszonkowiec der Taschendiebstahl - kradzież kieszonkowa der Täter - sprawca die Todesstrafe - kara śmierci die Untersuchung - śledztwo; dochodzenie die Untersuchungshaft - areszt tymczasowy das Verbrechen - przestępstwo der Verdächtige - podejrzany verhaften - aresztować die Vergewaltigung - gwałt der Wohnungseinbruch - włamanie do mieszkania die Zelle - cela</p>
--	--

6.8 WOJSKO

der Admiral - admirał
die Armee - armia; wojsko
in die Armee eintreten - wstąpić do armii
die Artillerie - artyleria
der Befehl - rozkaz
den Befehl ausführen - wykonać rozkaz
einen Befehl geben - wydać rozkaz
die Bodentruppen - wojska lądowe
das Bombenflugzeug - bombowiec
die Brigade - brygada
der Bunker - bunkier
die Flotte - flota
der Flugzeugträger - lotniskowiec
der Frieden - pokój
die Fußtruppe - piechota
der General - generał
die Infanterie - piechota
der Infanterist - żołnierz piechoty
das Jagdflugzeug - myśliwiec (samolot)
der Kapitän - kapitan
die Kaserne - koszary
das Kommandant - dowódca
die Kompanie - kompania

WOJNA

der Angriff - atak
ausbomben - zbombardować
die Belagerung - oblężenie
der Blitzkrieg - wojna błyskawiczna
bombardieren - bombardować
die Bombardierung - bombardowanie
der Bürgerkrieg - wojna domowa
die Front - 1. front 2. linia frontu
der Grabenkrieg - wojna pozycyjna
die Guerilla - partyzantka
die Kapitulation - kapitulacja
bedingungslose Kapitulation - bezwarunkowa kapitulacja
der Krieg - wojna
Krieg führen gegen jedem - toczyć z kimś wojnę
jedem den Krieg erklären - wypowiedzieć komuś wojnę

der Korporal - kapral
die Kriegsmarine - marynarka wojenna
das Kriegsschiff - okręt wojenny
der Leutnant - porucznik
die Luftwaffe - lotnictwo (wojskowe)
der Major - major
das Militär - armia; wojsko
zum Militär gehen - zaciągnąć się do wojska
der Oberst - pułkownik
der Offizier - oficer
der Panzer - czołg
der Pionier - saper
das Regiment - pułk
der Schütze - szeregowy
das Soldat - żołnierz
der Söldner - najemnik
das U-Boot - łódź podwodna
der Unteroffizier - podoficer
der Wehrdienst - zasadnicza służba wojskowa
seinen Wehrdienst ableisten - odbywać zasadniczą służbę wojskową
der Zug - pluton

die Kriegserklärung - wypowiedzenie wojny
der Kriegsgefangene - jeńiec wojenny
die Kriegshandlungen - działania wojenne
der Landkrieg - wojna lądowa
die Offensive - ofensywa
der Okkupant - okupant
die Okkupation - okupacja
der Partisan - partyzant
der Raketenangriff - atak raketowy
rasieren - zrównać z ziemią
die Schlacht - bitwa
das Schlachtfeld - pole bitwy
der Schützengraben - okop
der Waffenstillstand - rozejm
der Widerstand - opór
zähen Widerstand leisten - stawiać zacięty opór
die Widerstandsbewegung - ruch oporu

6.9 KATASTROFY I KLĘSKI ŻYWIŁOWE

die Atomkatastrophe - katastrofa nuklearna
die Blaulichtorganisationen - służby ratunkowe
der Brand - pożar
das Eisenbahnunglück - katastrofa kolejowa
das Erdbeben - trzęsienie ziemi
der Erdrutsch - osunięcie się ziemi; osuwisko
die Eruption - erupcja
die Explosion - wybuch; eksplozja
evakuieren - ewakuować
die Evakuierung - ewakuacja
das Feuer - 1. pożar 2. ogień
die Feuerursache - przyczyna pożaru
die Feuerwehr - straż pożarna
das Feuerwehrauto - samochód strażacki
das Feuerfahrzeug - samochód strażacki
der Flugzeugabsturz - katastrofa lotnicza
helfen - pomagać
die Hilfe - pomoc
erste Hilfe - pierwsza pomoc
Hilfe leisten - udzielić pomocy
das Hochwasser - powódź
der Krisenstab - sztab kryzysowy
die Lava - lawa

die Lawine - lawina
die Naturkatastrophe - klęska żywiołowa
der Orkan - orkan
radioaktive Strahlung - promieniowanie radioaktywne
die Radioaktivität - radioaktywność
der Rettungsmann - ratownik
der Rettungssanitäter - sanitariusz
der Rettungswagen - karetka
der Tornado - tornado
der Tsunami - tsunami
die Überschwemmung - powódź
die Umweltkatastrophe - katastrofa ekologiczna
der Unfall - wypadek
einen Unfall haben - mieć wypadek
tödlicher Unfall - śmiertelny wypadek
der Verkehrsunfall - wypadek drogowy
der Vulkan - wulkan
der Vulkanausbruch - wybuch wulkanu
warnen - ostrzegać
die Warnung - ostrzeżenie
der Wirbelwind - trąba powietrzna

6.10 MIASTO

die Altstadt - stare miasto
das Amt - urząd
das Antiquariat - antykwariat
der Aussichtsturm - wieża widokowa
die Bäckerei - piekarnia
der Bahnhof - dworzec kolejowy
die Bank - bank
die Bibliothek - biblioteka
die Brücke - most
die Buchhandlung - księgarnia
die Burg - zamek
das Bürogebäude - biurowiec
der Busbahnhof - dworzec autobusowy
die Drogerie - drogeria
das Elendsviertel - dzielnica biedoty
die Fabrik - fabryka
das Finanzamt - urząd skarbowy
der Fluss - rzeka
die Gasse (pot.) - ulica
die Großstadt - wielkie miasto
die Hafenstadt - miasto portowe
das Hochhaus - wieżowiec
die Innenstadt - centrum miasta; śródmieście
in der Innenstadt - w centrum miasta
das Kino - kino
die Kirche - kościół
die Kleinstadt - małe miasto
das Krankenhaus - szpital
der Marktplatz - rynek
die Metzgerei - sklep mięsny
das Museum - muzeum
der Oberbürgermeister - burmistrz miasta

der Park - park
der Parkplatz - parking
die Post - poczta
das Rathaus - ratusz
der Schloss - zamek
das Schwimmbad - pływalnia
die Schule - szkoła
die Seitenstraße - boczna ulica
das Stadion - stadion
die Stadt - miasto
eine verschlafene Stadt - senne miasto
am Rande der Stadt - na peryferiach miasta
der Stadtplatz - rynek
der Stadtplatz mit anliegenden Gassen - rynek z przyległymi ulicami
der Stadtrand - przedmieście
das Stadttor - brama miejska
die Stadtverwaltung - urząd miasta
das Stadtviertel - dzielnica
das Stadtzentrum - centrum miasta
die Straße - ulica
auf der Straße - na ulicy
das Straßelabyrinth - labirynt ulic
der Supermarket - supermarket
das Theater - teatr
die Touristen-Information - informacja turystyczna
der Turm - wieża
das Viertel - dzielnica
das Villenviertel - dzielnica willowa
die Vororte - przedmieścia
der Wolkenkratzer - drapacz chmur
das Wohnviertel - dzielnica mieszkalna

6.11 WIEŚ

der Bauer - rolnik
das Dorf - wieś
das Dörfchen - wioska; osada
dörflich - wiejski
die Erntemaschine - kombajn
das Feld - pole
die Gerste - jęczmień
der Hafer - owies
das Heu - siano
der Hof - 1. podwórze; podwórko 2. gospodarstwo
der Hühnerstall - kurnik
die Hütte - chata
das Korn - zboże
der Kuhstall - obora

der Land - wieś
auf dem Land wohnen - mieszkać na wsi
ländlich - wiejski
das Landwirt - rolnik
die Landwirtschaft - rolnictwo
der Pferdestall - stajnia
der Roggen - żyto
die Scheune - stodoła
der Schweinestall - chlew
der Traktor - traktor
die Weide - pastwisko
der Weizen - pszenica
die Wiese - łąka

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

der Bock - kozioł
der Bulle - byk
die Ente - kaczka
der Enterich - kaczor
das Ferkel - prosię; prosiak
die Gans - gęś
das Gänschen - gąska; gąsiątko
der Gänserich - gąsior
das Geflügel - drób
der Hahn - kogut
die Henne - kura
das Huhn - kura

das Kalb - cielę
das Kaninchen - królik
die Kuh - krowa
das Lamm - jagnię
der Ochse - wół
das Pferd - koń
das Schaf - owca
das Schwein - świnia
der Stier - byk
der Truthahn - indyk
der Widder - baran
die Ziege - koza

7. KULTURA

7.1 LITERATURA

der Autor - autor	der Held - bohater
der Band - tom	das Kapitel - rozdział
das Bilderbuch - książka z obrazkami	das Kinderbuch - książka dla dzieci
in zwei Bänden - w dwóch tomach	laut vorlesen - czytać na głos
die Belletristik - beletrystyka	die Leseratte - mól książkowy
die Bettlektüre - książka do poduszki	lesen - czytać
die Bibliothek - biblioteka	der Leser - czytelnik
das Buch - książka	die Leserin - czytelniczka
ein Buch verfassen - napisać książkę	die Literatur - literatura
ein Buch verschlingen - pochłoniąć książkę	das Märchen - bajka
die Buchmesse - targi książki	die Moral - morał
ein fesselndes Buch - wciągająca książka	die Novelle - nowela
der Buchtitel - tytuł książki	die Poesie - poezja
der Buchumschlag - okładka książki	die Prosa - proza
dichten - pisać wiersze	Prosa schreiben - pisać prozę
der Dichter - poeta	der Roman - powieść
der Erinnerungsbuch - zbiór wspomnień	ein fantastischer Roman - powieść fantastyczna
erscheinen - ukazać się	die Romanhandlung - akcja powieści
erzählen - opowiadać	der Romanschriftsteller - powieściopisarz
der Erzähler - narrator	die Saga - saga
die Erzählung - opowiadanie	die Seite - strona
ausgewählte Erzählungen - wybór opowiadań	schreiben - pisać
der Fortsetzungsroman - powieść w odcinkach	der Schriftsteller - pisarz
das Gedicht - wiersz	das Tagebuch - dziennik
Gedichte schreiben - pisać wiersze	der Verlag - wydawnictwo
die Gutenachtgeschichte - bajka na dobranoc	der Verleger - wydawca

7.2 FILM

abendfüllender Film - film fabularny	der Kurzfilm - film krótkometrażowy
der Abenteuerfilm - film przygodowy	der Liebesfilm - film obyczajowy
der Actionfilm - film akcji	die Miniserie - miniserial
die Aufnahme - ujęcie	die Nebenrolle - rola drugoplanowa
die Besetzung - obsada	winzige Nebenrolle - rola epizodyczna
die Bettszene - scena łóżkowa	der Produzent - producent
die Darstellung - odtworzenie roli	die Regie - reżyseria
das Drehbuch - scenariusz	unter den Regie von... - w reżyserii...
der Drehbuchautor - scenarzysta	der Regisseur - reżyser
drehen - kręcić (filmować)	die Rolle - rola
der Film - film	eine Rolle annehmen - przyjąć rolę
die Musik zu einem Film schreiben - napisać muzykę do filmu	das Sequel - kontynuacja
der Filmemacher - filmowiec	die Seifenoper - opera mydlana
filmen - filmować	die Serie - serial
der Gruselfilm - film grozy	der Schauspieler - aktor
die Handlung - fabuła	die Schauspielerin - aktorka
die Hauptrolle spielen - grać główną rolę	der Schnittmeister - montażysta
der Horrorfilm - horror	das Sommerkino - kino plenerowe
die Kamera - kamera	der Statist - statysta
der Kameramann - operator kamery	der Stummfilm - film niemy
die Kinematografie - kinematografia	der Stuntman - kaskader
das Kino - kino	die Synchronisation - dubbing
ins Kino gehen - iść do kina	die Untertitel - napisy
die Klappe - klaps	untertitelt - z napisami
der Komparse - statysta	verfilmen - sfilmować
der Kriegsfilm - film wojenny	die Voranzeige - zwiastun
	der Zeichentrickfilm - film rysunkowy

7.3 MUZYKA

der Akkord - akord
der Alt - alt
die Band - zespół muzyczny
der Bassgitarrist - gitarzysta basowy
der Chor - chór
falsch singen - fałszować
der Flötist - flecista
der Folk - muzyka ludowa
der Frontmann - wokalista
der Gesang - śpiew
Gitarre spielen - grać na gitarze
der Gitarrist - gitarzysta
der Grundschatz - rytm
der Halbton - półton
der Jodler - jodłowanie
das Kammerorchester - orkiestra kameralna
die Kapelle - kapela
der Kapellmeister - dyrygent
der Komponist - kompozytor
das Konzert - koncert
konzertieren - koncertować
das Lied - piosenka
die Melodie - melodia
das Mitsingen - wspólny śpiew
die Musik - muzyka

INSTRUMENTY MUZYCZNE

das Akkordeon - akordeon
der Bogen - smyczek
das Cello - wiolonczela
das Cembalo - klawesyn
die Flöte - flet
die Bassgitarre - gitara basowa
die Geige - skrzypce
die Gitarre - gitara
die Gitarrensaite - struna gitary
die Harfe - harfa
die Klarinette - klarnet
das Klavier - fortepian

der Musiker - muzyk
klassische Musik - muzyka klasyczna
die Note - nuta
ganze Note - cała nuta
halbe Note - półnuta
die Oktave - oktawa
das Orchester - orkiestra
die Partitur - partytura
die Platte - płyta
der Rapper - raper
der Refrain - refren
die Rockband - zespół rockowy
der Sänger - śpiewak
die Sängerin - śpiewaczka
der Schlagzeuger - perkusista
singen - śpiewać
nach Noten singen - śpiewać z nut
spielen - grać (na czymś)
der Takt - takt
der Ton - ton
die Tonart - tonacja
die Tonleiter - skala
der Violinschlüssel - klucz wiolinowy
der Vokalist - wokalista
die Volksmusik - muzyka ludowa

der Kontrabass - kontrabas
die Lyra - lira
die Mandoline - mandolina
die Musikinstrumente - instrumenty muzyczne
die Orgel - organy
das Piano - pianino
die Posaune - piszczałka
das Saxofon - saksofon
die Trommel - bęben
die Trompete - trąbka
die Viola - altówka
das Violoncello - wiolonczela

7.4 TEATR

der Akt - akt	das Nationaltheater - Teatr Narodowy
aufführen - wystawić na scenę	die Oper - opera
der Balkon - balkon	die Operette - operetka
das Ballett - balet	die Pantomime - pantomima
der Beifall - aplauz; owacje; brawa	die Premiere - premiera
der Beleuchter - oświetleniowiec	der Publikum - publiczność
der Betrachter - widz	das Puppentheater - teatr lalek
die Bühne - scena	das Requisit - rekwizyt
die Bühne betreten - wejść na scenę	das Rezital - recital
der Choreograf - choreograf	das Schauspiel - sztuka (teatralna)
der Einakter - jednoaktówka	die Situationskomödie - komedia sytuacyjna
das Foyer - foyer	der Souffleur - sufler
die Garderobe - szatnia	der Souffleurkasten - budka suflera
die Garderobefrau - szatniarka	das Theater - teatr
die Hinterbühne - zascenie	die Theaterkarte - bilet do teatru
das Kabarett - kabaret	die Tragikomödie - tragikomedie
die Komödie - komedia	die Tragödie - tragedia
die Loge - loża	der Vorhang - kurtyna
der Maskenbildner - charakteryzator	der Vorhang fällt - kurtyna opada
der Mime - mim	den Vorhang hochziehen - podnieść kurtynę
das Musical - muzikal	das Zwischenspiel - intermedium

7.5 TANIEC

die Ballerina - balerina	der Tango - tango
das Ballett - balet	der Tanz - taniec
die Balletttänzerin - baletnica	jeden zum Tanz auffordern - prosić kogoś do tańca
die Balkönigin - królowa balu	zum Tanz spielen - grać do tańca
der Bauchtanz - taniec brzucha	der Tanzabend - wieczorek taneczny
der Cha-Cha-Cha - cza-cza	tanzen - tańczyć
die Disco - dyskoteka	die Tanzfigur - figura taneczna
die Diskothek - dyskoteka	die Tanzfläche - parkiet
der Flamenco - flamenco	die Tanzmusik - muzyka taneczna
der Foxtrott - fokstrot	der Tänzer - tancerz
der Gesellschaftstanz - taniec towarzyski	der Tänzerin - tancerka
der Liebestanz - wolny taniec	der Tanzsaal - sala taneczna
die Polka - polka	der Tanzschritt - krok taneczny
die Polonaise - polonez	zur Tanzstunde gehen - chodzić na lekcje tańca
die Primaballerina - primabalerina	die Tanzveranstaltung - zabawa taneczna
die Samba - samba	der Walzer - walc

7.6 SZTUKA

der Denkmal(s)pfleger - konserwator zabytków
die Gemäldegalerie - galeria obrazów
das Glasfenster - witraż
das Handwerk - rękodzieło
die Keramik - ceramika
der Kitsch - kicz
die Kunst - sztuka
abstrakte Kunst - sztuka abstrakcyjna
die bildenden Künste - sztuki piękne
angewandte Kunst - sztuka użytkowa
Kunst und Kultur - sztuka i kultura
Kunst um der Kunst willen - sztuka dla sztuki
moderne Kunst - sztuka współczesna
naive Kunst - sztuka prymitywna
die Akademie der bildenden Künste - Akademia

MALARSTWO

das Bild - obraz
die Farbe - farba
das Gemälde - obraz
der Kunstmaler - artysta malarz
das Landschaftsbild - pejzaż
der Landschaftsmaler - pejzażysta
malen - malować
schön malen - pięknie malować
der Maler - malarz
die Malerei - malarstwo
die Malerleinwand - płótno malarskie

RZEŹBIARSTWO

der Abguss - odlew
der Bildhauer - rzeźbiarz
die Bildhauerei - rzeźbiarstwo
bildhauerisch - rzeźbiarski
bildhauern - rzeźbić
das Brustbild - popiersie
die Holzschnitzerei - grupa rzeźb

Sztuk Pięknych
der Holzschnitt - drzeworyt
der Kunstfreund - miłośnik sztuki
die Kunstgeschichte - historia sztuki
die Kunsthandwerke - rzemiosła artystyczne
der Künstler - artysta; twórca
ein berühmter Künstler - słynny artysta
die Künstlerin - artystka
das Kunstwerk - dzieło sztuki
der Kupferstich - miedzioryt
das Meisterwerk - arcydzieło
das Mosaik - mozaika
die Renaissancekunst - sztuka renesansowa
Weltruhm erlangen - zdobyć światową sławę

die Ölfarbe - farba olejna
die Ölmalerei - malarstwo olejowe
der Pinsel - pędzel
der Pinselstrich - pociągnięcie pędzlem
das Porträt - portret
der Porträtist - portrecista
das Selbstbildnis - autoportret
das Stilleben - martwa natura
zeichnen - rysować
das Zeichnen - rysunek
der Zeichner - rysownik

der Meißel - rzeźbić
der Schnitzer - rzeźbiarz
die Schnitzerei - rzeźba
die Skulptur - rzeźba
das Standbild - posąg
die Statue - statua; posąg

8. JĘZYK BIZNESU

8.1 PIENIĄDZE

ausländische Währung - waluta obca	obiegu nowe monety
die Banknote - banknot	Münzen aus dem Verkehr ziehen - wycofywać z obiegu monety
die Banknotenausgabe - emisja banknotów	Münzen prägen - bić monety
bares Geld - gotówka	die Münzstätte - mennica
das Bargeld - gotówka	die Rückseite der Münze - rewers monety
der Betrag - kwota	die Summe - suma
Devisen (pl.) - dewizy	die Vorderseite der Münze - awers monety
das Geld - pieniądze	die Währung - waluta
die Geldjagd - pogoń za pieniędzmi	fremde Währung - waluta obca
der Geldschein - banknot	harte Währung - twarda waluta
die Gier nach Geld - żądza pieniądza	inländische Währung - waluta krajowa
großes Geld - grube pieniądze	die Währungsstabilität - stabilność waluty
schöner Batzen Geld - ładny kawał grosza	die Wechselstube - kantor
viel Geld - dużo pieniędzy	das Zahlungsmittel - środek płatniczy
ein Haufen Geld - kupa pieniędzy	Zeit ist Geld - czas to pieniądz
kleines Geld - drobne pieniądze	die Zwangswährung - waluta obowiązująca
die Münze - moneta	
neue Münzen in Umlauf setzen - wprowadzać do	

8.2 BANK

das Akkreditiv - akredytywa	ein Konto eröffnen - otworzyć konto
der Auszug aus einem Konto - wyciąg z konta	ein Konto führen - prowadzić konto
der Bankdirektor - dyrektor banku	der Kontoinhaber - właściciel konta
die Bankfiliale - filia banku	der Kontostand - stan konta
der Bankier - bankier	der Kredit - kredyt
das Bankkonto - konto bankowe	die Kreditfähigkeit - zdolność kredytowa
die Banküberweisung - przelew bankowy	Kredit aufnehmen - wziąć kredyt
das Barrengold - złoto w sztabkach	die Kreditkarte - karta kredytowa
die Depositenbank - bank depozytowy	das Kreditlimit - limit kredytowy
das Gegenakkreditiv - akredytywa otwarta	einen Kredit tilgen - spłacać kredyt
Geld bei der Bank anlegen - ulokować pieniądze w banku	ein laufendes Konto - rachunek bieżący
Geld vom Geldautomaten abheben - wybrać pieniądze z bankomatu	die Nationalbank - bank narodowy
der Geldautomat - bankomat	der Reisescheck - czek podróżny
die Geldautomatenkarte - karta bankomatowa	der Scheck - czek
Geld bei der Bank abheben - wypłacić pieniądze z banku	das Scheckbuch - książeczka czekowa
die Kasse - kasa	die Sparkasse - kasa oszczędnościowa
Konten gebührenfrei führen - prowadzić bezpłatnie konto	die Termineinlage - lokata terminowa
ein Konto auflösen - zlikwidować konto; zamknąć konto	die Verzinsung - oprocentowanie
	das Währungskonto - konto walutowe; konto dewizowe
	die Zahlungskarte - karta płatnicza
	die Zentralbank - bank centralny

8.3 GOSPODARKA

die Abwertung - dewaluacja	die Marktwirtschaft - gospodarka rynkowa
das Angebot - podaż	die Nachfrage - popyt
das Bruttoinlandsprodukt - produkt narodowy brutto	die Offenmarktpolitik - polityka otwartego rynku
das Bruttonationaleinkommen - dochód narodowy brutto	die Privatisierung - prywatyzacja
die Deflation - deflacja	schleichende Inflation - inflacja pełzająca
der Export - eksport	der Schwarzmarkt - czarny rynek
der Exporteur - eksporter	das Staatsvermögen - majątek publiczny
freier Markt - wolny rynek	die Staatsverschuldung - dług publiczny
galoppierende Inflation - galopująca inflacja	die Statistik - statystyka
gelenkte Volkswirtschaft - gospodarka mieszana	die Volkswirtschaft - gospodarka narodowa
die Geldpolitik - polityka monetarna	die Währungspolitik - polityka walutowa
der Import - import	die Wirtschaft - gospodarka
der Importartikel - towar z importu	die Wirtschaftsförderung - rozwój gospodarczy
der Importeur - importer	die Wirtschaftskammer - izba gospodarcza
die Inflation - inflacja	die Wirtschaftskrise - kryzys gospodarczy
die Inflationsrate - stopa inflacji	die Zentralverwaltungswirtschaft - gospodarka planowa
die Landwirtschaft - gospodarka rolna	

8.4 FINANSE OSOBISTE

die Armut - bieda; nędza ubóstwo	koniec z końcem
in äußerster Armut leben - żyć w skrajnym ubóstwie	mit Geld um sich werfen - szastać pieniędzmi
auf die hohe Kante legen - odkładać na czarną godzinę	der Haushalt - budżet domowy
auf großem Fuß leben - żyć na wysokiej stopie	das Kleingeld - drobne
die Ausgabe - wydatek	die Not - bieda; nędza
der Bankrott - bankrut	Not leiden - cierpieć nędzę
bankrott sein - być bankrutem	reich - bogaty
begütert - zamożny	die Rente - emerytura
bittere Not - skrajna nędza	Rente bekommen - pobierać emeryturę
blanke nackte Armut - bieda aż piszczą	in die Rente gehen - przejść na emeryturę
ein reicher Mensch - bogacz; bogaty człowiek	sich zur Rente hinzuverdienen - dorobić do emerytury
ersparen - oszczędzić; zaoszczędzić	ins Rentenalter kommen - wchodzić w wiek emerytalny
Ersparnisse (pl.) - oszczędności	der Rentner - emeryt
von der Fürsorge leben - żyć z zapomogi	die Rentnerin - emerytka
Geld wie Heu haben - mieć pieniędzy jak łąki	sparen - oszczędzać; zbierać; ciułać
im Geld schwimmen - opływać w dostatki	sparsam leben - żyć oszczędnie
die Hauswirtschaft - gospodarstwo domowe	das Taschengeld - kieszonkowe
die Invalidenrente - renta inwalidzka	über seine Verhältnisse leben - żyć ponad stan
kümmertlich sein Leben fristen - klepać biedę	der Vorruhestand - wcześniejsza emerytura
die Lebensqualität - jakość życia	zurücklegen - odkładać
der Luxus - luksus	
mit dem Geld über die Runden kommen - wiązać	

DŁUG

die Anleihe - pożyczka	leihen - pożyczać
eine Anleihe aufnehmen - zaciągnąć pożyczkę	das Leihhaus - lombard
die Anleihe tilgung - umorzenie pożyczki	die Schuld - dług
beleihen - dawać pożyczkę pod zastaw	in Schulden geraten - popaść w długi
der Bürge - poręczyciel; żyrant	Schulden haben - mieć długi
die Bürgschaft - poręczenie	seine Schulden bezahlen - spłacać długi; spłacić długi
das Darlehen - pożyczka	sich Schulden zuziehen - narobić długów
der Darlehensgeber - pożyczkodawca	er hat Schulden wie Sand am Meer - tkwi w długach po uszy; tonie w długach
der Darlehensnehmer - pożyczkobiorca	der Schuldner - dłużnik
das geliehenes Geld - pożyczka	die Schuldnerin - dłużniczka
sich Geld von der Bank leihen - pożyczyć pieniądze z banku	verpfänden - zastawić; dać w zastaw
der Gerichtsvollzieher - komornik	die Verzinsung - oprocentowanie
der Gläubiger - wierzyciel	der Wucherer - lichwiarz
der Kreditgeber - kredytodawca	der Wucherzins - lichwiarskie odsetki
der Kreditnehmer - kredytobiorca	die Zinszahlung - spłata odsetek
die Kreditrückzahlung - spłata kredytu	Zinsen (pl.) - odsetki
einen Kredit zurückzahlen - spłacić kredyt	
langfristiges Darlehen - pożyczka długoterminowa	

8.5 PRACA

anstellen - zatrudnić	körperliche Arbeit - praca fizyczna
die Arbeit - praca	die Kündigung - wypowiedzenie
arbeiten - pracować	die Kündigungsfrist - termin wypowiedzenia
der Arbeiter - 1. pracownik 2. robotnik	nicht an schwere Arbeit gewöhnt - nie przyzwyczajony do ciężkiej pracy
der Arbeitgeber - pracodawca	schwer arbeiten - ciężko pracować
die Arbeitsbedingungen - warunki pracy	sich nebenbei etwas verdienen - dorabiać na boku
der Arbeitsplatz - miejsce pracy	die Stelle - posada
die Arbeitsteilung - podział pracy	die Teilzeitarbeit - praca w niepełnym wymiarze godzin
das Arbeitsverhältnis - stosunek pracy	Überstunden - nadgodziny
der Arbeitsvertrag - umowa o pracę	umschichtig arbeiten - pracować na zmiany
die Arbeitszeit - czas pracy	der Werksvertrag - umowa o dzieło
die Berufserfahrung - doświadczenie zawodowe	viel Arbeit haben - mieć dużo roboty
die Gelegenheitsarbeit - praca dorywcza	der Vorgesetzte - przełożony
die Halbtagsarbeit - praca na pół etatu	die Vollzeitbeschäftigung - cały etat
die Halbtagsbeschäftigung - pół etatu	zur Arbeit gehen - iść do pracy; chodzić do pracy
einstellen - zatrudnić	zur Arbeit pendeln - dojeżdżać do pracy
eintönige Arbeit - nudna praca	
geistige Arbeit - praca umysłowa	

BEZROBOCIE

das Arbeitsamt - urząd pracy	das Arbeitsvermittlungsbüro - biuro pośrednictwa pracy
arbeitslos sein - być bezrobotnym	ohne Arbeit sein - być bez pracy
das Arbeitslosengeld - zasiłek dla bezrobotnych	saisonbedingte Arbeitslosigkeit - bezrobocie sezonowe
die Arbeitslosenquote - stopa bezrobocia	strukturelle Arbeitslosigkeit - bezrobocie strukturalne
die Arbeitslosenrate - stopa bezrobocia	die Schaffung von Arbeitsplätzen - tworzenie miejsc pracy
die Arbeitslosigkeit - bezrobocie	
die Arbeitssuche - poszukiwanie pracy	
Arbeit suchen - szukać pracy	
die Arbeitsvermittlung - pośrednictwo pracy	

REKRUTACJA

der Bewerber - ubiegający się o pracę
die Bewerberin - ubiegająca się o pracę
die Bewerbung - podanie o pracę
eine Bewerbung einreichen - złożyć podanie o pracę
Dauer der Berufstätigkeit - staż pracy; staż zawodowy

freie Arbeitsplätze - wolne miejsca pracy
eine freie Stelle - wolny etat; wakat
die Kenntnisse - umiejętności
der Lebenslauf - życiorys
das Vorstellungsgespräch - rozmowa kwalifikacyjna
zu einem Vorstellungsgespräch gehen - iść na rozmowę kwalifikacyjną

WYNAGRODZENIE

der Abzug - potrącenie
das Almosen - jałmużna
das Anfangsgehalt - płaca początkowa
die Bezahlung für Überstunden - zapłata za nadgodziny
der Durchschnittslohn - średnia płaca
das Gehalt - pensja; płaca
das Grundgehalt - płaca podstawowa
ein gutes Gehalt bekommen - mieć dobrą pensję
gut bezahlt - dobrze płatny
passables Gehalt - godna płaca

seinen Lebensunterhalt verdienen - zarabiać na utrzymanie
der Lohn - płaca
die Löhne senken - ciąć pensje; obniżyć pensje
das Nominallohn - dobrze płatny
das Reallohn - płaca realna
der Rentenversicherungsbeitrag - składka na fundusz emerytalny
der Verdienst - zarobek
verdienen - zarabiać; zarobić
Wie viel verdienst du? - ile zarabiasz?

STRAJK

der Generalstreik - strajk generalny
der Gewerkschaft beitreten - zapisać się do związku zawodowego
die Gewerkschaft - związek zawodowy
der Hungerstreik - strajk głodowy

der Streik - strajk
der Streikbrecher - łamistrajk
streiken - strajkować
der Warnstreik - strajk ostrzegawczy
wilder Streik - dziki strajk

8.6 ZAWODY

der Angestellte(r) - urzędnik
der Architekt - architekt
der Arzt - lekarz
der Bäcker - piekarz
der Bauer - rolnik
der Bergarbeiter - górnik
der Bergmann - górnik
der Beruf - zawód
der Berufsfahrer - kierowca zawodowy
der Briefträger - listonosz
der Buchhalter - księgowy
der Busfahrer - kierowca autobusu
der Dachdecker - dekarz
der Dolmetscher - tłumacz (ustny)
der Eisenbahner - kolejarz
der Elektriker - elektryk
der Feuerwehrmann - strażak
der Fliesenleger - posadzkarz
der Fotograf - fotograf
der Friseur - fryzjer
der Gärtner - ogrodnik
der Glaser - szklarz
der Hüttenarbeiter - hutnik
der Journalist - dziennikarz
der Juwelier - jubiler
der Kassierer - kasjer
der Kellner - kelner
der Koch - kucharz
der Kranführer - operator dźwigu
die Krankenpflegerin - pielęgniarka
der Landschaftsgärtner - architekt krajobrazu

der Landwirt - rolnik
der Lastwagenfahrer - kierowca ciężarówki
der Lehrer - nauczyciel
der Maler - malarz (pokojowy)
der Maurer - murarz
der Mechaniker - mechanik
der Metzger - rzeźnik
der Müllmann - śmieciarz
der Pilot - pilot
der Polizist - policjant
der Psychologe - psycholog
der Regisseur - reżyser
der Reiseführer - pilot wycieczki
der Rezeptionist - recepcjonista
der Richter - sędzia (w sądzie)
die Sekretärin - sekretarka
der Schauspieler - aktor
die Schneiderin - krawcowa
der Schuster - szewc
der Schweißer - spawacz
der Staatsanwalt - prokurator
der Taxifahrer - taksówkarz
der Tänzer - tancerz
der Tierarzt - weterynarz
der Tischler - stolarz
der Übersetzer - tłumacz (pisemny)
der Verkäufer - sprzedawca
der Zahnarzt - dentysta; stomatolog
das Zimmermädchen - pokojówka
der Zimmermann - cieśla

8.7 FIRMA

der Absatzmarkt - rynek zbytu
die Aktiengesellschaft - spółka akcyjna
der Aktionär - akcjonariusz
der Aufsichtsrat - rada nadzorcza
den Besitz der Gesellschaft verwalten - zarządzać majątkiem spółki
der Betrieb - 1. zakład 2. przedsiębiorstwo
der Betriebsrat - rada zakładowa
der Betriebsdirektor - dyrektor przedsiębiorstwa; dyrektor zakładu
die Firma - firma
eine Firma auflösen - zakończyć działalność firmy
eine Firma gründen - zakładać firmę
der Firmensitz - siedziba firmy
die Führung der Firma - kierownictwo firmy
Geld anlagen - inwestować pieniądze
Geld in ein Unternehmen einschießen - lokować pieniądze w firmę
die Gesellschaft - firma; biznes
Gesellschaft mit beschränkter Haftung - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
sein Geschäft dichtmachen - związać interes
der Geschäftsmann - biznesmen
das Kapital - kapitał

kleinstunternehmen - mikroprzedsiębiorstwa
kleine Unternehmen - małe przedsiębiorstwa
der Konzern - koncern
die Konkurrenzfirma - konkurencyjna firma
auf den Markt kommen - wchodzić na rynek
der Marktführer - lider na rynku
die Minoritätsaktionäre - akcjonariusze mniejszościowi
die Mitarbeit - współpraca
der Mitarbeiter - współpracownik
mittlere Unternehmen - średnie przedsiębiorstwa
die Muttergesellschaft - spółka-matka
der Partner - partner
die Partnerin - partnerka
die Restrukturierung - restrukturyzacja
der Teilhaber - wspólnik
die Teilhaberin - wspólniczka
die Tochtergesellschaft - spółka-córka
das Unternehmen - firma; przedsiębiorstwo
der Unternehmer - przedsiębiorca
der Vorstand - zarząd
der Vorstandsvorsitzender - przewodniczący zarządu
die Zusammenarbeit - współpraca

8.8 KSIĘGOWOŚĆ

die Abrechnungsposition - pozycja rozliczeniowa
der Abschluss - bilans
die Abschlussbuchung - przeksięgowanie salda
die Abschreibung - amortyzacja
die Absetzung - amortyzacja
das Akonto - a konto
die Amortisation - amortyzacja
der Bestandsposten - pozycja konta bilansowego
die Bilanz - bilans
die Bilanzaufstellung - bilans
Bücher führen - prowadzić księgi
die Buchführung - księgowość
der Buchhalter - księgowy
die Buchhalterin - księgowia
die Buchhaltung - księgowość
der Buchungsposten - pozycja konta księgowego
doppelte Buchführung - podwójna księgowość
durchlaufender Posten - pozycja do rozliczenia
die Kassenbilanz - bilans kasowy

die Kostenansammlung - amortyzacja kosztów
das Kostenniveau - poziom kosztów
offener Posten - pozycja nierozliczona
die Passivseite - pasywa
die Saldoubuchung - przeksięgowanie salda
die Sonderabschreibung - amortyzacja nadzwyczajna
sonstige Finanzaufwendungen - pozostałe koszty finansowe
sonstige Gegenstände des Umlaufvermögens - pozostałe środki majątku obrotowego
steuerrechtliche Abschreibung - amortyzacja podatkowa
der Tagesabschluss - bilans dzienny
umbuchen - przeksięgowywać
auf anderes Konto umbuchen - przeksięgowywać na inne konto
der Verlustabschluss - bilans deficytowy
die Vollabschreibung - amortyzacja pełna

8.9 UBEZPIECZENIA

gegen Unfall Versichert sein - być ubezpieczonym od wypadku
die Gepäckversicherung - ubezpieczenie bagażu
die Gruppenversicherung - ubezpieczenie grupowe
die Haftpflichtversicherung - ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej
die Hausratsversicherung - ubezpieczenie gospodarstwa domowego
die Kaskoversicherung - ubezpieczenie auto-casco
die Krankenversicherung - ubezpieczenie zdrowotne
die Kreditversicherung - ubezpieczenie kredytu
die Lebensversicherung - ubezpieczenie na życie
die Rentenversicherung - ubezpieczenie emerytalne
die Sozialversicherung - ubezpieczenie społeczne
die Unfallversicherung - ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków

der Versicherer - ubezpieczyciel
der Versicherungsbetrug - oszustwo ubezpieczeniowe
versicherbar - podlegający ubezpieczeniu
die Versicherung - ubezpieczenie
eine Versicherung abschließen - zawrzeć ubezpieczenie
die Versicherungspolice - polisa ubezpieczeniowa
die Versicherungsgesellschaft - towarzystwo ubezpieczeniowe
die Versicherungsfirma - firma ubezpieczeniowa
der Versicherungsschein - polisa ubezpieczeniowa
die Versicherungssumme - suma ubezpieczenia
der Versicherungsvertrag - umowa ubezpieczenia
der Versicherungsvertreter - agent ubezpieczeniowy
nicht versicherbar - niepodlegający ubezpieczeniu

8.10 PODATKI

die Besteuerung - opodatkowanie
besteuern - opodatkować
die Einkommensteuer - podatek dochodowy
die Einkommenssteuer abführen - odprowadzić podatek dochodowy
die Erbschaftsteuer - podatek spadkowy
frei von Steuern - nieopodatkowany
die Grundsteuer - podatek od nieruchomości
die Lohnsteuer - podatek od wynagrodzeń
die Mehrwertsteuer - podatek od wartości dodanej
die Steuer - podatek
die Steuerberatung - doradztwo podatkowe
der Steuereinnahmer - poborca podatkowy

steuerfrei - wolny od podatku
die Steuererleichterungen - ulgi podatkowe
die Steuerermäßigung - obniżka podatku
der Steuerinspektor - inspektor podatkowy
die Steuererklärung - zeznanie podatkowe
die Steuerhinterziehung - oszustwo podatkowe
die Steuern erhöhen - podnieść podatki
die Steuerpolitik - polityka podatkowa
der Steuerzahler - płatnik podatku
die Umsatzsteuer - podatek obrotowy
die Verbrauchsteuer - akcyza
die Vermögenssteuer - podatek majątkowy

9. HANDEL I USŁUGI

9.1 ZAKUPY

der Aktionspreis - cena promocyjna	der Markt - targ; targowisko
die Bäckerei - piekarnia	auf dem Markt kaufen - kupić na targu
billig - tani	die Panikkäufe (pl.) - gorączka zakupów
der Einkauf - zakup (<i>zakupiony towar</i>)	der Preis - cena
das Einkaufen - zakupy	halben Preis - za pół ceny
einkaufen - robić zakupy	den Preis herunterhandeln - wytargować niższą cenę
einkaufen gehen - iść na zakupy	die Preisreduzierung - przecena
der Einkaufssüchtige - zakupoholik	die Preissenkung - obniżka cen
die Einkaufstasche - torba na zakupy	die Reklamation - reklamacja
der Flohmarkt - pchli targ	reklamieren - złożyć reklamację
die Garantie - gwarancja	die Schlange - kolejka
Geld-zurück-Garantie - gwarancja zwrotu pieniędzy	Schlange stehen - stać w kolejce
das Geschäft - sklep	der Schlussverkauf - wyprzedaż
der Hypermarkt - hipermarket	der Sonderpreis - cena okazyjna
der Kauf - zakup	der Supermarkt - supermarket
kaufen - kupić	teuer - drogi
auf Raten kaufen - kupić na raty	zu teuer - za drogi
auf Kredit kaufen - kupić na kredyt	verkaufen - sprzedać
der Kunde - klient	der Verkäufer - sprzedawca; ekspedient
der Laden - sklep	die Ware - towar
das Lebensmittelgeschäft - sklep spożywczy	

9.2 ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

die Bitterschokolade - gorzka czekolada	die Milkschokolade - czekolada mleczna
der Bonbon - cukierek	die Nussschokolade - czekolada z orzechami
die Bonbonniere - bomboniera; bombonierka	die Oblate - wafel
die Brei - kasza	der Quark - twaróg
die Butter - masło	der Pfefferkuchen - piernik
die Chips (pl.) - chipsy	der Pfefferminzbonbon - cukierek miętowy
das Eis - lody (pl.)	die Praline - pralinka
Eis am Stiel - lody na patyku	der Reis - ryż
der Essig - ocet	der Riegel - baton
das/der Gelee - galaretka	der Salat - sałatka
die Haferkleie - otręby owsiane	die Salzstangen (pl.) - paluszki słone
der Kaugummi - guma do żucia	die Schokolade - czekolada
der Keks - herbatnik	weiße Schokolade - biała czekolada
der Ketchup - keczup	die Süßigkeiten (pl.) - słodycze
die Kleie - otręby	die Teigwaren (pl.) - makaron
der Lutscher - lizak	das Tomatenmark - przecier pomidorowy
die Mayonnaise - majonez	das Vanilleeis - lody waniliowe
die Margarine - margaryna	die Waffel - gofr
das Marzipan - marcepan	das Weizenmehl - mąka pszenna
das Mehl - mąka	der Zwieback - herbatnik

PIECZYWO

die Backwaren (pl.) - pieczywo
die Baguette - bagietka
der Blätterteig - ciasto francuskie
die Brezel - precel
das Brot - chleb
der Brotlaib - bochenek chleba
das Brötchen - bułka
das Croissant - croissant
das Hefestückchen - drożdżówka

das Hörnchen - rogal
der Pfannkuchen - pączek
das Roggenbrot - chleb żytni
das Schnittbrot - chleb krojony
das Schwarzbrot - chleb ciemny
das Stangenbrot - bułka paryska
das Toastbrot - chleb tostowy
das Vollkornbrot - chleb wieloziarnisty
das Weißbrot - chleb biały

NABIAŁ

der Edamer - ser edamski
die Halbfettmilch - mleko półtłuste
der/das Joghurt - jogurt
der Käse - ser
der Kefir - kefir
die Kuhmilch - krowie mleko
die Milch - mleko
fettarme Milch - mleko chude
die Milchprodukte (pl.) - nabiał

die Sahne - śmietana
der Scheibenkäse - ser w plasterkach
der Schmelzkäse - ser topiony
die Trockenmilch - mleko w proszku
der Vollfettkäse - ser pełnotłusty
die Vollmilch - mleko pełnotłuste
der Ziegenkäse - kozi ser
die Ziegenmilch - kozie mleko

9.3 GASTRONOMIA**JEDZENIE - POJĘCIA OGÓLNE**

das Abendessen - kolacja
das Dessert - deser
die Erfrischung - poczęstunek
essen - jeść
zu Abend essen - jeść kolację
zu Mittag essen - jeść obiad
Pausenbrot essen - jeść drugie śniadanie
mit den Händen essen - jeść rękami
ordentlich essen - porządnie się najeść
sich satt essen - najeść się do syta
der Feinschmecker - smakosz
das Fest - uczta
das Frühstück - śniadanie
frühstücken - jeść śniadanie
der Gang - danie (część posiłku)
erster Gang - pierwsze danie
zweiter Gang - drugie danie

der Gourmet - smakosz
der Hunger - głód
den Hunger stillen - zaspokoić głód
das Kochbuch - książka kucharska
das Mittagessen - obiad
nahrfahrt - pożywny
die Naschkatze - łakomczuch
die Portion - porcja
doppelte Portion - podwójna porcja
halbe Portion - pół porcji
der Snack - przekąska
die Speise - danie
die Suppe - zupa
der Vielfraß - żarłok
sich vollfressen - obżerać się
die Vorspeise - przystawka

PRYZRZĄDZANIE POTRAW

abschneiden - pokroić
abspülen - opłukać
aufkochen - zagotować
aufschneiden - pokroić w plasterki
backen - piec
braten - smażyć
dünsten - dusić (mięso)
frittieren - smażyć w głębokim tłuszczu
garen - dogotować
gebraten - smażony
gekocht - gotowany
grillen - grillować
kleinhacken - drobno posiekać

kochen - gotować
köcheln - gotować na wolnym ogniu
mischen - mieszać
pellern - obierać
das Rezept - przepis
salzen - solić
schmoren - dusić (jedzenie)
schneiden - kroić
streuen - posypać
süßen - słodzić
würzen - przyprawić
die Zutaten (pl.) - składniki

MIĘSO I WĘDLINY

das Beefsteak - biefsztyk
die Blutwurst - kaszanka
der Braten - pieczeń
das Fleisch - mięso
der Fleischspieß - szaszłyk
das Geflügel - drób
das/der Gulasch - gulasz
das Hackfleisch - mięso mielone
das Hammelfleisch - baranina
das Hühnerfleisch - mięso z kurczaka
das Kalbfleisch - cielęcina
das Kotelett - kotlet
das Lammfleisch - jagnięcina

die Leber - wątróbka
die Presswurst - salceson
das Putenfleisch - mięso z indyka
das Rindfleisch - wołowina
das Rippchen - żeberka
der Schinken - szynka
das Schnitzel - kotlet
das Schweinefleisch - wieprzowina
das Steak - stek
das Wiener Schnitzel - sznyצל wiedeński
die Wurst - kiełbasa
das Würstchen - parówka

PRZYPRAWY

der Anis - anyż
das Basilikum - bazylia
der Dill - koper
der Fenchel - fenkuł
das Gewürz - przyprawa
der Ingwer - imbir
der Koriander - kolendra
der Kümmel - kminek
der Majoran - majeranek
der Meerrettich - chrzan

die Minze - mięta
die Muskatnuss - gałka muszkatowa
der Oregano - oregano
der Pfeffer - pieprz
der Rosmarin - rozmaryn
das Salz - sól
der Senf - musztarda
die Würze - przyprawa
die Vanille - wanilia
der Zimt - cynamon

ZUPA

die Blumenkohlsuppe - zupa kalafiorowa
die Bohnensuppe - zupa fasolowa
der Borschtsch - barszcz ukraiński
die Brühe - rosół
die Dillsuppe - zupa koperkowa
die Erbsensuppe - grochówka
die Fischsuppe - zupa rybna
die Gemüsesuppe - zupa jarzynowa
die Graupensuppe - krupnik
die Gulaschsuppe - zupa gulaszowa
die Gurkensuppe - zupa ogórkowa
die Hühnerbrühe - rosół z kury

die Kartoffelsuppe - zupa ziemniaczana
die Knoblauchsuppe - zupa czosnkowa
die Kuttelsuppe - flaczki
die Lauchsuppe - zupa porowa
die Linsensuppe - soczewica
die Nudelsuppe - zupa z makaronem
die Pilzsuppe - zupa grzybowa
die Sauerkrautsuppe - kapuśniak
die Schildkrötensuppe - zupa żółwiowa
die Spargelsuppe - zupa szparagowa
die Tomatensuppe - zupa pomidorowa
die Zwiebelsuppe - zupa cebulowa

LOKAL GASTRONOMICZNY

die Bardame - barmanka
der Barmann - barman
bedienen - obsługiwać
die Betriebskantine - stołówka zakładowa
die Bierstube - piwiarnia
das Café - kawiarnia
die Eisdiele - lodziarnia
das Gasthaus - gospoda
das Hauptgericht - danie główne
der Imbiss - bar
die Imbissbude - budka z jedzeniem
die Imbissstube - bufet; bistro; kantyna
die Kantine - bufet; bistro; kantyna
der Kellner - kelner
die Kellnerin - kelnerka
der Koch - kucharz

die Konditorei - cukiernia
die Kneipe - knajpa
die Mensa - stołówka
die Nachspeise - deser
der Oberkellner - starszy kelner
die Pizzeria - pizzeria
das Rasthaus - zajazd
das Restaurant - restauracja
das Selbstbedienungsrestaurant - restauracja samoobsługowa
die Speisekarte - jadłospis; menu
das Teehaus - herbaciarnia
das Trinkgeld - napiwek
die Vorspeise - przystawka

9.4 NAPOJE**WODA**

das Flaschenwasser - woda butelkowana
das Leitungswasser - woda z kranu
das Mineralwasser - woda mineralna
ein Mineralwasser mit Geschmack - woda mineralna smakowa
das Quellwasser - woda źródłana

das Trinkwasser - woda pitna
das Wasser - woda
Wasser mit Kohlensäure - woda gazowana
Wasser ohne Kohlensäure - woda niegazowana
ein Tropfen Wasser - kropla wody

KAWA

der Bohnenkaffee - kawa ziarnista
der Cappuccino - cappuccino
der Eiskaffee - kawa mrożona
der Espresso - espresso
der Instantkaffee - kawa rozpuszczalna
der Kaffee - kawa
Kaffee mit Sahne - kawa ze śmietanką
dünnen Kaffee - słaba kawa
frisch aufgebrühter Kaffee - świeżo zaparzona kawa
gerösteter Kaffee - kawa prażona

schwarzer Kaffee - czarna kawa
starker Kaffee - mocna kawa
türkischer Kaffee - kawa po turecku
der Wiener Kaffee - kawa po wiedeńsku
nach dem Mittagessen einen Kaffee trinken - wypić kawę po obiedzie
jedem den Kaffee einschenken - nalać komuś kawy
den Kaffee süßen - słodzić kawę
der Malzkaffee - kawa zbożowa
der Milchkaffee - kawa biała
der Mokka - mokka

HERBATA

der Beuteltee - herbata w torebkach
der Eistee - herbata mrożona
der Früchtetee - herbata owocowa
der Ingwertee - herbata imbirowa
der Kamillentee - herbata rumiankowa
der Kräutertee - herbata ziołowa
der Pfefferminztee - herbata miętowa

der Tee - herbata
grüner Tee - herbata zielona
loser Tee - herbata sypana
schwarzer Tee - herbata czarna
der Teebeutel - torebka herbaty
Teewasser aufsetzen - nastawić wodę na herbatę

PIWO

das Bier - piwo
alkoholfreies Bier - piwo bezalkoholowe
dunkles Bier - piwo ciemne
helles Bier - piwo jasne
Bier mit Schaumkrone - piwo z pianą
das Bierfass - beczka piwa

das Dosenbier - piwo w puszcze
das Dunkle - piwo ciemne
das Helle - piwo jasne
das Ingwerbier - piwo imbirowe
das Lagerbier - leżak

WINO

der Dessertwein - wino deserowe
der Glühwein - wino grzane
der Rheinwein - wino reńskie
der Rotwein - wino czerwone
der Süßwein - wino słodkie
der Wein - wino
eine Flasche Wein - butelka wina

halbtrockener Wein - wino półsłodkie
lieblicher Wein - wino półwytrawne
trockener Wein - wino wytrawne
der Weinfass - beczka na wino
das Weinglas - kieliszek do wina
der Weinjahrgang - rocznik wina
der Weißwein - wino białe

NAPOJE BEZALKOHOLOWE

der Apfelsaft - sok jabłkowy
die Buttermilch - maślanka
der Fruchtsaft - sok owocowy
der Johannisbeersaft - sok porzeczkowy
der Kakao - kakao
die Limonade - lemoniada
die Milch - mleko

der Möhrensaft - sok z marchwi
die Orangeade - oranżada
der Orangensaft - sok pomarańczowy
der Saft - sok
der Schaumwein - wino musujące
das Tonic - tonik
der Traubensaft - sok winogronowy

ALKOHOLE

der Alkohol - alkohol
der Brandy - brandy
der Champagnes - szampan
der Gin - gin
der Kognak - koniak
Gin Tonic - gin z tonikiem
der Likör - likier
der Porto - porto

der Punsch - poncz
der Rum - rum
der Shampus - szampan
der Sherry - sherry
der Sliwowitz - śliwowica
der Whiskey - whisky
der Wodka - wódka

9.5 OWOCE

die Ananas - ananas
der Apfel - jabłko
die Aprikose - morela
die Avocado - awokado
die Banane - banan
die Birne - gruszka
die Blaubeere - borówka (czernica)
die Brombeere - jeżyna
die Dattel - daktyl
die Erdbeere - truskawka
die Erdnuss - orzech ziemny
die Feige - figi
die Haselnuss - orzech laskowy
die Heidelbeere - borówka (czernica)
die Himbeere - malina
die Grapefruit - grejpfrut
die Johannisbeere - porzeczka
Rote Johannisbeere - czerwona porzeczka
Schwarze Johannisbeere - czarna porzeczka
die Kirsche - 1. czereśnia 2. wiśnia
die Kiwi - kiwi
die Kokosnuss - kokos

die Limette - limetka
die Mandarine - mandarynka
die Mandel - migdał
die Mango - mango
die Maracuja - marakuja
die Melone - melon
die Moosbeere - żurawina
die Nuss - orzech
der Obst - owoc
die Orange - pomarańcza
die Papaya - papaja
der Pfirsich - brzoskwinia
die Pflaume - śliwka
die Pistazie - pistacja
der Pomelo - pomelo
die Preiselbeere - borówka brusznica
die Stachelbeere - agrest
die Tangerine - mandarynka
die Trauben (pl.) - winogrona
die Walderdbeere - poziomka
die Wassermelone - arbuz
die Zitrone - cytryna

9.6 WARZYWA

die Aubergine - bakłażan
der Blumenkohl - kalafior
die Bohnen (f.pl.) - fasola
der Broccoli - brokuł
der Eissalat - sałata lodowa
die Erbsen (f.pl.) - groch
das Gemüse - warzywo
der Grünkohl - jarmuż
die Gurke - ogórek
die Kartoffel - kartofel
der Knoblauch - czosnek
der Kohl - kapusta
der Kohlrabi - kalarepa
die Kresse - rzeżucha
der Kürbis - dynia
der Meerrettich - chrzan
die Möhre - marchew

der Paprika - papryka
die Pastinake - pasternak
die Petersilie - pietruszka
das Radieschen - rzodkiewka
der Rotkohl - czerwona kapusta
die Rübe - burak
der Salat - sałata
die Saubohnen (f.pl.) - bób
die Sauerkraut - kapusta kiszona
der Schnittlauch - szczypiorek
die Sellerie - seler
der Spargel - szparag
der Spinat - szpinak
die Tomate - pomidor
die Zucchini - cukinia
die Zwiebel - cebula

9.7 ODZIEŻ

der Anzug - garnitur
die Bluse - bluza
der Büstenhalter - biustonosz
die Daunenjacke - kurtka puchowa
die Gesäßtasche - tylna kieszeń
das Hemd - koszula
die Hose - spodnie
zwei Hosen - dwie pary spodni
das Höschen - majtki
das Kleid - 1. sukienka 2. suknia
die Jacke - kurtka
die Jeans (pl.t.) - dżinsy
das Kurzarmhemd - koszula z krótkimi rękawami
das Langarmhemd - koszula z długimi rękawami
der Mantel - płaszcz
das Nachthemd - koszula nocna

der Pulli - sweter
der Pullover - sweter
der Rock - spódnica
der Schal - szal; szalik
die Socke - skarpetka
der Strumpf - pończocha
die Strumpfhose - rajstopy
die Tasche - kieszeń
das Trägerhemd - podkoszulek
der Trainingsanzug - dres
das T-Shirt - koszulka
der Überzieher - płaszcz
die Unterhose - kalesony
die Unterwäsche - bielizna
die Weste - kamizelka
die Windjacke - wiatrówka

TKANINY

die Angorawolle - wełna angorska
der Atlas - atlas
die Baumwolle - bawełna
der Flanell - flanela
der Kord - sztruks
das Leinen - len
das Lycra - lycra
der Nylon - nylon

der Polyester - poliester
der Samt - aksamit
die Seide - jedwab
der Stoff - tkanina
der Tüll - tiul
die Viskose - wiskoza
der Velours - welur
die Wolle - wełna

NAKRYCIA GŁOWY

der Filzhut - kapelusz filcowy
der Hut - kapelusz
die Kapuze - kaptur
die Kopfbedeckung - nakrycie głowy
die Melone - melonik
die Mütze - czapka

Mütze mit Ohrenklappen - czapka z uszami
Mütze mit Troddel - czapka z pomponem
der Panamahut - kapelusz panama
die Schirmmütze - czapka z daszkiem
der Strohhut - kapelusz słomkowy
der Turban - turban

9.8 OBUWIE

der Absatz - obcas
hohe Absätze - wysokie obcasy
die Halbschuhe (m.pl.) - półbuty
der Hausschuh - kapeć; pantofel
der Holzschuh - chodak
die Lackschuhe - lakierki
die Laufschuhe (m.pl.) - buty do biegania
der Pantoffel - pantofel
die Sandale - sandał
der Schnürsenkel - sznurówka
der Schuh - but
sich die Schuhe anziehen - założyć buty
Schuhe ausziehen - zdjąć buty
flache Schuhe - buty na płaskim obcasie
Schuhe mit hohem Absatz - buty na wysokim

obcasie
löchrige Schuhe - dziurawe buty
ein Paar Schuhe - para butów
die Schuhe schnüren - zasznurować buty
der Schuhabdruck - odcisk buta
die Schuhcreme - pasta do butów
die Schuheinlagen - wkładki do butów
die Schuhgröße - rozmiar butów
der Schuhlöffel - łyżka do butów
der Schuhputzer - pucybut
die Sohle - podeszwa
die Sportschuhe (m.pl.) - buty sportowe
die Stiefel (m.pl.) - kozaczki
die Winterschuhe (m.pl.) - buty zimowe

9.9 DROGERIA

die Antifaltencreme - krem przeciwzmarszczkowy	die Körperlotion - balsam do ciała
der Augenbrauenstift - kredka do brwi	der Lidschatten - cień do powiek
der Balsam - balsam	das Lipgloss - błyszczący do ust
die Creme - krem	der Lippenstift - kredka do ust
sich Creme ins Gesicht schmieren - posmarować sobie twarz kremem	das Mundwasser - płyn do płukania jamy ustnej
das Deodorant - dezodorant	die Nachtcreme - krem na noc
die Drogerie - drogeria	das Parfüm - perfumy
das Duschgel - żel pod prysznic	die Rasiercreme - krem do golenia
die Feuchtigkeitscreme - krem nawilżający	der Rasierschaum - pianka do golenia
die Fußcreme - krem do stóp	die Schminke - szminka
die Gesichtscreme - krem do twarzy	die Seife - mydło
die Gesichtsmaske - maseczka do twarzy	flüssige Seife - mydło w płynie
die Gesichtsmilch - mleczko do twarzy	die Selbstbräunercreme - samoopalacz
die Haarfarbe - farba do włosów	das Shampoo - szampon
das Haargel - żel do włosów	das Sonnenöl - olejek do opalania
die Haarpflegung - odżywka do włosów	die Sonnenschutzcreme - krem do opalania
die Handcreme - krem do rąk	die Tagescreme - krem na dzień
kölnisch Wasser - woda kolońska	die Zahnpasta - pasta do zębów

10. CZAS WOLNY

10.1 OGRÓD

der Altan - altana	der Kleingarten - ogródek
auspflanzen - przesadzić	der Kompost - kompost
das Beet - grządka	mähen - kosić
das Blumenbeet - kwiatnik	der Maulwurf - kret
düngen - nawozić	der Maulwurfshügel - kretowisko
der Dünger - nawóz	die Pergola - pergola
die Gabel - widły	pflanzen - posadzić
der Garten - ogród	pflücken - zrywać
im Garten - w ogrodzie	der Rasen - trawnik
der Gartenreich - oczko wodne	der Rasenmäher - kosiarka (do trawy)
die Gartenschaukel - łopata	säen - siać
der Gartenzwerg - krasnoludek w ogrodzie	der Schlauch - wąż (ogrodowy)
der Gärtner - ogrodnik	die Sense - kosa
gärtnern - pracować w ogrodzie	die Sichel - sierp
gießen - podlać	der Steingarten - skalniak
die Gießkanne - konewka	der Strauch - krzak
die Hacke - motyka	das Unkraut - chwast
hacken - okopać	der Weiher - sadzawka
die Harke - grabie	der Zaun - płot
harken - grabić	der Zierbaum - drzewo ozdobne
die Hecke - żywopłot	der Ziergarten - ogród ozdobny

10.2 MAJSTERKOWANIE

die Axt - siekiera	gwoździe w ścianę
basteln - majsterkować	einen Nagel mit dem Hammer einschlagen - przybić gwoźdź młotkiem
der Bastler - majsterkowicz	die Reparatur - naprawa
die Beißzange - kleszcze	in Reparatur - w naprawie
bohren - wiercić	reparieren - naprawiać
die Bohrmaschine - wiertarka	der Rost - rdza
durchbohren - przewiercić	rosten - rdzewieć
einschlagen - wbić; przybić	die Säge - piła
der Hammer - młot	das Sägeblatt - brzeszczot
das Hämmerchen - młotek	die Schere - nożyczki
der Kleber - klej	die Schlagbohrmaschine - wiertarka udarowa
der Klebstoff - klej	die Schraube - śruba
die Leiter - drabina	der Schraubenzieher - śrubokręt
löten - lutować	die Wasserwaage - poziomica
der LötKolben - lutownica	das Werkzeug - narzędzie
der Meißel - dłuto	die Werkzeuge - narzędzia
die Metermaß - miara (przyrząd)	der Verdünnner - rozcieńczalnik
nachbohren - rozwiercić	die Zange - obcęgi
der Nagel - gwoźdź	zunageln - przybić gwoździami
die Nägel in die Wand einschlagen - wbijać	

10.3 FOTOGRAFIA

der Abzug - odbitka	Fotos machen - robić zdjęcia
die Aufnahme - zdjęcie	der Hintergrund - tło
die Digitalkamera - aparat cyfrowy	die Kamera - aparat fotograficzny
das Flugbild - zdjęcie lotnicze	die Kompaktkamera - aparat kompaktowy
das Foto - zdjęcie	die Luftaufnahme - zdjęcie lotnicze
ein Foto vergrößern - powiększyć zdjęcie	das Objektiv - obiektyw
das Fotoalbum - album na zdjęcia	der Objektivdeckel - osłona obiektywu
der Fotoapparat - aparat fotograficzny	das Panoramabild - zdjęcie panoramiczne
der Fotograf - fotograf	der Selbstauslöser - samowyzwalacz
die Fotografie - fotografia	das Stativ - statyw
fotografieren - fotografować	der Verschluss - migawka
fotografisch - fotograficzny	

10.4 SHOWBIZNES

angesagt - modny; na topie	aus der Mode kommen - wyjść z mody
die Bekanntheit - popularność	das Modell - model; modelka
beliebt - popularny; ulubiony	die Modeschau - pokaz mody
berühmt - sławny	populär - popularny
der Bewunderer - wielbiciel (talentu)	populär werden - zyskać popularność
der Erfolg - sukces	der Paparazzo - paparazzi
Erfolg haben - odnieść sukces	die Popularität - popularność
garantierter Erfolg - gwarantowany sukces	das Show - show
der Schlüssel zum Erfolg - klucz do sukcesu	der Schwarm - obiekt westchnień
ein krummer Weg zum Erfolg - wyboista droga do sukcesu	roter Teppich - czerwony dywan
der Fan - fan	der Ruhm - sława
fördern - wspierać; promować	Ruhm erlangen - zdobyć sławę
das Idol - idol; bożyszcze	Schlagzeilen machen - znaleźć się na pierwszych stronach gazet
der Laufsteg - wybieg (dla modelek)	das Showbiz - showbiznes
der Luxus - luksus	der Star - gwiazda
die Mode - moda	die Tagesgagge - dzienna gaża
in Mode sein - być w modzie	weltberühmt - światowej sławy

10.5 HAZARD I GRY LOSOWE

die Auslosung - losowanie
der Buchmacher - bukmacher
der Casino - kasyno
der Croupier - krupier
gewinnen - wygrać (grę; zakład)
das Glücksspiel - gra hazardowa
der Glücksspieler - hazardzista
der Hasard - hazard
das Hasardspiel - gra hazardowa
der Jackpot - jackpot
den Jackpot knacken - rozbić bank
der Kasino - kasyno
das Los - los
ein Los ziehen - ciągnąć los
losen - losować

die Lotterie - loteria
das Lotto - lotto; totok
der Lottoschein - kupon (lotto)
der Preis - nagroda
den ersten Preis gewinnen - wygrać pierwszą nagrodę
das Preisausschreiben - konkurs z nagrodami
das Roulette - ruletka
das Rubbellos - zdraпка
der Tippschein - kupon (z zakładem)
die Tombola - loteria (fantowa)
der Trostpreis - nagroda pocieszenia
verlieren - przegrać (grę; zakład)
die Verlosung - losowanie

GRY KARCIA NE

das Ass - as
der Bube - walet
das Herz - kier
das Karo - karo
die Karten - karta
Karten mischen - tasować karty
Karten spielen - grać w karty
mit gezinkten Karten spielen - grać znaczonymi kartami

die Karten verteilen - rozdać karty
ein betrügerischer Kartenspieler - szuler
das Kreuz - trefl
die Mariage - mariasz
das Pik - pik
die Pikdame - dama pik
das/der Poker - poker
der Trumpf - atut

11. PRZYRODA

11.1 EKOLOGIA

der Abfall/ die Abfälle - odpad/ odpady
alternative Energiequelle - alternatywne źródła energii
biologische Kläranlagen - biologiczne oczyszczalnie ścieków
die Biosphäre - biosfera
das Biotop - biotop
Energie sparen - oszczędzać energię
entgegenwirken - przeciwdziałać
der Gewässerschutz - ochrona wód
giftig - trujący
der Hausmüll - odpady domowe; śmieci domowe
das Kohlenmonoxid - tlenek węgla
die Luftverunreinigung - zanieczyszczenie powietrza
die Mehrwegflasche - butelka wielokrotnego użytku
die Müllabfuhr - wywóz śmieci
der Mülleimer - kosz na śmieci
die Müllentsorgung - utylizacja śmieci
die Müllgrube - wysypisko śmieci
die Müllkippe - wysypisko śmieci
der Müllsack - worek na śmieci
die Mülltrennung - segregacja śmieci
der Müllwagen - śmieciarka
toxisch - toksyczny
der Treibhauseffekt - efekt cieplarniany
die Ökologie - ekologia
ökologisch - ekologiczny
der Ökotypus - ekotyp
die Reinhaltung - utrzymanie czystości
der Sauerstoff - tlen
der Schadstoff - szkodliwa substancja
die Schadstoffmenge - ilość szkodliwych substancji
der Smog - smog
die Umwelt - środowisko
die Umweltbelastung - obciążenia środowiska
umweltfreundlich - przyjazny dla środowiska
der Umweltschutz - ochrona środowiska
die Umweltverschmutzung - zanieczyszczenie środowiska
die Verbrennungsanlage - spalarnia śmieci
die Verseuchung - skażenie
verunreinigte Luft - zanieczyszczone powietrze
Wasser sparen - oszczędzać wodę
zu Kompost verarbeiten - przerobić na kompost

11.2 KRAJOBRAZ

ŁĄD

der Busch - busz
der Dschungel - dżungla
die Düne - wydma
die Ebene - równina
das Festland - stały ląd
das Flachland - równina
das Gehölz - zagajnik
der Hain - gaj
die Halbinsel - półwysep
die Heide - wrzosowisko
das Hochland - wyżyna
der Laubwald - las liściasty
das Moor - bagna; moczary; mokradła
der Mischwald - las mieszany
der Nadelwald - las iglasty
die Niederung - nizina

die Prärie - preria
der Sand - piasek
die Sandbank - ławica piasku
die Savanne - sawanna
die Steppe - step
der Sumpf - trzęsawisko
das Tal - dolina
die Taiga - tajga
die Tundra - tundra
der Wald - las
das Wäldchen - lasek
Wanderdünen (pl.) - ruchome wydmy
die Wiese - łąka
die Wüste - pustynia
der Wüstensand - piaski pustyni

GÓRA

der Berg - góra
der Bergfuß - podnóże góry
die Bergkette - pasmo górskie
der Felsen - skała
der Findling - głaz narzutowy
das Gebirge - łańcuch górski
der Gebirgsgrat - grań
der Gebirgskamm - grzbiet górski
der Grat - grań
der Gipfel - szczyt
der Hang - zbocze (góry)

die Höhle - jaskinia
der Hügel - wzgórze; pagórek
der Inselberg - góra wyspowa
das Massiv - masyw górski
der Pass - przełęcz
die Schlucht - wąwóz
die Spitze - szczyt
ein steiler Hügel - strome wzgórze
der Stein - głaz
der Zeugenberg - ostaniec

WODA

das Atoll - atol
auf hoher See - na pełnym morzu
die Bucht - zatoka
die Ebbe - odpływ
das Eis - lód
die Eisscholle - kra
die Fluss - rzeka
im Fluss w rzece
flussaufwärts - w górę rzeki
flussabwärts - w dół rzeki
das Flussbett - koryto rzeki; łóżysko rzeki
das Flussufer - brzeg rzeki
der Flut - przyptyw
die Insel - wyspa
das Inselchen - wysepka
der Kanal - kanał
die Koralleninsel - wyspa koralowa
das Korallenriff - rafa koralowa
die Küste - wybrzeże
die Lagune - laguna
das Land der tausend Seen - kraina tysiąca jezior

(Finlandia)
das Meer - morze
die Meerenge - cieśnina
die Meerestiefe - głębokość morza
das Meeresufer - brzeg morza
die Mündung - ujście (rzeki)
offenes Meer - otwarte morze
reißender Fluss - wartka rzeka
trüber Fluss - mętna rzeka
der Ozean - ocean
der See - jezioro
die See - morze
seicht - płytki
der Strom - 1. potok; strumień 2. rzeka
der Teich - staw
tief - głęboki
das Wasser - woda
der Wasserfall - wodospad
der Weiher - sadzawka
zugefrorener See - zamrożone jezioro

11.3 POGODA**die Abkühlung** - ochłodzenie**die Bewölkung** - zachmurzenie**der Blitz** - błyskawica; piorun**es blitzt** - błyska się**Blitze durchzuckten den Himmel** - błyskawice przesywały niebo**der Bodenfrost** - przygruntowe przymrozki**der Donnerschlag** - uderzenie pioruna**es donnert** - grzmi**die Eisglätte** - gołoledź**der Eisregen** - marznący deszcz**die Erwärmung** - ocieplenie**es friert** - mróz ściska**der Frost** - mróz**der Himmel** - niebo**gefrieren** - zamarznąć**es hat geschneit** - spadł śnieg**das Gewitter** - burza**die Gewitterwolke** - chmura burzowa**Gewitter zieht auf** - nadciąga burza**es gießt in Strömen** - leje jak z cebra**es ist glatt** - jest ślisko**der Hagel** - grad**es hagelt** - pada grad**heiß** - gorący**die Hitze** - upał**das Hoch** - wyż**kalt** - zimny**klirrender Frost** - siarczysty mróz**der Nebel** - mgła**der Platzregen** - ulewa**der Raureif** - szadź; szron**der Regen** - deszcz**der Regenbogen** - tęcza**der Regenschauer** - przelotny deszcz**es regnet** - pada deszcz**schneebedeckt** - pokryty śniegiem**der Schnee** - śnieg**Schnee rieselt** - prószy śnieg**Schnee taut** - śnieg topnieje**der Schneesturm** - zamieć śnieżna**es schneit** - pada śnieg**die Sonne** - słońce**der Sprühregen** - mżawka**der Sturm** - wichura**der Tau** - rosa**tauen** - stopnieć**das Tauwetter** - odwilż**die Temperatur** - temperatura**das Tief** - niż**es tröpfelt** - kropi**verschneit** - zasypany śniegiem**wehen** - wiać**das Wetter** - pogoda**der Wind** - wiatr**die Wolke** - chmura**der Wolkenbruch** - oberwanie chmury**wolkenloser Himmel** - bezchmurne niebo

11.4 FAUNA

SSAKI

der Affe - małpa
der Ameisenbär - mrówkojad
die Antilope - antylopa
der Bär - niedźwiedź
der Biber - bóbr
der Blaufuchs - lis polarny
der Braunbär - niedźwiedź brunatny
der Dachs - borsuk
der Damhirsch - daniel
der Delphin - delfin
das Eichhörnchen - wiewiórka
der Eisbär - niedźwiedź polarny
der Elefant - słoń
der Elch - łosć
der Esel - osioł
europäischer Büffel - żubr
das Faultier - leniwiec
der Fischotter - wydra rzeczna
das Frettchen - fretka
der Fuchs - lis
die Gemse - kozica
die Giraffe - żyrafa
der Gorilla - goryl
der Hamster - chomik
der Hase - zając
das Häschen - zajączek
der Hirsch - jelen
der Hund - pies
die Hyäne - hiena
der Igel - jeż
das Kamel - wielbłąd

das Känguruh - kangur
das Kaninchen - królik
die Katze - kot
der Keiler - odyniec
die Kuh - krowa
das Lama - lama
der Leopard - leopard; lampart
der Löwe - lew
der Luchs - ryś
der Marder - kuna
der Maulwurf - kret
die Maus - mysz
das Meerschweinchen - świnka morska
das Murmeltier - świstak
das Nashorn - nosorożec
das Nilpferd - hipopotam
das Pferd - koń
der Orang-Utan - orangutan
das Reh - sarna
das Rentier - renifer
das Schaf - owca
der Seeotter - wydra morska
der Stier - byk
der Tiger - tygrys
der Waschbär - szop praczy
der Widder - baran
das Wiesel - łasica
das Wildschwein - dzik
der Wolf - wilk
das Zebra - zebra

PTAKI

der Adler - orzeł
der Auerhahn - głuszczyk
die Amsel - kos
die Bachstelze - pliszka
der Bergfink - zięba jery
der Birkhahn - cietrzew
die Blaumeise - sikorka modra
die Dohle - kawka
die Drossel - drozd
der Eichelhäher - sójka
die Elster - sroka
der Enten - kaczk
der Erlenzeisig - czyżyk
die Eule - sowa
der Falke - sokół
der Fasan - bażant
der Fink - zięba
der Flamingo - flaming
der Fregattvogel - fregata
die Gabelweihe - kania ruda
die Gans - gęś
das Gefieder - upierzenie

der Geier - sęp
der Gimpel - gil
das Goldhähnchen - mysikrólik
der Habicht - jastrząb
der Hahn - kogut
das Huhn - kura
die Hehne - kura
der Ibis - ibis
der Kanarienvogel - kanarek
der Kauz - puszczyk
der Kiebitz - czajka
die Kohlmeise - sikorka bogatka
der Kolibri - koliber
der Kondor - kondor
der Kormoran - kormoran
die Krähe - wrona
der Kranich - żuraw
der Kuckuck - kukułka
die Lerche - skowronek
der Mäusebussard - myszołów
die Meise - sikora
die Möwe - mewa

die Nachtigall - skowronek
der Papagei - papuga
der Pelikan - pelikan
der Pfau - paw
der Pinguin - pingwin
der Pirol - zięba
der Rabe - kruk
die Rauchschwalbe - jaskółka dymówka
das Rebhuhn - kuropatwa
der Reiher - czapla
die Saatkrähe - gawron
die Seeschwalbe - rybitwa
der Schnabel - dziób
die Schnepfe - bekas
die Schwalbe - jaskółka
der Schwan - łabędź
der Schwarzstorch - bocian czarny

der Spatz - wróbel
der Specht - dzięcioł
der Sperling - wróbel
der Sprosser - słowik szary
der Star - szpak
der Stieglitz - szczygieł
der Storch - bocian
der Strauß - struś
die Taube - gołąb
die Täubin - gołębica
der Truthahn - indyk
der Turmfalke - pustułka
der Uhu - puchacz
die Wachtel - przepiórka
der Weiß-Storch - bocian biały
der Wiedehopf - dudek

OWADY

die Ameise - mrówka
die Arbeiterin - robotnica (*pszczoła*)
die Biene - pszczoła
das Bienchen - pszczołka
die Dasselfliege - giez
der Drohne - truteń
die Fliege - mucha
der Floh - pchła
die Gottesanbeterin - modliszka
der Grashüpfer - konik polny
die Hornisse - szerszeń
die Hummel - trzmiel
das Insekt - owad
die Königin - królowa (*pszczoła*)

die Laus - wesz
die Libelle - ważka
der Käfer - chrząszcz
der Maikäfer - chrabąszcz
der Marienkäfer - biedronka
die Mücke - komar
die Puppe - poczwarka
die Raupe - gąsienica
der Schmetterling - motyl
der Stachel - żądło
stechen - użądlić
die Wespe - osa
die Zikade - cykada

RYBY

der Aal - węgorz
der Aland - jaź
der Barsch - okoń
der Blei - leszcz
der Dorsch - dorsz
der Döbel - kleń
der Fish - ryba
der Fischschwarm - ławica ryb
die Flunder - flądra
die Forelle - pstrąg
der Graskarpfen - amur biały
der Güster - krąp
der Hai - rekin
der Hasel - jelec pospolity
der Hecht - szczupak
der Heilbutt - halibut
der Hering - śledź
die Karausche - karaś
der Karpfen - karp
der Kaviar - kawior
der Laich - ikra

laichen - składać ikrę
der Laichplatz - tarlisko
der Lachs - łosoś
die Makrele - makreła
der Piranha - pirania
der Plattfisch - płastuga
die Plötze - płoć
der Rochen - płaszczka
der Rogen - ikra
die Sardelle - sardela
die Sardine - sardynka
die Schleie - lin
die Seeforelle - troć
der Seehecht - morszczuk
der Seelachs - mintaj
die Sprotte - szprotka
der Stör - jesiotr
der Thunfisch - tuńczyk
der Ukelei - ukleja
der Wels - sum
der Zander - sandacz

GADY I PŁAZY

der Alligator - aligator
die Boa - boa
die Brillenschlange - kobra
das Chamäleon - kameleon
die Echse - jaszczurka
der Frosch - żaba
die Giftschlange - jadowity wąż
die Kaulquappe - kijanka
die Klapperschlange - grzechotnik

das Kriecher - gad
das Krokodil - krokodyl
die Kröte - ropucha
der Lurch - płaz
der Molch - traszka
der Salamander - salamandra
die Schildkröte - żółw
die Schlange - wąż
die Viper - żmija

ZWIERZĘTA - FRAZEOLOGIA

die Katze im Sack kaufen - kupować kota w worku
eitel wie ein Pfau - dumny jak paw
er kann keiner Fliege etwas zuleide tun - on by nawet muchy nie skrzywdził
fleißig wie eine Ameise - pracowity jak mrówka
fleißig wie eine Biene - pracowity jak mrówka
hungrig wie ein Wolf - głodny jak wilk
kein Schwein kommt hierher - nawet pies z kulawą nogą tu nie przyjdzie
mit den Hühnern schlafen gehen - chodzić spać z kurami
weder Fisch, noch Fleisch - ni pies, ni wydra
wie die Fliegen sterben - padać jak muchy
wie ein aufgeschrecktes Huhn herumlaufen - biegać jak kot z pęcherzem
wie Hund und Katze leben - żyć jak pies z kotem
eine Wespentaille haben - mieć talię jak osa
ein Wolf im Schafspelz - wilk w owczej skórze

11.5 FLORA**KWIATY**

die Alpen-Rose - róża alpejska
das Alpenveilchen - fiołek alpejski
die Aster - aster
die Azalee - azalia
die Blume - kwiat
die Chrysantheme - chryzantema
die Dahlie - dalia
die Freesie - frezja
die Hyazinthe - hiacynt
die Iris - irys; kosaciec
die Jonquille - żonkil
die Lilie - lilia
die Kornblume - chaber bławatek

der Krokus - krokus
die Kuhschelle - sasanka
das Maiglöckchen - konwalia
die Narzisse - narcyz
die Nelke - goździk
die Orchidee - orchidea
die Pelargonie - pelargonia
die Rose - róża
das Schneeglöckchen - przebiśnieg
die Schwertlilie - irys; kosaciec
das Stiefmütterchen - bratek
die Tulpe - tulipan
das Veilchen - fiołek

DRZEWA

der Ahorn - klon	die Hainbuche - grab
die Amerikanische Hainbuche - grab amerykański	der Kakaobaum - kakakowiec
der Apfelbaum - jabłoń	die Kiefer - sosna
der Ast - gałąź; konar	die Krone - korona
der Baum - drzewo	die Lärche - modrzew
das Bäumchen - drzewko	der Laubbaum - drzewo liściaste
der Berg-Ahorn - jawor	der Lebensbaum - tuja
die Birke - brzoza	die Linde - lipa
der Birnbaum - grusza	der Nadelbaum - drzewo iglaste
das Blatt - liść	die Pappel - topola
ein blühender Baum - kwitnące drzewo	die Rinde - kora
die Buche - buk	die Salweide - iwa
die Eibe - cis	die Schwarz-Erle - olsza czarna
die Eiche - dąb	der Spitzahorn - klon zwyczajny
die Erle - olcha; olsza	der Stamm - pień
die Espe - osika	die Tanne - jodła
der Eukalyptus - eukaliptus	die Ulme - wiąz
der Feigenbaum - figowiec	der Wacholder - jałowiec
der Feldahorn - klon polny	die Weide - wierzba
die Feldulme - wiąz pospolity	die Winterlinde - lipa drobnolistna
die Fichte - świerk	der Wipfel - wierzchołek
die Flatterulme - wiąz szypułkowy	der Zapfen - szyszka
die Gemeine Fichte - świerk pospolity	die Zirbelkiefer - limba
die Grau-Erle - olsza szara	der Zweig - gałązka
die Grau-Pappel - topola szara	die Zypresse - cyprus

GRZYBY

der Birkenpilz - koźlarz babka	der Pfifferling - kurka
der Birkenröhrling - koźlarz	der Pilz - grzyb
der Bitterschwamm - borowik korzenisty	das Pilzesammeln - grzybobranie
der Bovist - purchawka	Pilze sammeln - zbierać grzyby
der Butterpilz - maślak zwyczajny	Pilze sammeln gehen - chodzić na grzyby
der Edelreizker - rydz	der Reizker - rydz
der Fichtensteinpilz - prawdziwek	der Satanspilz - borowik szatański
der Fliegenpilz - muchomor	der Seitling - bocznik
der Giftpilz - grzyb trujący	der Schirmpilz - kania
der Grüne Knollenblätterpilz - muchomor sromotnikowy	der Schönfußröhrling - borowik grubotrzonowy
der Grünling - gąska żółta	der Schwarzhütige Steinpilz - borowik ciemnobrązowy
der Hallimasch - opieńka miodowa	der Sommersteinpilz - borowik usiatkowany
der Hefe - drożdże	der Speisepilz - grzyb jadalny
der Herrenpilz - prawdziwek	der Steinpilz - borowik szlachetny
im Wald Pilze suchen - szukać w lesie grzybów	sich mit Pilzen vergiften - zatruć się grzybami
der Kiefern-Steinpilz - borowik sosnowy	der Täubling - gołąbek
der Königs-Röhrling - borowik królewski	die Trüffel - trufla
der Kuhröhrling - grzyb sitarz	der Wiesenchampignon - pieczarka polna
der Maronenpilz - podgrzybek brunatny	der Wurzelnde Röhrling - borowik korzenisty
der Maronenröhrling - podgrzybek	der Zunderschwamm - huba
die Morchel - smardz	der Zunderpilz - huba
der Parasolpilz - kania	

ZBOŻA

das Amarant - amarantus
der Buchweizen - gryka
der Dinkel - orkisz
die Gerste - jęczmień
das Getreide - zboże
der Hafer - owies
die Haferflocken - płatki owsiane
die Hirse - proso
die Kleie - otręby
der Mais - kukurydza

die Maisschälkleie - otręby kukurydziane
die Mohrenhirse - sorgo
das Quinoa - komosa ryżowa
der Reis - ryż
der Roggen - żyto
das Teff - miłka abisyńska
der Weizen - pszenica
die Weizenkleie - otręby pszenne
der Winterweizen - pszenica ozima

12. ŚWIAT WOKÓŁ NAS**12.1 CZAS**

der Augenblick - chwila
die Ära - era
das Datum - data
die Dekade - dekada; dziesięciolecie
die Epoche - epoka
ganzjährig - przez cały rok
die Gegenwart - teraźniejszość
das Halbjahr - półrocze
heute - dziś
das Jahr - rok
voriges Jahr - ubiegły rok
einmal im Jahr - raz w roku
am Anfang des Jahres - na początku roku
ein Jahr später - rok później
dieses Jahr - ten rok
mehr als zwei Jahre - ponad dwa lata
Jahr für Jahr - rok za rokiem
zum Jahresende - pod koniec roku
das Jahrhundert - stulecie
das Jahrtausend - tysiąclecie
das Jahrzehnt - dekada; dziesięciolecie
der Kalender - kalendarz
ein Blatt vom Kalender abreißen - wyrwać kartkę z kalendarza
das Kalenderjahr - rok kalendarzowy
die Minute - minuta
der Moment - chwila
jeden Moment - lada chwila
die Monat - miesiąc
im Rückblick - z perspektywy czasu
das Schaltjahr - rok przestępny
die Sekunde - sekunda

die Sommerzeit - czas letni
die Stunde - godzina
der Tag - 1. dzień 2. doba
an diesem Tag - tego dnia
jeden Tag - codziennie; każdego dnia
jeden zweiten Tag - co drugi dzień
am helllichten Tag - w biały dzień
Tag für Tag - dzień za dniem
für einige Tage - na kilka dni
in ein paar Tagen - za kilka dni
glückliche Tage - złote czasy
übermorgen - pojutrze
seit Urzeiten - od niepamiętnych czasów
die Vergangenheit - przeszłość
in der jüngsten Vergangenheit - niedawno
das Vierteljahr - kwartał
die Viertelstunde - kwadrans
die Winterzeit - czas zimowy
die Woche - tydzień
vor einer Woche - przed tygodniem
nächste Woche - przyszły tydzień
in einer Woche - za tydzień
das Wochenende - weekend
verlängertes Wochenende - długi weekend
die Zeit - czas
genaue Zeit - dokładny czas
in letzter Zeit - ostatnimi czasy
in der alten Zeiten - w dawnych czasach
die Zeiteinheit - jednostka czasu
die Zukunft - przyszłość
in ferner Zukunft - w dalekiej przyszłości

12.2 PRZESTRZEŃ

der Abstand - odległość
benachbart - sąsiedni
daneben - obok
die Distanz - odległość
durchqueren - wzdłuż i wszerz
die Entfernung - odległość
entlang - wzdłuż
die Lage - położenie
herum - wszędzie
hinter - z tyłu
kreuz und quer - wzdłuż i wszerz
linke - lewy
die Mitte - środek
nahe - blisko
nahe gelegen - blisko położony
in der Nähe - w pobliżu
von Nahem - z bliska
aus der Nähe - z bliska
die Nachbarschaft - sąsiedztwo

neben - obok
nebeneinander - obok siebie
der Ort - miejsce
abgeschnittener Ort - odległe miejsce
die Ortsbestimmung - lokalizacja
die Position - pozycja
der Raum - przestrzeń
rechte - prawy
der Richtung - kierunek
unten - poniżej
unter - pod; poniżej
unweit - niedaleko
über - nad; ponad
überall - wszędzie
weil - dalej
weiter - daleki
die Welt - świat
in der ganzen Welt - na całym świecie
zwischen - między

12.3 KSZTAŁT

breit - szeroki
das Dreieck - trójkąt
dreieckig - trójkątny
flach - płaski
die Form - forma
gebogen - wygięty
gekrümmt - zakrzywiony
gerade - prosty
die Gestalt - kształt
gewölbt - wypukły
der Halbkreis - półkole
hohl - wklęsły
kegelig - stożkowaty

kreisrund - kolisty
das Kreuz - krzyż
krumm - krzywy
kurz - krótki
lang - długi
länglich - podłużny
das Oval - owal
oval - owalny
das Rechteck - prostokąt
rechteckig - prostokątny
rund - okrągły
scharf - ostry
schmal - wąski

12.4 DŹWIĘK

bellen - szczekać
blöken - beczeć
das Brüllen - ryk
brüllen - ryczeć
das Echo - odgłos
aus vollem Halse - na cały głos
heulen - wycić
das Gekreische - jazgot
das Geräusch - odgłos
das Getöse - łoskot
glucksen - bulgotać
jammern - jęczeć
der Klang - dźwięk
klingen - brzmieć
der Klirren - brzęk
das Knacken - trzask
knarren - skrzypieć
knirren - skrzypieć
der Krach - łomot

krähen - piać
krächzen - krakać
der Lärm - hałas
meckern - meczeć
die Melodie - melodia
miauen - miauczeć
muhen - muczeć
das Quietschen - zgrzyt
das Rasseln - szcęk (kluczy; zbroi)
der Rattern - turkot
rumpeln - dudnić
schreien - krzyczeć
die Stille - cisza
die Stimme - głos
die Stimme heben - podnosić głos
piepsige Stimme - piskliwy głos
die Totenstille - grobowa cisza
zischen - syczeć
zwitchern - ćwierkać

12.5 RUCH

abfahren - odjechać
abfliegen - odlecieć
aufspringen - skoczyć
aufstehen - wstawać
mit den Beinen baumeln - machać nogami
bewegen - ruszać się
die Bewegung - ruch
drängen - pchać się
die Drehung - obrót; rotacja
fahren - jechać
fallen - spadać
fliegen - lecieć
mit den Händen fuchteln - wymachiwać rękami
der Gang - chód
gehen - iść
zu Fuß gehen - iść pieszo
landen - lądować
der Lauf - bieg
laufen - biec
der Marsch - marsz
marschieren - maszerować

das Rennen - bieg
rollen - turlać
sich rollen lassen - turlać się
schieben - pchać
schwimmen - pływać
der Schritt - krok
Schritt für Schritt - krok za krokiem
der Spaziergang - spacer; przechadzka
spazieren - spacerować
springen - podskakiwać
der Sprung - skok
stoßen - popychać
sich umdrehen - odwracać się
zur Umkehr veranlassen - zawracać
umkehren - zawrócić
mit dem Schwanz wedeln - machać ogonem
mit der Hand winken - machać ręką
verschieben - przesunąć
zurückgehen - cofać się
zurückweichen - cofać się

12.6 ZMYŚŁY

das Aroma - aromat
die Berührung - dotyk (*czynność*)
bitter - gorzki
blind - ślepy
der Duft - woń; zapach
empfinden - odczuwać
erblicken - spostrzegać
erblindet - ociemniały
der Gehörloser - głuchy
der Geruch - 1. węch 2. zapach
ein angenehmer Geruch - przyjemny zapach
ein unangenehmer Geruch - nieprzyjemny zapach
der Geruchssinn - węch
der Gestank - smród; fetor; odór
glatt - gładki
das Hören - słuch
hören - słyszeć
schlecht hören - słabo słyszeć
merken - zauważać

der Modergeruch - stęchlizna
der Muff - stęchlizna
porös - porowaty
rau - szorstki
das Riechen - węch
riechen - wąchać
salzig - słony
sauer - kwaśny
das Schmecken - smak
schmecken - smakować
das Sehen - wzrok
sehen - widzieć
sehbehindert - niewidomy
die fünf Sinne - pięć zmysłów
sechste Sinn - szósty zmysł
stocktaub - głuchy jak pień
süß - słodki
der Tastsinn - dotyk (zmysł)
unterscheiden - rozróżniać

12.7 KOLORY

azurblau - błękitny; lazurowy
azurn - błękitny; lazurowy
beige - beżowy
blau - niebieski
bläulich - niebieskawy
bleich - blady
braun - brązowy
bräunlich - brązowawy
dunkelrot - ciemnoczerwony
dunklich - ciemny
die Farbe - kolor; barwa
farbenreich - wielobarwny
farblos - bezbarwny
gelb - żółty
gelblich - żółtawy
golden - złoty
grau - szary
grun - zielony
grünlich - zielonawy
hell - jasny

himmelblau - błękitny
indigo - indygo
karmesinrot - karmazynowy
olivgrün - oliwkowy
orange - pomarańczowy
purpurrot - purpurowy
rosa - różowy
rosig - różowy
rot - czerwony
rötlich - czerwonawy
scharlachrot - szkarłatny
schneeweiß - śnieżnobiały
schwarz - czarny
schwärzlich - czarniawy
schwarzweiß - czarno-biały
silbern - srebrny
violet - fioletowy
weiß - biały
weinrot - bordowy

12.8 ŚWIATŁO

die Abenddämmerung - zmrok
das Aufleuchten - błysk
das Aufblitzen - błysk
die Dämmerung - zmrok
es dämmeret - zapada zmrok
die Dunkelheit - ciemność
im Dunkeln - w ciemnościach
im Dunkel versenkt - pogrążony w ciemności
das Feuer - ogień
die Finsternis - ciemność
flimmert - migotać (np. śnieg)
flackern - migotać (np. świeca)
der Funken - iskra
der Glanz - połysk
glänzen - błyszczeć się; połyskiwać

das Halbdunkel - półmrok
leuchten - świecić; poświecić
mit der Kerze leuchten - świecić świeczką
das Licht - światło
gegen das Licht - pod światło
das Mondlicht - światło Księżycy
im Mondlicht - w świetle Księżycy
die Reflexion - odbicie
scheinen - świecić (o Słońcu, Księżycu)
das Sonnenlicht - światło słoneczne
spiegeln - odbijać się
das Tageslicht - światło dzienne
der Widerschein - odbłask

13. NAZWY GEOGRAFICZNE

13.1 PAŃSTWA ŚWIATA

EUROPA

das Albanien - Albania
das Andorra - Andora
die Bosnien und Herzegowina - Bośnia i Hercegowina
das Bulgarien - Bułgaria
das Dänemark - Dania
das Deutschland - Niemcy
das Estland - Estonia
das Finnland - Finlandia
das Frankreich - Francja
das Griechenland - Grecja
das Großbritannien - Wielka Brytania
das Holland - Holandia
das Irland - Irlandia
das Island - Islandia
die Italien - Włochy
das Kroatien - Chorwacja
das Lettland - Łotwa
das Liechtenstein - Liechtenstein
das Litauen - Litwa
das Luxemburg - Luksemburg
das Malta - Malta
das Mazedonien - Macedonia

das Moldawien - Mołdawia
das Montenegro - Czarnogóra
die Niederlande (pl.) - Holandia
das Norwegen - Norwegia
das Österreich - Austria
das Polen - Polska
das Portugal - Portugalia
das Rumänien - Rumunia
das Russland - Rosja
das San Marino - San Marino
die Schweiz - Szwajcaria
das Schweden - Szwecja
das Serbien - Serbia
die Slowakei - Słowacja
das Slowenien - Słowenia
das Spanien - Hiszpania
das Tschechien - Czechy
die Türkei - Turcja
die Ukraine - Ukraina
das Ungarn - Węgry
das Vatikan - Watykan
das Weißrussland - Białoruś
das Zypern - Cypr

PAŃSTWA POZA EUROPA

das Afghanistan - Afganistan
das Algerien - Algieria
das Argentinien - Argentyna
das Armenien - Armenia
das Aserbajdschan - Azerbejdżan
die Australien - Australia
das Ägypten - Egipt
das Äthiopien - Etiopia
das Bolivien - Boliwia
das Brasilien - Brazylia
das Chile - Chile
das China - Chiny
das Ecuador - Ekwador
das Fidschi - Fidżi
das Georgien - Gruzja
der Irak - Irak
der Iran - Iran
das Indien - Indie
das Israel - Izrael
das Japan - Japonia
das Kambodscha - Kambodża
das Kenia - Kenia

das Kolumbien - Kolumbia
das Korea - Korea
das Marokko - Maroko
das Mexiko - Meksyk
die Mongolei - Mongolia
das Namibia - Namibia
das Nepal - Nepal
das Neuseeland - Nowa Zelandia
das Nigeria - Nigeria
das Pakistan - Pakistan
das Paraguay - Paragwaj
das Peru - Peru
die Republik Südafrika - Republika Południowej Afryki
das Sri Lanka - Sri Lanka
das Syrien - Syria
das Thailand - Tajlandia
das Uruguay - Urugwaj
das Venezuela - Wenezuela
die Vereinigte Staaten - Stany Zjednoczone
das Vietnam - Wietnam

13.2 MIASTA ŚWIATA

NIEMIECKIE MIASTA

Aachen - Akwizgran	Koblenz - Koblenca
Bad Muskau - Mużaków	Köln - Kolonia
Bautzen - Budziszyn	Leipzig - Lipsk
Berlin - Berlin	Lübeck - Lubeka
Bischofswerda - Biskupice	Mainz - Moguncja
Bonn - Bonn	Meißen - Miśnia
Braunschweig - Brunszwik	München - Monachium
Bremen - Brema	Nürnberg - Norymberga
Cottbus - Chociebuż	Passau - Pasawa
Dresden - Drezno	Potsdam - Poczdam
Frankfurt am Main - Frankfurt nad Menem	Regensburg - Ratyzbona
Frankfurt an der Oder - Frankfurt nad Odrą	Stralsund - Strzałków
Freiburg - Fryburg	Trier - Trewir
Göttingen - Getynga	Tübingen - Tybinga
Güzkow - Choćków	Worms - Wormacja
Hannover - Hanower	Zittau - Żytawa
Kiel - Kilonia	Zwickau - Ćwików

POLSKIE MIASTA

Allenstein - Olsztyn	Liegnitz - Legnica
Arnswalde - Choszczno	Lissa - Leszno
Auschwitz - Oświęcim	Lötzen - Giżycko
Bad Landeck - Łądek-Zdrój	Lyck - Ełk
Bartenstein - Bartoszyce	Marienburg - Malbork
Belgard - Białogard	Marienwerder - Kwidzyń
Beuthen - Bytom	Neidenburg - Nidzica
Breslau - Wrocław	Ohlau - Oława
Bromberg - Bydgoszcz	Ortelsburg - Szczytno
Bunzlau - Bolesławiec	Osterode - Ostróda
Cammin - Kamień Pomorski	Petrikau - Piotrków Trybunalski
Danzig - Gdańsk	Posen - Poznań
Damitz - Dębica	Reichenbach - Dzierżoniów
Dirschau - Tczew	Schneidemühl - Piła
Elbing - Elbląg	Schreiberhau - Szklarska Poręba
Frauenburg - Frombork	Schweidnitz - Świdnica
Friedeberg - Strzelce Krajeńskie	Schwiebus - Świebodzin
Gdingen - Gdynia	Sorau - Żary
Glatz - Kłodzko	Stettin - Szczecin
Gleiwitz - Gliwice	Sudaen - Suwałki
Gnesen - Gniezno	Swinemünde - Świnoujście
Heilsberg - Lidzbark Warmiński	Tarnowitz - Tarnowskie Góry
Johannisburg - Pisz	Teschen - Cieszyn
Kolberg - Kołobrzeg	Thorn - Toruń
Köslin - Koszalin	Tichau - Tychy
Krakau - Kraków	Waldenburg - Wałbrzych
Krummhübel - Karpacz	Warschau - Warszawa
Landsberg an der Warthe - Gorzów Wielkopolski	Zoppot - Sopot
Lautenburg - Lidzbark	

WYBRANE MIASTA W INNYCH KRAJACH

Athen - Ateny
Basel - Bazylea
Bern - Berno
Budapest - Budapeszt
Brüssel - Bruksela
Damaskus - Damaszek
Istanbul - Stambuł
Jerewan - Erywań
Kiew - Kijów
Kischinaw - Kiszyniów
Kopenhagen - Kopenhaga
Lisabon - Lizbona
Madrid - Madryt

Mailand - Mediolan
Moskau - Moskwa
Nikosia - Nikozja
Nizza - Nicea
Paris - Paryż
Peking - Pekin
Prag - Praga
Riga - Ryga
Rom - Rzym
Wien - Wiedeń
Wilna - Wilno
Zürich - Zurych

13.3 REGIONY I JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE

Baden - Badenia
Baden-Württemberg - Badenia-Wirtembergia
Bayern - Bawaria
Brandenburg - Brandenburgia
Breisgau - Bryzgowia
Champagne - Szampania
Franken - Frankonia
Graubünden - Gryzonia
Großpolen - Wielkopolska
Elsass - Alzacja
Hessen - Hesja
Holstein - Holsztyn
Kärnten - Karyntia
Kaschubei - Kaszuby
Kaschubische Schweiz - Szwajcaria Kaszubska
Katalonien - Katalonia
Kleinpolen - Małopolska
Kujawien - Kujawy
Lausitz - Łużyce
Lothringen - Lotaryngia
Lüneburger Heide - Pustać Luneburska
Mähren - Morawy
Masovien - Mazowsze
Masuren - Mazury
Mecklenburg-Vorpommern - Meklemburgia-Pomorze Przednie

Niederbayern - Dolna Bawaria
Niederlausitz - Łużyce Dolne
Niederösterreich - Dolna Austria
Niedersachsen - Dolna Saksonia
Nordfriesland - Fryzja Północna
Nordrhein-Westfalen - Nadrenia Północna-Westfalia
Oberbayern - Górna Bawaria
Oberfranken - Górna Frankonia
Oberlausitz - Łużyce Górne
Oberösterreich - Górna Austria
Oberpfalz - Górny Palatynat
Ostfriesland - Fryzja Wschodnia
Pfalz - Palatynat
Pommern - Pomorze
Rheinland-Pfalz - Nadrenia-Palatynat
Saarland - Saara
Sachsen - Saksonia
Sächsische Schweiz - Szwajcaria Saksońska
Schlesien - Śląsk
Schleswig-Holstein - Szlezwik-Holsztyn
Schwaben - Szwabia
Steiermark - Styria
Sudeten - Sudety
Thüringen - Turyngia
Tirol - Tyrol
Unterfranken - Dolna Frankonia

13.4 NARODOWOŚCI

der Albaner; die Albanerin - Albańczyk; Albanka
der Amerikaner; die Amerikanerin - Amerykańczyk; Amerykanka
der Argentinier; die Argentinierin - Argentyńczyk; Argentynka
die Australier; die Australierin - Australijczyk; Australijka
der Bulgare; die Bulgarin - Bułgar; Bułgarka
der Chinese; die Chinesin - Chińczyk; Chinka
der Deutscher; die Deutsche - Niemiec; Niemka
der Engländer; die Engländerin - Anglik; Angielka
der Este; die Estin - Estończyk; Estonka
der Estländer; die Estländerin - Estończyk; Estonka
der Finne; die Finnin - Fin; Finka
der Franzose; die Franzosin - Francuz; Francuzka
der Grieche; die Griechin - Grek; Greczynka
der Holländer; die Holländerin - Holender; Holenderka
der Ire; die Irin - Irlandczyk; Irlandka
der Isländer; die Isländerin - Islandczyk; Islandka
der Italiener; die Italienerin - Włoch; Włoszka
der Kanadier; die Kanadierin - Kanadyjczyk; Kanadyjka
der Koreaner; die Koreanerin - Koreańczyk; Koreanka
der Kroatie die Kroatin - Chorwat; Chorwatka
der Lette; die Lettin - Łotysz; Łotyszka
der Litauer; die Litauerin - Litwin; Litwinka
der Malteser; die Malteserin - Maltańczyk; Maltanka
der Mazedonier; die Mazedonierin - Macedończyk; Macedonka
der Madjar; die Madjarin - Węgier; Węgierka
der Norweger; die Norwegerin - Norweg; Norweżka
der Österreicher; die Österreicherin - Austriak; Austriaczka
der Pole; die Polin - Polak; Polka
der Portugiese; die Portugiesin - Portugalczyk; Portugalka
der Rumäne; die Rumänin - Rumun; Rumunka
der Russe; die Russin - Rosjanin; Rosjanka
der Schwede; die Schwedin - Szwed; Szwedka
der Schotte; die Schottin - Szkot; Szkotka
der Schweizer; die Schweizerin - Szwajcar; Szwajcarka
der Serbe; die Serbin - Serb; Serbka
der Slowake; die Slowakin - Słowak; Słowaczka
der Slowene; die Slowenin - Słoweńiec; Słowenka
der Tscheche; die Tschechin - Czech; Czeszka
der Türke; die Türkin - Turek; Turka
der Ukrainer; die Ukrainerin - Ukrainiec; Ukrainka
der Ungar; die Ungarin - Węgier; Węgierka
der Waliser; die Waliserin - Walijszczyk; Walijszka
der Weißrusse; die Weißrussin - Białorusin; Białorusinka
der Zypriener; die Zyprienerin - Cypryjczyk; Cypryjka
der Zypriot; die Zypriotin - Cypryjczyk; Cypryjka

13.5 RZEKI

der Amazonas - Amazonka
der Bug - Bug
der Dnepr - Dniepr
die Donau - Dunaj
die Düna - Dźwina
der Inn - Inn
die Elbe - Łaba
die Glatzer Neiße - Nysa Kłodzka
die Havel - Hawela
die Isar - Izara
die Lausitzer Neiße - Nysa Łużycka
die Löcknitz - Łęknica
die Maas - Moza
die Malapane - Mała Panew
der Main - Men
die Moldau - Wełtawa
die Mosel - Mozela
der Neckar - Neckar
die Neiße - Nysa
der Nil - Nil
die Oder - Odra

die Ohre - Ora
die Peene - Piana
die Randow - Rędowa
die Recknitz - Reknica
die Regnitz - Radęca
der Rhein - Ren
die Ruhr - Ruhra
die Saale - Sala; Soława
die Schwentine - Świąciana
die Spree - Sprewa
die Stremme - Struma
die Themse - Tamiza
die Tollense - Dołęża
die Trave - Trawna
die Uecker - Wkra
die Unstrut - Unstruta
die Warthe - Warta
die Weichsel - Wisła
die Werra - Werra
die Weser - Wezera
die Zinna - Psina

13.6 MORZA I OCEANY

das Adriatische Meer - Morze Adriatyckie
der Atlantische Ozean - Ocean Atlantycki
das Ägäische Meer - Morze Egejskie
das Asowsche Meer - Morze Azowskie
das Balearen-Meer - Morze Balearskie
das Baltische Meer - Morze Bałtyckie
die Biskaya - Zatoka Biskajska
das Europäische Nordmeer - Morze Norweskie
der Golf von Aden - Zatoka Adeńska
der Golf von Bengalen - Zatoka Bengalska
der Golf von Guinea - Zatoka Gwinejska
der Golf von Korinth - Zatoka Koryncka
der Indische Ozean - Ocean Indyjski
das Ionische Meer - Morze Jońskie
die Irische See - Morze Irlandzkie
die Irmingersee - Basen Irmingera
das Karibische Meer - Morze Karaibskie

das Levantische Meer - Morze Lewantyńskie
das Ligurische Meer - Morze Liguryjskie
die Magellanstraße - Cieśnina Magellana
das Mittelmeer - Morze Śródziemne
die Nordsee - Morze Północne
das Ochotskische Meer - Morze Ochockie
die Ostsee - Morze Bałtyckie
das Rote Meer - Morze Czerwone
der Pazifische Ozean - Ocean Spokojny
der Persischer Golf - Zatoka Perska
das Schwarzes Meer - Morze Czarne
der Stille Ozean - Ocean Spokojny
die Straße von Gibraltar - Cieśnina Gibraltarska
die Straße von Malakka - Cieśnina Malakka
die Straße von Mosambik - Kanał Mozambicki
das Tyrrhenische Meer - Morze Tyrreńskie